



GODIŠNJI IZVEŠTAJ 2014



Izdavač

Kosovski Penzijski Štedni Fond

Glavni urednik

Vërshim Hatipi

Autori

Vërshim Hatipi

Jeton Demi

Dizajn i raspored

Labinot Pasjaqa

Štampanje

Mediatech-Print, Priština

Tiraž

50

Objavljen

Maj 2015

PREGLED KLJUČNIH INDIKATORA

INVESTICIJE	2014	2013
Cena akcije na kraju godine	€1.2879	€1.2117
Rast cene akcije u toku godine	6.3%	8.5%
Godišnji bruto prinos od investicija	€66,744,018	€71,131,573

SREDSTVA POD UPRAVOM

Neto sredstva pod upravom na kraju godine	€1,087,760,598	€913,182,738
Godišnji rast neto sredstava pod upravom	€174,577,860	€173,486,138

DOPRINOSI I DOPRINOSIOCI

Uplaćeni doprinosi za godinu	€128,748,014	€119,156,250
Uplaćeni doprinosi od osnivanja	€973,387,646	€844,639,632
Novi računi otvoreni u toku godine	25,897	29,097
Broj vlasnika računa na kraju godine	476,559	447,259
Broj aktivnih doprinosioca za godinu	285,914	277,305

PENZIONISANJE	2014	2013
Novi računi sa isplatom štednje za godinu	4,045	3,567
Vrednost isplaćenih sredstava za godinu	€14,278,841	€10,749,867
Broj računa sa isplatom štednje od osnivanja	24,548	20,503
Vrednost isplaćenih sredstava od osnivanja	€53,224,805	€38,945,963

NAKNADE I TROŠKOVI

Stopa investicione / operativne naknade za godinu	0.40% / 0.13%	0.38% / 0.15%
Iznos naknada nad penzijskim sredstvima za godinu	€5,269,319	€4,559,464
Investicioni troškovi KPŠF-a za godinu	€3,104,044	€2,892,868
Operativni troškovi KPŠF-a za godinu	€1,397,306	€1,095,474

RASPODELA DOPRINOSA I USLUGE

Neraspodeljeni doprinosi na kraju godine	€10,795,420	€12,849,215
Broj uslužbenih klijenata u toku godine	59,030	49,486



Svi podaci i analize predstavljene u ovom godišnjem izveštaju, kao npr.: Neto ili bruto sredstva pod upravom, doprinosi za godinu, promene u sredstvima pod upravom; ne obuhvataju dospele doprinose u iznosu od €7.98 mln (2013: 7.87 mln).

INVESTICIJE U 2014. GODINI

1

Upis u fond i prva investicija juna 2014. g.

2

Upis u fond i prva investicija jula 2014. g.

3

Investicija povučena u celosti novembra 2014. g.

PLASMAN	VREDNOST NA DAN 31. DECEMBRA 2014	BRUTO PRINOS OD INVESTICIJA ZA 2014 GODINU
Vanguard Investment Series plc Global Stock Index Fund Euro hedged (ISIN: IE00B03HD316)	€343,025,434	€30,011,423
BNY Mellon Real Return Fund (ISIN: IE00B504KX99)	€166,159,683	€8,020,089
Schroders International Strategic Bond Euro Hedged (ISIN: LU0201424265)	€114,516,911	€3,137,067
1 Nordea 1 Stable Return Fund X EUR (ISIN: LU0539147214)	€100,812,922	€4,812,922
AXA Global Inflation Linked Bonds Eur (ISIN: LU0227145629)	€71,926,649	€5,462,474
2 Kleinwort Benson Investors Institutional Dividend Plus Developed Equity Fund H (ISIN: IE00B589V552)	€54,922,848	€4,075,341
1 Nordea 1 Global Stable Equity Fund (ISIN: LU0257969260)	€50,304,385	€5,304,385
2 Tobam Anti-benchmark World Equity Fund Euro-Hedged (ISIN: LU1067857836)	€36,661,888	€1,748,152
2 Pictet High Dividend Selection - Z Euro (ISIN: LU0650147423)	€30,197,501	€197,501
Aquila AC Risk Parity 7 Fund (ISIN: LU0554703917)	€28,803,675	€1,817,045
2 AXA Optimal Income I EUR (ISIN: LU0184635471)	€26,287,722	€348,852
3 European Credit Management Ltd Diversified European Credit (ISIN: XS0306910752)	--	€856,706
Investicije u obveznice trezora Kosova	€54,701,478	€952,061
UKUPNO	€1,078,321,096	€65,791,957



PREGLED POJMOVA

ASK	Statistička agencija Kosova
BDP	Bruto domaći proizvod (objavljen od strane ASK)
CBK	Centralna Banka Republike Kosovo
DID	Departman za izradu dokumenata, Ministarstvo unutrašnjih poslova
KPŠF	Kosovski penzjski štedni fond
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
OESR	Organizacija za evropsku saradnju i razvoj
PPF	Program povlačenja u fazama
PUK	Poreska uprava Kosova
Skupština	Skupština Republike Kosovo
Vlada	Vlada Republike Kosovo

U KRATKIM CRTAMA

INVESTICIJE

2014

Korenita diversifikacija investicionih fondova u portfoliju i preusmeravanje €332 mln. Zadovoljavajuća godina za sve klase sredstava.

Godišnji neto povraćaj bio je 6.3%, dok su sredstva pod upravom povećana za 19.0%.

2013

Značajna poboljšanja u politici investiranja. Izuzetno dobra godina za akcije u razvijenim zemljama, pogotovo u SAD.

Godišnji neto povraćaj bio je 8.5%, uz porast od 23.4% sredstava pod upravljanjem.

2012

Prve investicije u dužničke instrumente Kosova. Dodavanje akcija sa tržišta u razvoju u portfoliju. Dobra godina za sve klase sredstava.

Godišnji neto povraćaj bio je 8.0%, uz porast od 25.8% sredstva pod upravljanjem.

OPERACIJE

Sprovedenje izmena Pravilnika CBK o podizanju penzija, i izbor nove banke za PPP.

Neraspodeljeni doprinosi smanjeni na 1.1% primljenih doprinosa.

Primena poboljšanog plana za oporavak od katastrofa i automatsko ažuriranje ključnih podataka na veb sajtu.

Neraspodeljeni doprinosi smanjeni na 1.5% od primljenih doprinosa.

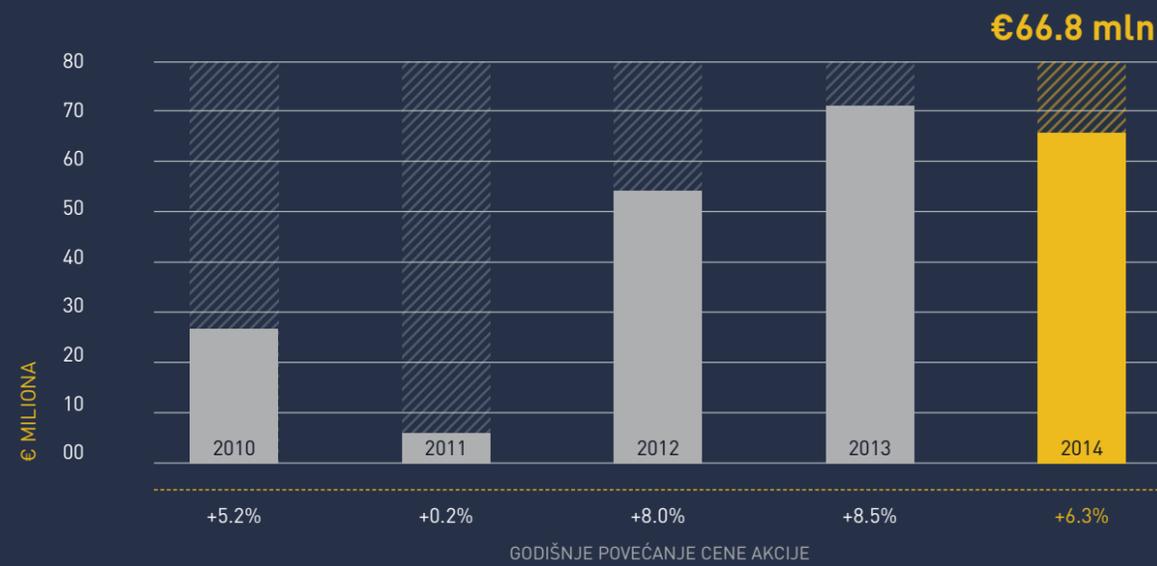
Početak dnevnog obračuna cene jedinice i prelaženje na novi softver za upravljanje računima doprinosilaca.

Neraspodeljeni doprinosi smanjeni na 2.4% primljenih doprinosa.

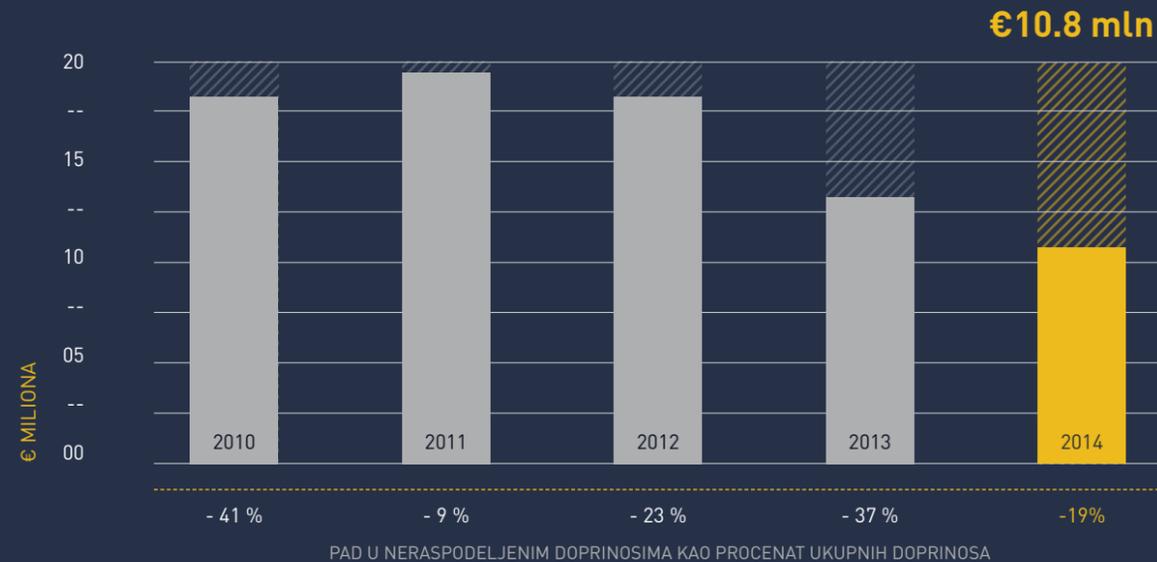
BROJČANI PODACI ZA ZADNJIH PET GODINA



BRUTO PRINOS OD INVESTICIJA



KUMULATIVNI NERASPODELJENI DOPRINOSI



BROJ VLASNIKA RAČUNA I AKTIVNIH RAČUNA

GOD.	VLASNIKA RAČUNA				AKTIVNIH RAČUNA					
	(A)	(B)	(B)/(A)	(C)	(C)/(A)	(D)	(E)	(E)/(D)	(F)	(F)/(D)
2010	344,063	251,186	73.0%	92,877	27.0%	212,390	153,264	72.2%	59,126	27.8%
2011	384,533	278,512	72.4%	106,021	27.6%	241,902	173,258	71.6%	68,644	28.4%
2012	418,063	301,081	72.0%	116,982	28.0%	266,069	189,812	71.3%	76,257	28.7%
2013	447,259	319,987	71.5%	127,272	28.5%	277,305	195,799	70.6%	81,506	29.4%
2014	476,559	337,819	70.9%	138,740	29.1%	285,914	198,882	69.6%	87,032	30.4%

NETO SREDSTVA POD UPRAVOM KPŠF-A U ODNOSU NA GODIŠNJI BDP KOSOVA

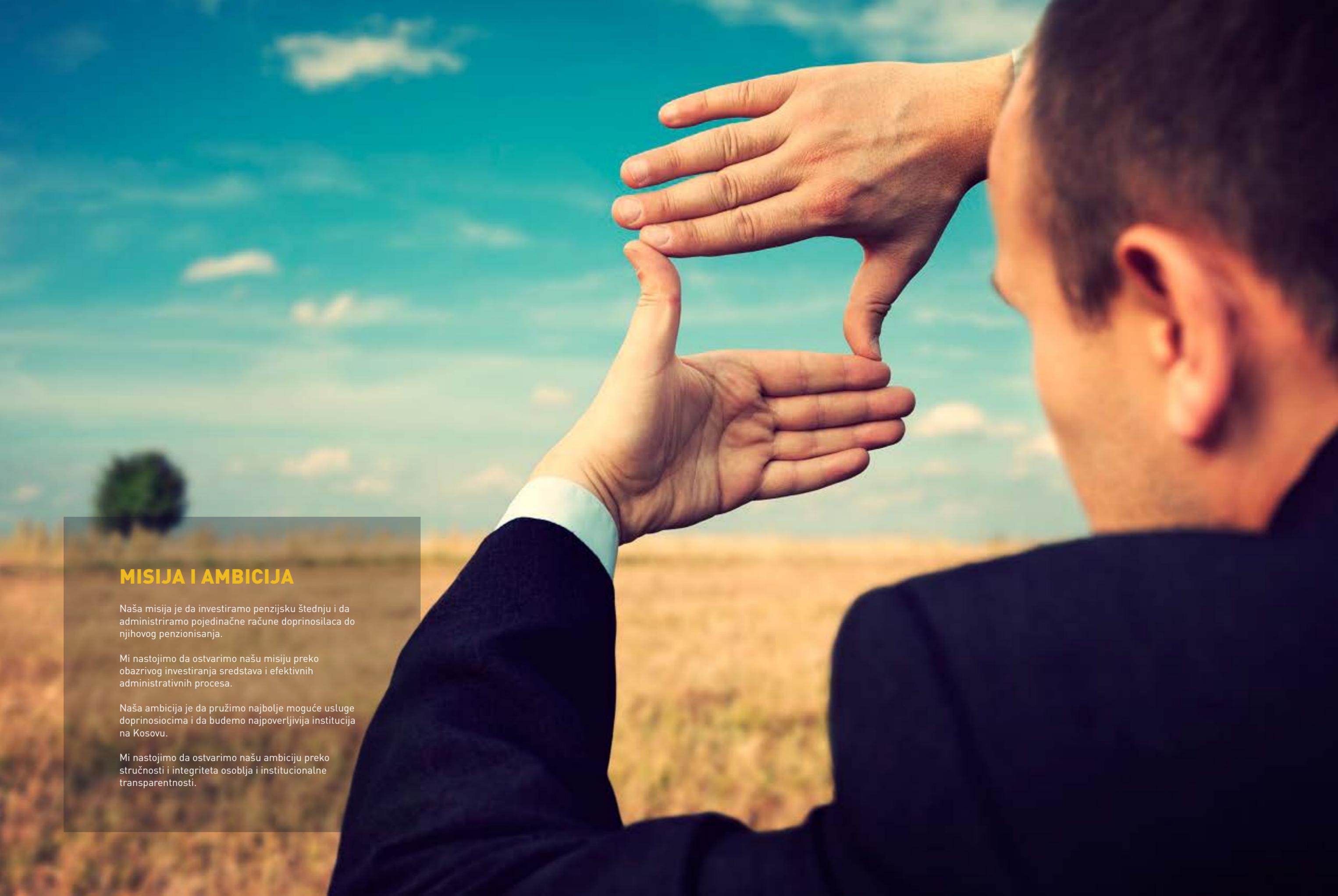
	2010	2011	2012	2013	2014
Neto sredstva pod upravom	€488,568,540	€588,169,206	€739,753,940	€913,182,738	€1,087,760,598
BDP Kosova	€4,396,102,010	€4,814,502,011	€5,058,802,012	€5,326,602,013	€5,453,700,000 †
Neto sredstva u odnosu na BDP	11.1%	12.2%	14.6%	17.1%	19.9%

SREDSTVA POD UPRAVOM KPŠF-A NA KRAJU GODINE SU DOSTIGLA

19.9 %

BDP-A KOSOVA.

† S OBZIROM DA VREDNOST BDP-A ZA IV KVARTAL 2014. GODINE JOŠ NIJE OBJAVLJEN, PRILIKOM PROCENE SE KORISTIO BDP ZA IV KVARTAL 2013. GODINE.



MISIJA I AMBICIJA

Naša misija je da investiramo penzijsku štednju i da administriramo pojedinačne račune doprinosilaca do njihovog penzionisanja.

Mi nastojimo da ostvarimo našu misiju preko obazrivog investiranja sredstava i efektivnih administrativnih procesa.

Naša ambicija je da pružimo najbolje moguće usluge doprinosiocima i da budemo najpoverljivija institucija na Kosovu.

Mi nastojimo da ostvarimo našu ambiciju preko stručnosti i integriteta osoblja i institucionalne transparentnosti.

SADRŽAJ

0

003

Uvodna reč

1

004-021

Organizacija i finansije

2

022-029

Aktivnosti

3

030-039

Investiranje penzijske
štednje

4

040-045

Doprinosi i
penzionisanje

5

046-057

Demografski podaci
doprinosioca

6

058-061

Pravni okvir

7

062-091

Izveštaj nezavisnog revizora
i finansijski izveštaji -
Operacije

8

092-135

Izveštaj nezavisnog revizora
i finansijski izveštaji -
Penzijska Sredstva

UVODNA REČ PRESEDAVAJUĆEG ODBORA I IZVRŠNOG DIREKTORA

Glavna vest koju imamo za davaoce doprinosa za 2014. godinu, je svakako sveobuhvatno povećanje penzijskog fonda na preko milijardu evra, potpomognuto bruto povraćajem od investicija u vrednosti od €66.8 mln što se direktno i pozitivno odrazilo na bilans penzijske štednje svakog našeg davaoca doprinosa.

Kosovski penzijski štedni fond je za sobom ostavio još jednu uspešnu godinu. Glavni i najvažniji je uspeh učinka investicija što je uticalo na rast cene akcija od 6.3% za godinu, i dostizanje rekordne vrednosti za akciju od €1.2879.

Prevazilaženje vrednosti od jedne milijarde evra sredstva pod upravom trinaest godina nakon osnivanja, iako više ima simbolični značaj nego što donosi neku neposrednu korist našim davaocima doprinosa, međutim članovi odbora i menadžment ovo vide kao veoma veliko ostvarenje koje snažno svrstava KPŠF među velike penzijske fondove, i afirmiše ga u retke uspešne storije u regionu.

Zahvaljujući završetku godine sa oko €1.1 mld pod upravom i oživljavanju nove investicione strategije tokom 2014. godine, mi smo uvereni da će za prevazilaženje sledeće milijarde biti potrebno manje od polovine vremena koje nam je bilo potrebno da stignemo tu gde smo danas. U skladu sa novom investicionom strategijom, investicionom portfoliju je dodato još šest novih investicionih fondova, a putem njih je na finansijska tržišta plasirano €283.0 mln. Ova odluka je uticala na značajno smanjenje kolebljivosti investicionog portfolija, a u isto vreme je sačuvan potencijal portfolija za profitabilnost. Uspeh u oblasti investicija je pristignut i zahvaljujući pozitivnih kretanja na globalnim finansijskim tržištima uopšte, kao i akcija u SAD i EU posebno. Na taj način KPŠF je nastavio seriju godina sa pozitivnim učinkom od investicija šest godina zaredom i u dvanaest od trinaest godina od osnivanja.

Rekordni prihodi novih doprinosa sa €128.7 mln podrazumevaju rast od 8.0% u poređenju sa 2013. godinom. I vrednost podignutih penzijskih štednji na €14.3 mln tokom godine je za 32.8% viša u poređenju sa 2013. godinom, i to uprkos činjenici da je broj računa sa kojih su sredstva podignuta povećan za 13.4%.

Na drugoj strani, KPŠF je ujedno nastavio da obavlja svoje svakodnevne poslovne aktivnosti. edan od njih je i tretiranje nealociranih doprinosa na račune učesnika, njihov bilans je zahvaljujući posvećenosti osoblja KPŠF smanjen na €10.8 mln sa €12.8 mln na kraju prethodne godine. ealocirana sredstva su, kao procenat ukupno prikupljenih doprinosa od osnivanja, na taj način smanjena na 1.11% (sa 1.52% u prethodnoj godini), čime je prevaziđen cilj od 1.12% koji je postavio Odbor.

U oblasti pravila za povlačenje penzijskih štednji na kraju godine je bilo značajnih promena. Najvažnije je bilo to što novom uredbom doprinosiocima koji se penzionišu u program povlačenja u fazama, dozvoljeno da 20% od bilansa štednje u KPŠF odmah podignu a ostalo da podižu u fazama. KPŠF je uložio zahtev u CBK da se takva mogućnost dopusti učesnicima i CBK je izmenila relevantni pravilnik u tu svrhu. Implementacija ovih izmena u softveru KPŠF je međutim bilo veoma izazovno i slobodno se može nazvati najvažnijim poslovnim projektom godine.

Kao posebno dostignuće godine ocenjujemo i pisanje, dizajn i opštu kreativnost godišnjeg izveštaja za 2013. godinu koji je nagrađen sa tri međunarodne nagrade za profesionalno izveštavanje i dizajn.

Druge operative aktivnosti su usmerene na promociju online usluge "e-Trusti" i pružanje kvalitetnih i brzih usluga uopšteno, kao i u razvoju tehnološke infrastrukture koja će omogućavati dostizanje ciljeva za transformisanje KPŠF u instituciju koja ne troši papir (paperless office). Kao i uvek, i ovom prilikom se zahvaljujemo PUK i DID na podršci koju konstantno pružaju KPŠF-u. Nadamo se, a na tome ćemo se i angažovati, da i 2015. godina služi najboljem interesu davalaca doprinosa u KPŠF.



**YMER
HAVOLLI**

PRESEDAVAJUĆI ODBORA



**ADRIAN
ZALLI**

IZVRŠNI DIREKTOR

ORGANIZACIJA I FINANSIJE

- 007 Organizacija
- 007 Upravi Odbor
- 008 Članovi odbora na kraju godine
- 010 Komisije upravnog odbora
- 011 Administracija
- 014 Nadzor i revizija
- 017 Finansiranje
- 018 Troškovi



ORGANIZACIJA

KPŠF je osnovan kao jedina institucija za upravljanje i investiranje obaveznih penzijskih doprinosa zaposlenih na Kosovu, kao i za upravljanje individualnim penzionim štednim računima doprinosilaca do njihovog penzionisanja.

KPŠF je osnovan zakonom u decembru 2001. godine kao ne-za-profit institucija. Kao takvom, jedini cilj KPŠF-a je da služi samo najboljem interesu svojih doprinosioca.

KPŠF je postao potpuno funkcionalan sa Odborom, Administracijom i uspostavljenim procesima u avgustu 2002. godine. U to vreme, Administracija je brojala 22 zaposlenih i imala pet odeljenja. Od tada, Administracija se organski razvila u službu sa 26 zaposlenih i sedam odeljenja.

Avgust 2002. godine je i mesec u kome su uplaćeni prvi doprinosi od zaposlenih u javnom sektoru. U 2003. godini, i samozaposleni i lica zaposlena u privatnom sektoru su se pridružila penzijskoj štednji.

Prvo investiranje penzijskih sredstava obavljeno je 2003. godine u gotovinske fondove. Potom su, 2004. godine, usledile investicije u indeksirane akcije i 2006. godine investicije u fondove koji trguju dužničkim instrumentima. Investicije su dalje proširene da bi 2010. godine obuhvatile multi-asetne fondove, i 2011. godine fondove sa ciljanim rizikom.

U toku 2014. godine u investicioni portfolio su izvršeni investicioni multi-asetni fondovi sa upravljanim rizikom, kao i akcioni fondovi sa dividendom i oni sa upravljanim rizikom.

Na Kosovu je prva investicija u depozite kod komercijalnih banaka obavljena 2008. godine, dok je prva investicija u hartije od vrednosti Vlade Kosova realizovana 2012. godine u kratkoročne obveznice. Tokom 2014. godine se započelo sa investicijama srednjoročnih obveznica (do dve godine) koje su izdate od strane vlade Kosova.

UPRAVNI ODBOR

KPŠF-om upravlja Upravni odbor, čije članove kao poverenike penzijskih sredstava imenuje Skupština Kosova.

Zakon br. 04/L-101 Republike Kosovo o penzijskim fondovima na Kosovu, zajedno sa svojim izmenama i dopunama (Zakonom br. 04/L-168), detaljno propisuje funkcionisanje i odgovornosti KPŠF-a i njegovog Odbora. Uredbe CBK-a o penzijama donose sekundarno zakonodavstvo koje se odnosi na investiranje penzijskih sredstava, merenje učinka, podizanje penzijske štednje i zahteve za izveštavanje KPŠF-a.

Prava i odgovornosti Odbora obuhvataju, ali nisu ograničeni na: izbor, odnosno razrešenje upravljača sredstava, staratelja, otvorenih investicionih fondova te trećih lica; usvajanje principa i politika za investiranje penzijskih sredstava; zapošljavanje izvršnog osoblja KPŠF-a; usvajanje izveštaja KPŠF-a.

Odbor može imati sedam članova sa pravom glasa i jednog člana bez prva glasa koji predstavlja Vladu.

Najmanje petoro među članovima sa pravom glasa moraju biti profesionalni članovi, sa najmanje deset godina iskustva u oblasti investiranja ili upravljanja penzijskim fondovima; najmanje jedan član mora imati relevantno iskustvo za zastupanje interesa zaposlenih na Kosovu, i najmanje jednog člana sa relevantnim iskustvom za zastupanje interesa poslodavaca na Kosovu.

U januaru 2015. godine je jednom profesionalnom članu Odbora istekao mandat, a postupak njegovog ponovnog imenovanja ili zamene istog u Odboru u vreme objavljivanja ovog izveštaja još nije okončan. Pored toga, još od proglašenja nezavisnosti Republike Kosovo i dalje ostaje upražnjena pozicija člana za nadzor bez prava glasa koga imenuje Vlada.

Članovi Odbora imenuju se na trogodišnje mandate sa pravom reizbora.

ČLANOVI ODBORA NA KRAJU GODINE

Pozicija člana predstavnika poslodavaca, koja je na početku bila upražnjena, popunjena je u toku godine



PROF. DR. YMER HAVOLLI

Predsedavajući Odbora i član Komisije za investicije i za budžet

Vanredni profesor na Univerzitetu Prištine "Hasan Priština" sa doktoratom u ekonomskim naukama za upravljanje Lj.R.



G. FREDERICK ARTESANI

Predsedavajući Komisije za investicije

Ekonomista i nezavisni finansijski savetnik, registrovan kod Španske komisije za finansijska tržišta (CNMV)



G. ALAN PICKERING

Predsedavajući Komisije za budžet i član Komisije za investicije

Predsedavajući BESTrustees, Life Academy, Plumbing Industry Pension Scheme. Neizvršni direktor Penzijskog regulatora VB

VRSTA ČLANA:

Profesionalan

Profesionalan

Profesionalan

IZABRAN:

Maj 2009

Oktobar 2008

August 2012

SADAŠNJI MANDAT:

Drugi 

Drugi 

Prvi 



Zakonom br. 04/L-101 je dato pravo automatskog produženja mandata, i to jednom za tri meseca, za člana Odbora koji nije ponovo imenovan ili zamenjen od strane Skupštine pre isteka njegovog mandata. Tako je, nakon produženja od tri meseca, mandat g. Frederick Artesani-ja konačno istakao u januaru 2015. godine. U predsedavanju Komisijom za investicije zamenio ga je Prof. Dr. Driton Qehaja.



G. LEENDERT VAN DRIEL

Predsedavajući Komisije za reviziju i član Komisije za investicije

Direktor konsultacije o strateškom riziku upravljanja. Prethodno nadzornik Dutch Central Bank

Profesionalan

August 2012

Prvi 



PROF. DR. DRITON QEHAJA

Član Komisije za investicije, za žalbe i za budžet

Vanredni profesor na Univerzitetu Prištine "Hasan Priština" sa doktoratom u ekonomskim i društvenim naukama

Profesionalan

August 2012

Prvi 



MR. SC. RUZHDI MORINA

Predsedavajući Komisije za žalbe i član Komisije za reviziju

Magistar pravnih nauka, Inostranog pravca. S dugogodišnjim iskustvom u pravnim savetima u Savezu samostalnih sindikata Kosova

Predstavnik zaposlenih

Maj 2009

Drugi 



MR. SC. FLAMUR KEQA

Član Komisije za reviziju i za žalbe

Magistar ekonomskih nauka, u pravcu Banke e Finansije, i s dugogodišnjim nadzornim iskustvom u CBK i EKK

Predstavnik poslodavaca

Maj 2014

Prvi 



Član Odbora kome ističe mandat u julu 2015. godine (njih je ukupno petorica).



Oktobar 2015 – krajnji rok da Skupština Kosova imenuje/ponovo imenuje 5 od 6 članova Odbora, a u suprotnom od tog datuma Odbor KPŠF-a neće imati minimalan zakonski kvorum za donošenje bilo kakve odluke.

KOMISIJE UPRAVNOG ODBORA

Četiri stalne komisije koje podržavaju funkcionisanje i odlučivanje Odbora

KOMISIJA ZA INVESTICIJE

pretežno razmatra politike, principe i strategiju za investiranje penzijskih sredstava, kao i učinak investicija i otvorenih investicionih fondova preko kojih KPŠF investira sredstva. Komisija takođe razmatra da li su investicije u skladu sa propisanim zakonskim i pravilnim uslovima. Komisija preporučuje Odboru o investiranju penzijskih sredstava.

KOMISIJA ZA REVIZIJU

među mnogim drugim funkcijama, razmatra izveštaje regulatora i revizora i preporučuje akicini plan potreban za rešavanje nalaza i otvorenih pitanja. Komisija takođe razmatra adekvatnost unutrašnjih procedura i ako je potrebno predlaže promene. Komisija procenjuje plan revizije za funkcije unutrašnje i spoljne revizije i Odboru preporučuje njihovo usvajanje.

PRESEDAVAJUĆI:

Frederick Artesani

Leendert van Driel

OSTALI ČLANOVI:

Ymer Havolli
Alan Pickering
Leendert van Driel
Driton Qehaja

Ruzhdi Morina
Flamur Keqa

ODRŽANIH SASTANAKA:

ČETIRI

TRI

KOMISIJA ZA ŽALBE

pregleda zahteve doprinosioca, predstavke i žalbe, koje se upućuju Odboru ili KPŠF-u. Komisija podnosi njene preporuke Odboru i osigurava da je pružen odgovor na sve slučajeve u zakonskom okviru i u skladu sa zakonskim odredbama koje su tada na snazi.

KOMISIJA ZA BUDŽET

razmatra budžetske potrebe KPŠF-a i u skladu sa tim, daje preporuke za visinu naknada za upravljanje koje trebaju biti naplaćeni na penzijska sredstva. Komisija takođe preporučuje Odboru usvajanje budžeta KPŠF i promene budžeta kada je to potrebno. Komisija takođe razmatra troškove KPŠF naspram budžeta.

PRESEDAVAJUĆI:

Ruzhdi Morina

Alan Pickering

OSTALI ČLANOVI:

Driton Qehaja
Flamur Keqa

Ymer Havolli
Driton Qehaja

ODRŽANIH SASTANAKA:

ČETIRI

DVA

ADMINISTRACIJA

Administracijom KPŠF-a upravlja viši menadžment, koji se sastoji od izvršnog direktora i dva zamenika direktora, jednog za finansije i IT i drugog za poslovanje

Menadžment nastoji da u KPŠF-u angažuje efikasne, profesionalne i moralno zdrave pojedince, verujući da će samo ovi kvaliteti dovesti do većeg napretka, zdravog radnog okruženja, i konačno, do boljih usluga za doprinosioce, uz istovremeno očuvanje institucionalnog integriteta KPŠF-a.

Da bi se postigli gore navedeni ciljevi, Odbor i menadžment obezbeđuju da postojeća administracija nastavi da unapređuje svoje znanje i iskustvo, da nastavi da bude motivisana, i da nastavi da stavlja na raspolaganje sve svoje mentalne i kadrovske kapacitete u službu unapređenja internih procesa i usluga za klijente.

Administracija je podeljena na funkcionalna odeljenja kako bi se osigurala efikasnost i efektivnost u radu. Unapređenje administrativnih procesa, pružanje pomoći Odboru za analizu investicija, kao i sprovođenje odluka Odbora, glavni su zadaci Administracije. Učinak ove poslednje kontinuirano prati Odbor, dok se dnevno vodi od strane Menadžmenta.

Fluktacija stalno zaposlenih u toku 2014. godine iznosila je 0.0% (2013: 0.0%), pošto nije bilo zapošljavanja, niti otpuštanja stalno zaposlenih.

Kao i prethodne godine, i u toku 2014. godine, u KPŠF-u je bilo 25 stalno zaposlenih sa punim radnim vremenom i 1 stalno zaposlenog sa skraćenim radnim vremenom.

KPŠF izuzetno ozbiljno shvata svoje obaveze u vezi sa nediskriminacijom i poslodavac je koji pruža jednake mogućnosti.

Zaposleni koji su pripadnici manjina čine 8% radne snage (9% onih koji su se izjasnili o etničkoj pripadnosti).

Žene čine 31% radne snage; 88% zaposlenih su stariji od 35 godina; a 4% zaposlenih su osobe sa trajnim invaliditetom.

Nefluktacija stalno zaposlenih dovela je do toga da ni ove godine ne bude promena ni u etničkom, niti u rodnom sastavu zaposlenih. Međutim, po isteku godine, svi stalno zaposleni su ostarili za jednu godinu, i njihova prosečna starost je povećana sa 39.3 na 40.3 godina.

ODELJENJE 	USLUGE KLIJENTIMA	INFORMACIONA TEHNOLOGIJA	FINANSIJE		LJUDSKI RESURSI I ADMINISTRACIJA	PRAVNI POSLOVI I NABAVKA	UNUTRAŠNI REVIZOR	ODNOSI SA JAVNOŠĆU
STALNO ZAPOSLENIH 	9	4	3		3	2	1	1
RADNA MESTA 	1 menadžer 7 penzijskih savetnika 1 recepcionar	1 menadžer 1 programer 1 administrator mreže 1 administrator databaze	1 sertifikovani računovođa 2 službenik za finansije		1 službenik za ljudske resurse 1 domaćin 1 službenik za obezbeđenje	1 pravni službenik 1 službenik za nabavke	1 pravni službenik 1 službenik za nabavke	1 službenik za odnose sa javnošću
OPIS 	<p>Pružna usluge klijentima. Vodi računa o informisanju o individualnim računima, i to o isplati penziona štednje, bilansima štednje, a takođe savetuje učesnike o penzijama i pruža im pomoć oko podizanja štednje.</p> <p>Održava odnose i sa poslodavcima radi poboljšanja informacija za poravnanje doprinosa na individualnim računima. Generalno, ovo osoblje je blizu klijenta u toku čitavog ciklusa štednje do penzionisanja.</p>	<p>Osiguravaju da čitava infrastruktura informacione tehnologije sve vreme funkcioniše bez problema: vode računa o hardverima, softverima, licencama, spoljnoj i unutrašnjoj mreži KPŠF-a i bezbednosti podataka.</p> <p>Vode računa o tome da je plan za oporavak dostupan svakog dana i redovno testiraju isti.</p>	<p>Obavljaju sve finansijske transakcije, uključujući investicije i povlačenje sredstava na finansijskim tržištima; vode računovodstvo i knjigovodstvo o penzijskim sredstvima i poslovanju KPŠF-a.</p> <p>Izračunavaju dnevnu cenu akcija i pripremaju finansijske izveštaje, mesečne i kvartalne izveštaje za Odbor KPŠF-a, regulatora i Skupštinu, i komuniciraju sa upravljačima sredstava.</p>		<p>Vode računa o spisku prisustva zaposlenih na poslu, poštovanju radnog vremena, pripremi platnog spiska i drugih naknada; vode blagajnu i bave se opremanjem, održavanjem i sigurnošću kancelarije; pružaju podršku osoblju i Upravnom odboru na sastancima i putovanjima u zemlji i inostranstvu.</p>	<p>Pravna kancelarija razmatra ukupnu zakonitost institucije u odnosu na važeće zakonodavstvo i pruža pomoć u izradi ugovora, sporazuma; daje pravna mišljenja i zastupa KPŠF u pravosudnom sistemu.</p> <p>Kancelarija za nabavke sprovodi ceo proces nabavke, od njegovog pokretanja pa do potpisivanja ugovora sa dobavljačima robe, usluga i radova.</p>	<p>Pravna kancelarija razmatra ukupnu zakonitost institucije u odnosu na važeće zakonodavstvo i pruža pomoć u izradi ugovora, sporazuma; daje pravna mišljenja i zastupa KPŠF u pravosudnom sistemu.</p> <p>Kancelarija za nabavke sprovodi ceo proces nabavke, od njegovog pokretanja pa do potpisivanja ugovora sa dobavljačima robe, usluga i radova.</p>	<p>Podržava komunikaciju institucije sa medijima i javnošću, održavanje intervjua i konferencija, izradu godišnjih izveštaja i kvartalnih buletina za informisanje doprinosilaca; administrira sajt i preuzima ulogu portparola, kada mu je delegirana; koordinira i pomaže pri prevodu dokumenata.</p>

NADZOR I REVIZIJA

KPŠF nadzire i kontrolira CBK koja je regulator penzijskih fondova, a izveštava Skupštini koja ga je osnovala. Reviziju vrše i interni i spoljni revizor.

KPŠF, kao nezavisna javna institucija, podleže se nadzoru i reviziji kako javnih tako i privatnih profesionalnih institucija. Svi izvršeni nadzori i finansijske kontrole rezultirale su bili bez ozbiljnih pronalaska ili prekršaja, i to bi trebalo pojačati poverenje Odbora u kvalitet i rad Menadžmenta. Istovremeno, ovo bi moglo dobro uticati i na poverenje javnosti o radu i odlukama Odbora kao i na kvalitetno i moderno upravljanje institucijom od strane Menadžmenta.

Broj revizija i inspekcija, ali i njihov opseg, ostao je isti kao i u prethodnoj godini. Svako tromesečje KPŠF obaveštava CBK, Skupštinu i Vladu o plasmanima penzijskih sredstva, novim investicijama, učinku investicija, i o sravnjenju penzijskih sredstava. Ove informacije se za širu javnost takođe objavljuju i na internet stranici KPŠF-a. Svako tromesečje, KPŠF takođe izveštava CBK o usklađenosti investicija sa zakonskim propisima i pravilama o penzijama CBK-a.

Ukoliko se desi da investicije KPŠF-a, zbog kretanja na finansijskim tržištima, izlaze iz okvira zakona, KPŠF je dužan da odmah obavesti CBK, i u roku od 180 dana ispravi situaciju. Tokom 2014. nije bilo takvih slučajeva.

Do 31. maja svake godine KPŠF priprema za prethodnu godinu i šalje CBK-u, Skupštini i Vladi Godišnji izveštaj kao i finansijske izveštaje revidirane od strane nezavisnog revizora imenovanog samo uz saglasnost CBK-a. Ovi izveštaji se takođe objavljuju na internet stranici KPŠF.

Tokom godine CBK je završila inspekciju za 2013. gde je razmatran širok spektar dokumenata; počevši sa zapisnicima sastanaka Odbora i Komisija pa sve do svih administrativnih pitanja. CBK normalno obavlja dve inspekcije KPŠF-a godišnje, jednu generalnu i drugu fokusiranu inspekciju, i dostavlja izveštaje Odboru.

U slučaju ozbiljnih nalaza CBK mora takođe da izveštava Skupštinu, što još nije bilo potrebno. Osim eventualnih nalaza CBK daje predloge odboru, kao što je bio slučaj u 2014. kada je zatraženo stvaranje odeljenja za investicije/rizik i njegovo funkcionisanje. Napor za ostvarivanje ovog predloga je počeo pre kraja 2014. godine.

KPŠF takođe obaveštava CBK o svim odlukama Odbora koja utiču na doprinosioce, upravu fonda, kao i druga pitanja. CBK, kao regulatorni i nadzorni organ za II i III stub penzijskih fondova na Kosovu, je u sve vreme informisan o aktivnostima KPŠF-a.

KPŠF ima i zaposlenog internog revizora koji četiri puta godišnje izveštava Komisiji Odbora za reviziju o svim aspektima poslovanja institucije, dajući dodatnu sigurnost Odboru o kvalitetu i napretku aktivnosti u KPŠF.

POKRENI PREDMETI OD STRANE CENTRALNE BANKE, SPOLJNOG REVIZORA I INTERNOG REVIZORA 2014. GODINE

INSPEKTOR/REVIZOR	PREDMET	STANJE
CBK	Stvaranje odeljenja za investicije / rizik rizika i zapošljavanje relevantnih zvaničnika.	Proces regrutacije zvaničnika za investicije i rizik pokrenut je u decembru 2014. godine.
SPOLJNI REVIZOR	Neraspoređeni doprinosi u iznosu od €12.8 mln (od €844.6 mln prikupljenih u periodu 2002-2013), nisu pripisani računima učesnika na dan 31. decembra 2013. godine.	KPŠF se posvetio da obezbedi izveštaje tokom cele godine i uspela da odbije taj iznos za €2.1 mln uprkos novih i rekordno primljenih doprinosa, i nastavlja da radi na dalje smanjenje ovog iznosa.
INTERNI REVIZOR	Žalbena komisija da se sastoji od tri člana.	Urađeno.
	Istekao je ugovor o zakupu prostora za rezervne servere (koji stoje u stanju pripravnosti u slučaju nesreća u kancelariji), i serveri su se vratili u centralnoj kancelariji KPŠF-a. Ovi serveri se moraju nalaziti na drugom mestu od ove kancelarije.	KPŠF je preduzela hitne korake da backup serveri su u drugoj lokaciji i alternativnim prostorima, i bili su navedeni u najkraćem mogućem roku.
	Rešiti pitanje stalnih zaostalih isplata za osobe sa čijih računa su već podignuta sredstva.	KPŠF već komunicira sa poslodavcima kako bi saznala razloge za ova stalna zaostala plaćanja, i postupa prema slučaju.
	Novi izveštaji doprinosa moraju se obezbediti kada se od strane poreskih inspektora povećavaju obaveze za penzione doprinose zaposlenih tog poslodavca. U suprotnom doprinosi ostaju neraspoređeni.	Menadžment je pokrenuo ovo pitanje sa PUK-om. Ovaj poslednji je obećao da će obavezati svoje inspektore da podnesu ispravljene detaljne izveštaje; bilo je slučajeva u toku 2015. godine kada se to dešavalo i sigurno je da će vremenom postati standard.



BROJ KONTROLA PODVRGNutih
GODIŠNJE U 2013. I 2014. GODINI



■ NAPLAĆENE NAKNADE ● GODIŠNJA STOPA NAKNADA

Ukupne godišnje naknade su u 2014. godini ostale na istom nivou kao prethodne godine zbog očekivanja većih investicionih troškova usled promena investicione politike.

Uprkos tome što je zadržana ista ukupna naknada, naplaćene naknade na penzijska sredstava su nominalno povećane za €669,855. To podrazumeva porast nominalne vrednosti od 14.6%, što je manje od rasta sredstava (bruto) pod upravljanjem od 19.1%.

Naplaćene naknade su ostvarile prihode od €5,269,319 od kojih €3,976,844 za pokrivanje investicionih troškova i €1,292,475 za one operativne.

Netarifni prihodi KPŠF-a su u toku godine iznosili €273,510 i učinili su da ukupni prihodi KPŠF-a za 2014. godinu iznose €5,542,829 ili 12.8% više nego prošle godine (2013: €4,914,170). Najveći deo netarifnih prihoda je ostvaren zahvaljujući razlika koje su proistekle usled povraćaja pogrešno uplaćenih doprinosa, kao i investiranja operativnih sredstava.

FINANSIRANJE

KPŠF je 2014. godine naplatio doprinosiocima prosečno 22.6 centa mesečno za operativne troškove

Prema izmenama u okviru Zakona br. 04/L-168, KPŠF naplaćuje investicionu naknadu za pokrivanje troškova koji se odnose na investiranje penzionih sredstava, i operativnu naknadu za pokrivanje ostalih troškova.

KPŠF je za 2014. godinu naplatio ukupne naknade po godišnjoj stopi od 0.53% sredstava, koje se sastoje od investicione naknade u iznosu od 0.40% i operativne naknade od 0.13% (2013: respektivno, 0.53%, 0.38% i 0.15%).

Operativne naknade KPŠF-a od 0.13% godišnje su i dalje najniže u odnosu na sve ostale slične operatere u regionu, ali su takođe i među najnižim na globalnom nivou.

U Hrvatskoj je prosečna naknada koju su naplaćivali operatori penzijskih fondova iznosila 0.45% godišnje, u Makedoniji 0.54%, u Rumuniji 0.60%, a u Bugarskoj 1.00%. Pored toga, hrvatski operatori naplaćuju i ulaznu naknadu od 0.5% do 0.8% za svaki novi naplaćeni doprinos.

U Makedoniji pak ulazna naknada iznosi prosečno 5.55%, u Bugarskoj minimalno 4.25%, a u Rumuniji 2.50-5.00% u zavisnosti od perioda članstva. Ima slučajeva kada se naplaćuju i naknade na kompletan bilans prilikom podizanja ovih sredstava povodom penzionisanja. Ali KPŠF ne naplaćuje ovakve naknade.

S druge strane, investiciona naknada od 0.40% godišnje ne može se uporediti ni sa jednim od gore navedenih regionalnih fondova, ali ni sa sličnim fondovima u svetu. Standardna forma obrade investicionih troškova je da se pored operativne naknade koja se naplaćuje za rad upravljačke kuće, da se investicioni troškovi naplaćuju na sam penzijski fond; dakle, investicioni troškovi se tretiraju kao troškovi fonda, a ne onako kako je na Kosovu gde se tretiraju kao troškovi kuće koja upravlja fondom.

Ovakav tretman donosi do neslaganja između iznosa kojih KPŠF naplaćuje kao investicionu naknadu, koji se mora proceniti i budžetirati pre početka godine, i troškova koji se javljaju u stvarnosti. Ova razlika je teško predvideti ali se može lako izbeći uz manje zakonske izmene.

Vraćujući se operativnoj naknadi, koja je za 2014. godinu koštala svakog vlasnika računa u proseku 22.6 centi mesečno (ili €2.71 godišnje), ona je omogućila da obveznici doprinosa i penzioneri KPŠF-a, između ostalog, imaju:

01	direktnu uslugu u kancelariji (uslugu, savetovanje, informacije) svakog radnog dana od 08:00 do 16:00 časova;	07	obaveštenje putem pošte o penzionisanju;
02	slanje godišnjih izveštaja na kućnu adresu;	08	podnošenje prijave za podizanje štednje i bankarske transfere bez naplaćenih troškova od strane KPŠF-a;
03	neograničeno štampanje izvoda po računu;	09	besplatno održavanje računa za postepeno podizanje štednje od strane komercijalnih banaka u zemlji;
04	kompletno održavanje računa;	10	natprosečnu kamatu za štednju u programu podizanja u fazama;
05	osiguranje računa na drugoj lokaciji i rezervnom serveru;	11	najsavremenije tehnološke usluge u penzijskom sektoru u regionu;
06	elektronsku uslugu pristupa ličnom penzijskom računu;	12	pokrivanje jednog dela investicionih troškova (izbor upravljača sredstava, troškove Upravnog odbora i slično)

TROŠKOVI

KPŠF, kao kuća koja upravlja fondom, ima troškove za investiranje penzijskih sredstava i za svoje poslovanje

INVESTICIONI TROŠKOVI

69.0%

2014

Troškovi investiranja se odnose na troškove investiranja penzijskih sredstava na globalnim tržištima i u zemlji, i čine 69.0% godišnjih troškova KPŠF-a (2013: 72.5%). Oni su u nominalnoj vrednosti povećani za 7.3% na €3,104,044 (2013: €2,892,868), dok su prethodne godine bili povećani za 18.4%. Međutim, sa rastom sredstava pod upravljanjem svakako se očekuje i povećanje nominalne vrednosti investicionih troškova, pa se stoga radi boljeg razumevanja troškova oni moraju proceniti kao procenat sredstava pod upravljanjem.

Investicioni fondovi na finansijskim tržištima naplaćuju u proseku više od 1% za upravljanje fondovima, dok je KPŠF postigao da kroz pojedinačne sporazume i mudrim izborima osigura da naknade koje su plaćene investicionim fondovima preko kojih investira penzijska sredstva iznose u proseku oko 0.40% sredstava. Ovo je bio razlog zbog kojeg je Upravni odbor tražio da investiciona tarifa za 2014. godinu iznosi 0.40% sredstava.

Međutim, implementacija nove investicione politike je zaokupila prvu polovinu godine, što je neminovno dovelo do toga da ostane neinvestirano u proseku €220 mln u toku ovog perioda. Tako je u proseku 14.3% penzijskih sredstava u toku godine (2013: 5.0%) bilo u obliku gotovine i dovelo do toga da investicioni troškovi iznose 0.32% sredstava (2013: 0.35% sredstava).

Ova razlika je dovela do suficita od investicionih aktivnosti od €881,759 koje je Upravni odbor uzeo u obzir kada je predložio Skupštini naknade za 2015. godinu za koje se očekivalo da će dovesti do deficita od investicionih aktivnosti.

Čak i da nije bio prisutan složenost prelaska na novu investicionu politiku i angažovanje novih investicionih fondova, opet je izuzetno teško predvideti učinak investicija, kao i strateške alokacije sredstava za narednu godinu zbog spoljnih faktora koji mogu da utiču i na tržišta i na odlučivanje Odbora o strateškoj alokaciji.

Ne treba zaboraviti da je KPŠF skoro uvek tražio smanjenje ukupnih naknada, koje su prvobitno iznosile 1% a sada su prepolovljene, odnosno smanjene su na ispod 0.5% (od 13. marta 2015. godine). KPŠF nastoji da uz samodisciplinu i samoinicijativu izvrši ova smanjenja uprkos činjenici da je: a) jedini penzijski fond na drugom stubu; i b) ne postoji regulator naknada, kao npr. za vodovod ili energetiku, a koji bi nametnuo KPŠF-u smanjenje naknada.

72.5%

2013

NAKNADE ZA UPRAVLJANJE OD STRANE INVESTICIONIH FONDOVA

Investicioni fondovi naplaćuju naknade za upravljanje ulaganih sredstava u zavisnosti (i uglavnom) od njihove pozicije na tržištu. Sa ovim tarifama KPŠF u nekim slučajevima ima pristup finansijskim tržištima sa nižim troškovima nego što bi sa direktnim investiranjem - ipak direktno investiranje nije dozvoljeno po važećem zakonu.

Aktivni investicioni fondovi, koji obavljaju investicije, istraživanje i svakodnevne transakcije, imaju višu potrošnju i shvatljivo je da naplaćuju veće naknade. Na drugoj strani pasivni investicioni fondovi koji prate određeni indeks na berzama imaju niže naknade za upravljanje, što je u slučaju KPŠF-a samo fond Vanguard- GSIF.

OTVORENI FONDOVI	2014		2013	
	GODIŠNJA STOPA NAKNADE	NAPLAĆENE NAKNADE	GODIŠNJA STOPA NAKNADE	NAPLAĆENE NAKNADE
Vanguard – GSIF	0.13%	€423,039	0.13%	€396,448
BNY Mellon – RRF	0.60%	€868,854	0.60%-0.70%	€763,930
AXA - GILB	0.40%	€215,412	0.35%-0.40%	€433,045
Schroders – SISF	0.45%	€508,375	0.50%	€453,392
Aquila - RP7	0.79%	€231,565	0.79%-1.06%	€625,429
ECM - DEC	0.50%	€101,033	0.50%	€113,244
State - Street - EMEIF	--	--	0.20%	€51,450
Nordea 1 – GSEF	0.44%	€81,464	--	--
Nordea 1 – SRF	0.59%	€232,940	--	--
KBI – IDPDEF	0.73%	€152,493	--	--
AXA - WFOI	0.55%	€61,130	--	--
Pictet - HDS	0.63%	€76,744	--	--
Tobam - ABWEF	0.60%	€86,264	--	--
UKUPNO NAKNADA		€3,039,313		€2,836,938
Naknade CBK za transfere i ostalo		€53,244		€30,422
Brokери, staratelji i garanti		€11,487		€25,508
UKUPNO INVESTICIONIH TROŠKOVA		€3,104,044		€2,892,86

OPERATIVNI TROŠKOVI

31.0%

2014

Operativni troškovi⁽¹⁾ obuhvataju sve ostale troškove koji nisu direktni investicioni troškovi i koji se sastoje od plata, štampanje i slanje izvoda vlasnika računa, zakupnine za kancelarijski prostor i drugih operativnih troškova. Međutim, iz operativnih troškova se finansiraju i svi troškovi Upravnog odbora, pri čemu glavni deo aktivnosti Odbora čini donošenje odluka o investicijama.

U 2014. godini, operativni troškovi su iznosili €1,397,306 (2013: €1,095,474) i čine 31.0% ukupnih troškova (2013: 27.5%).

Ove godine su operativni troškovi povećani za 12.7% u odnosu na 2013. godinu, zbog toga što su samo tri budžetske kategorije zabeležile pad: troškovi osoblja za 0.27%, kancelarijski troškovi za 6.7% i troškovi nadzora od strane CBK za 50.1%.

Svi ostali troškovi su povećani, a među njima dominiraju: troškovi slanja izvoda obveznicima doprinosa za vlasnika računa za 168.3%, povećani troškovi obezvređenja i amortizacije za 39.6% i povećani troškovi Upravnog odbora za 20.2%.

Uključeno u troškovima za štampanje i slanje izvoda računa za 2013. godinu su samo izvodi od ciklusa 2012. Dok 2014. godina rashodi dva ciklusa izvoda, ciklus 2014. sa €147,553 i ciklus 2013. koji sadrže izvode doprinosioca sa €125,652 i izvode poslodavca i druge prepiske sa €27,502.

Ako se ne računaju ciklus 2013. godine, potrošnja za izvode 2014. ciklusa predstavlja 11.9% operativnih troškova.

Kupovina tehnološke opreme, softvera tokom 2012. i naročito tokom 2013. godine za potrebe plana za oporavak od nepogoda, dovela je maksimalnog zamaha tokom 2014. godine za troškove ovevređenja i amortizacije.

Povećanje troškova za Upravni odbor 2014. godine povezano je sa procesom izbora šest novih investicionih fondova jer je taj proces stvorio dodatne troškove za putovanja članova Odbora.

Troškovi osoblja predstavljaju najveći deo operativnih troškova, s tim što su u 2014. godini činili 37.3% troškova, dok su prethodne godine činili 47.7%. Osoblje KPŠF-a od 26 zaposlenih povećano je za samo 5 osoba od samog osnivanja 2002. godine; dok je broj računa povećan sa 80 hiljada na skoro pola miliona. Skroman rast broja zaposlenih tokom godina predstavlja jasan dokaz da u KPŠF-u ne postoji prekomerni broj zaposlenih.

Vraćujući se godišnjim izvodima računa, njihovo slanje poštom je obavezan tačkom 7.5 Zakona o penzijskim fondovima. Imajući u vidu današnju tehnologiju na dostupu, bilo bi razumno da se ova obaveza ukloni ili u celini ili za vlasnike koji se mogu obavestiti putem e-maila ili naloga u eTrusti.

Na taj način ovi troškovi, za koje se očekuje kontinuelno povećanje sa rastajućim brojevima računa, bi se znatno smanjili; a operativna naknada naplaćena bi bila niža što se prevodi na veću cenu akcije fonda.

OPERATIVNI TROŠKOVI

	2014		2013	
Troškovi osoblja	€521,541	37.3%	€522,970	47.7%
Stanja računa i korespondencija	€300,707	21.5%	€112,094	10.2%
Troškovi Upravnog odbora	€177,863	12.7%	€147,914	13.5%
Obezvređenje i amortizacija	€144,257	10.3%	€103,319	9.4%
Troškovi kancelarijskog poslovanja	€82,631	5.9%	€88,529	8.1%
Edukacija javnosti i oglasi	€54,525	3.9%	€36,271	3.3%
Održavanje softvera	€33,824	2.4%	€19,901	1.8%
Naknade nadzora CBK-a	€7,755	0.6%	€15,539	1.4%
Stručne službe / ugovorači / konsultanti	€9,952	0.7%	€2,920	0.3%
Eksterna revizija	€9,900	0.7%	€9,900	0.9%
Saniranje posledica nepogoda – kirija i ostali povezani troškovi	€17,177	1.2%	€8,616	0.8%
Sastanci i konferencije	€937	0.1%	€808	0.1%
Komunikacije	€11,662	0.8%	€8,860	0.8%
Bankovne naknade za izvršene usluge	€8,440	0.6%	€3,982	0.4%
Ostali troškovi	€16,135	1.2%	€13,851	1.3%
UKUPNO OPERATIVNIH TROŠKOVA	€1,397,306	100.0%	€1,095,474	100.0%

(1)

Za više informacija, molimo vas pogledajte revidirane finansijske izveštaje koji su, kao što se zahteva prema pravilima o penzijama, pripremljeni u skladu sa MSFI.



AKTIVNOSTI

- 024 Aktivnosti
- 025 Upravljanje računima
- 026 Sravnjenje
- 028 Usluge klijentima

AKTIVNOSTI

UPRAVNI ODBOR

2014. godina je predstavljala najaktivniju godinu za članove Upravnog odbora u oblasti investicija. Proces izbora novih fondova koji je zaživeo novu investicionu politiku usvojenu prošle godine oduzeo je vreme i energije i zahtevao je maksimalno angažovanje Odbora u čitavom procesu. Proces je započeo u decembru 2013. godine objavljivanjem međunarodnog poziva za ponude, za kojim je usledio prijem prijave zainteresovanih kandidata, pri čemu su od 74 zainteresovanih, 22 investiciona fonda dostavila svoje ponude. U martu je okončan izbor fondova koji su ispunjavali uslove i kriterijume KPŠF-a, a u aprilu su sprovedeni intervjui, provere i posete izabranih upravljača sredstvima. Do juna su sprovedene procedure provere naknada, potpisivanje sporazuma i otvaranje računa. U junu i julu su realizovane prve investicije u nove investicione fondove. Tokom 2014. godine, Odbor je pokrenuo rekordan iznos sredstava, investirajući €333 mln i povlačeći €24 mln.

MENADŽMENT

Pored pružanja pomoći Upravnom odboru i izvršenja njegovih odluka, Menadžment osigurava da svi dnevni procesi (operacije) KPŠF-a funkcionišu bez prekida. To znači da su podaci i informacije o računima sigurne, da se klijenti uslužuju u skladu sa visokim profesionalnim standardima i da korisnici penzija blagovremeno dobijaju penzijsku štednju. Takođe, Menadžment treba da obezbedi da se periodični izveštaji, uključujući i međunarodno nagrađeni Godišnji izveštaj 2013, sastavljaju i dostavljaju nadzornim institucijama i regulatoru redovno ili kad god je potrebno; da se transferi penzijskih sredstava ka investicionim fondovima i na račun KPŠF-a realizuju tačno, da se komunikacija sa upravljačima sredstvima vodi u skladu sa najvišim profesionalnim standardima

Ujedno, da su online usluga eTrusti koja je uporno promovisana tokom godine i sajt KPŠF-a 24 sata u funkciji, da se doprinosioci informišu o stanju računa kad god im je to potrebno, da je komunikacija sa javnošću i trećim licima raspoloživa svakog dana. Pored svima treba obezbediti da su sve finansijske transakcije u potpunom skladu sa važećim propisima, zakonima i standardima, i da nijedna odluka ili postupak ne bude u suprotnosti sa zakonima i/ili interesom doprinosioca.

Od investiranog iznosa, €283 mln je otišlo u šest novih investicionih fondova, a €50 mln u postojeće fondove. Pored toga, Odbor je u septembru preispitao Priručnik za investiranje, utvrđujući nove nivoe dozvoljenog odstupanja od granica investicija po klasama. Takođe, usvojio je i budžet i predložio naknade za 2015. godinu kojih je treba da budu usvojene i utvrđene od strane Skupštine. Članovi Odbora koji deluju na Kosovu su tokom godine održavali sastanke sa predstavnicima Skupštine, Ministarstva finansija i CBK. Takođe, uspostavljene su linije komunikacije sa Institutom za socijalna osiguranja Albanije. Nekoliko od članova Odbora su učestvovali na godišnjoj konferenciji evropskih penzijskih fondova, koja predstavlja najvažniju konferenciju ove vrste. U međuvremenu, sve komisije Odbora su na redovnim osnovama i po potrebi razmatrali sve aspekte investicija, budžeta, revizije i pritužbi.

Menadžment je u 2014. godini u svom fokusu imao: dalje poboljšanje sigurnosti i dostupnosti podataka, kroz povećanje kapaciteta servera kao i maksimalnim povećanjem sigurnosti od neovlašćenog pristupa mreži KPŠF-a spolja ili pak iznutra ove mreže.

Takođe, i izmena Pravilnika o podizanju penzijske štednje od strane CBK-a je zahtevala dodatno angažovanje kako bi implementacija bila moguća na softverskoj platformi koju poseduje KPŠF, ali i za informisanje doprinosioca o ovoj izmeni. Pored toga, i izbor nove banke koja će besplatno pružati uslugu podizanja u fazama, i ponudenu kamatu za sredstva usmerene u ovaj program, bio je važan proces i u interesu doprinosioca pri penzionisanju.

Tokom godine se fokusirao i na razvoj tehnološke infrastrukture koja će omogućiti ostvarivanje cilja transformacije KPŠF-a u instituciju koja ne troši papir (Paperless office).

UPRAVLJANJE RAČUNIMA

Odštampano je 436,973 izvoda koji su prikazali individualne obustave



9.6

PROSEČNI BROJ MESECA ZA KOJE SU POSLODAVCI UPLATILI DOPRINOSE

2013: 9.6



3.3

PROSEČNI BROJ TROMESEČJA ZA KOJE SU SAMOZAPOSLENI UPLATILI DOPRINOSE

2013: 3.4

Ove godine je u odnosu na prošlu godinu odštampano 24,350 više izvoda po računu. Broj doprinosioca čije adrese KPŠF nije imao iznosio je 15,038 (2013: 14,133) i za njih nisu štampani izvodi po računu.

Zbog penzionisanja (ili smrti) doprinosioca, 4,045 računa je preinačeno u „povučene“ račune u toku 2014. godine (2013: 3,567). Ukupan broj povučenih računa iznosi 24,548. Izvodi po računu se ne štampaju ni za ovu kategoriju vlasnika računa.

KPŠF je otvorio 29,300 novih individualnih računa (2013: 29,195), čime je ukupan broj otvorenih računa od osnivanja dostigao 476,559. Među novootvorenim računima, 25,897 računa su bili računi za nove doprinosioce, tj. za one koji su počeli da uplaćuju doprinose u 2014. godini, dok su ostali bili doprinošenja za prethodne godine za koje KPŠF je primio ili uplatu ili informaciju tokom 2014.

U ovoj godini je bilo 23,570 poslodavaca i 30,253 samozaposlenih koji su uplaćivali doprinose (2013: 21,918, odnosno 29,996). Pored ovih što su uplatili doprinose za 2014. godinu, bilo je i 1,105 poslodavaca i 2,405 samozaposlenih koji su uplatili doprinose samo za prethodne godine (2013: 1,255, odnosno 4,873).

U 2014. godini je bilo ukupno 2.89 mln transakcija upućenih na račune doprinosilaca i 420 hiljada na račune poslodavaca (2013: 2.86 mln, odnosno 410 hiljada).

U transakcije na računima poslodavaca su uvrštene 20,219 transakcije za povraćaj pogrešno uplaćenih doprinosa (2013: 17,390), od kojih je 89% uplaćeno u 2014. godini. U 2013. godini istih je bilo 76%, a u 2012. godini 13%. Ovo je argument da je proaktivni pristup koji je usvojio KPŠF za identifikaciju pogrešno uplaćenih doprinosa dao veoma zadovoljavajuće rezultate u identifikaciji, a zatim i u njihovom što boljem, bržem i pouzdanijem povraćaju.

Vredi napomenuti da je došlo do značajnog napretka u interesovanju obveznika doprinosa da budu informisani o svojim računima. Radi ilustracije, u 2014. godini je bilo 16,058 doprinosioca koji su tražili ili su sami izmenili: adresu prebivališta, brojeve telefona i e-mail adrese. Ovaj broj čini 13.7% od ukupnog broja usluga koje su pružile kancelarija KPŠF-a i kancelarije PUK-a i samousluga obveznika doprinosa na eTrusti. Ovaj broj je prošle godine iznosio 1,753.

SRAVNJENJE

Nesravnjena sredstva su smanjena na 1.11% primljenih doprinosa

2014. godina je nastavila sa dobrom dinamikom primljenja i sravnjenja uplaćenih doprinosa i godina je sa istorijski najmanje nesravnjenih doprinosa.

Ove godine je postignut napredak u dva aspekta sravnjenja prikupljenih doprinosa: prvo, na kraju 2014. godine, iznos nesravnjenih doprinosa bio je niži nego ikada, €10.8 mln (2013: €12.8 mln), ili izraženo u procentima 1.11% prikupljenih doprinosa (2013: 1.52%); i drugo, nesravnjeni doprinosi u tekućoj godini je bio niži nego ikada, i to €0.35 mln (2013: €0.58 mln) ili 0.27% prikupljenih doprinosa (2013: 0.48%).

Ovaj rezultat je postignut uprkos činjenici da je ove godine prikupljeno najviše doprinosa od osnivanja KPŠF-a.

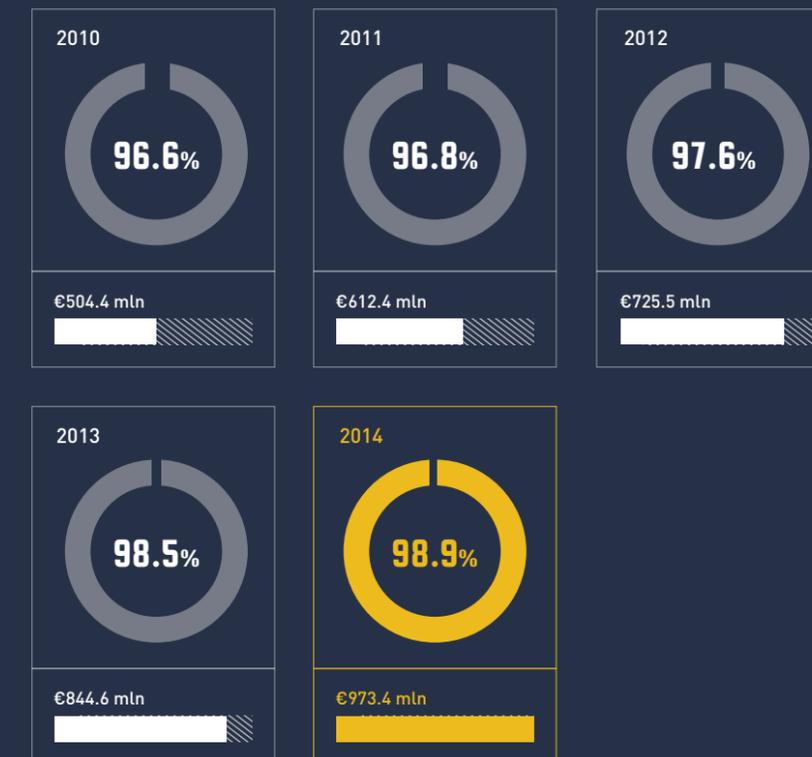
Odbor je za ovu godinu utvrdio ciljeve za nesravnjene doprinose od 1.12% za uplate 2002-2014, koji je premašen, i za uplate 2014 od 0.27% koji je postignut.

Razlozi za nesravnjenje (nealociranje) doprinosa ostaju isti kako po broju, tako i po veličini, i to: nepodnošenje izveštaja o doprinosima sa €7.4 mln; izveštaj se ne slaže sa uplatom sa €2.3 mln; nepoznat poslodavac sa €0.6 mln; nevažeći podaci doprinosioca (ID/lme) sa €0.5 mln (2013: €8.5 mln; €2.7 mln; €1.0 mln; i €0.6 mln).

Smanjenje ovog nesravnjenja došlo je kao rezultat angažovanja osoblja za usluge klijentima KPŠF-a, ali i pomoći PUK-a preko penzijskih službenika.

I ove godine je poboljšanje sravnjenja postignuto uglavnom pribavljanjem izveštaja koji su nedostajali od poslodavaca kontaktiranjem istih, čime je sravnjeno €1.1 mln, uz sravnjenje razlika između uplata i izveštaja od €0.4 mln i identifikovanjem poslodavaca koji su izvršili uplate od €0.4 mln.

KUMULATIVNI RASPODELJENI I UPLAĆENI DOPRINOSI



REZULTATI U ODNOSU NA CILJEVE

NESRAVNJENI DOPRINOSI GODINE 2014



OSTVARENJE
100.0%

NESRAVNJENI DOPRINOSI GODINA 2002-2014



OSTVARENJE
102.5%

USLUGE KLIJENTIMA

236 pruženih usluga dnevno

Ukupan broj usluga koje su u 2014. godini pružene pojedincima i poslodavcima iznosio je 59,030. Ovo predstavlja porast od 19% u odnosu na 49,486 usluga koliko ih je pruženo u 2013. godini.

Svakog radnog dana je u proseku pruženo 236 usluga i konsultacija (2013: 198 usluga).

Broj odštampanih izvoda po računu (besplatnih) za posetioce obveznike doprinosa iznosio je 30,344.

Sa 51% ovo je i dalje najpopularnija usluga koju je pružao KPŠF. Broj poseta je povećan uglavnom zahvaljujući stranim ambasadama, koje izvode po računima KPŠF-a smatraju dokazom o zaposlenju; i zahtevaju izvod kao deo standardne dokumentacije koju treba da podnesu podnosioci zahteva za vizu.

Određeni broj usluga KPŠF-a se pruža i u regionalnim kancelarijama PUK-a preko penzijskih službenika PUK-a. Usluge koje su oni pružili sastojale su se uglavnom u štampanju izvoda po računu, čiji broj je iznosio 30,058 (2013: 24,740). KPŠF kontinuirano saraduje sa ovim kancelarijama pružajući im podršku u različitim oblicima.

Ostale glavne usluge koje je pružalo osoblje KPŠF-a bile su: 11,033 autorizacija zahteva za pristup portalu eTrusti; 5,264 ažuriranih adresa; 3,940 obrađenih prijava za penzionisanje i 1,468 odgovora na pitanja klijenata postavljena putem portala eTrusti.

Popularnost portala eTrusti je značajno porasla ove godine. Na ovo je uticalo reklamiranje portala eTrusti na TV i portalima. KPŠF i dalje ima za cilj da što više doprinosioca pristupe svom nalogu sa interneta i nastaviće da ga i dalje reklamira. Broj doprinosioca koji su imali aktiviran nalog na eTrusti na kraju godine iznosio je 37,222, ali predstavlja samo 8% od vlasnika računa KPŠF-a.

Usluge koje su se pružale na ovom portalu su brojne. Korisnici eTrusti mogu da provere stanje na svom računu, i s razlikom od običnih online usluga, transakcije koje nisu ograničene na poslednjih 3-6 meseci.

Takođe, broj ažuriranja koja su izvršena putem portala povećan je za 87%, odnosno na 10,558 (2013: 5,631) i sastojala su se od: 3,907 imenovanja naslednika; 3,741 promenjenih adresa; 2,261 ažuriranih telefonskih brojeva i 638 e-mail adresa.

U totalu, obveznici doprinosa KPŠF-a su dobili, odnosno usluženi sa 47% više usluga nego prethodne godine, čime je njihov broj dostigao ukupno 117,453 usluga (2013: 79,857 usluga). Od ovog broja, 65% usluga je pružila centralna kancelarija, 26% kancelarije PUK-a, a 9% su realizovali sami obveznici doprinosa na portalu eTrusti.

1,468

ODGOVORA NA PITANJA KLIJENATA PUTEM PORTALA e-TRUSTI



UKUPAN BROJ USLUGA KOJE JE KANCELARIJA PRUŽILA POJEDINCIMA I POSLODAVCIMA

2014

59,030



2013

49,486



3



Sigurnost penzijske štednje, raznovrsnost investicija, maksimiziranje povraćaja za preuzeti nivo rizika i održavanje odgovarajuće likvidnosti predstavljaju srž principa obazrivoog investiranja KPŠF-a

Nova investiciona politika i principi Upravnog odbora su se uspešno sprovodili tokom 2014. godine. Kao rezultat, kolebljivost investicija KPŠF-a je smanjena, čime je ispunjen i glavni cilj ove izmene.

Ova izmena je nužno zahtevala povećanje broja investicionih fondova, ali i promenu raspodele sredstava u finansijske instrumente.

Na listu investicionih fondova su dodati: Nordea 1-SRF, Nordea 1-GSEF, KBI, Pictet, TOBAM i AXA WFOI, a sa liste je uklonjen fond ECM-DEC čiji plasmani nisu bili u skladu sa novim investicionim ciljevima.

INVESTIRANJE PENZIJSKE ŠTEDNJE

032 Investicioni principi i politika

033 Raspodela sredstava

033 Geografska raspodela

036 Glavni emitenti

037 Klase i valute

039 Učinak investicija

INVESTICIONI PRINCIPI I POLITIKA

2014. godina je bila godina potpunog sprovođenja novih investicionih principa i politike, ostavljajući iza sebe politiku koju je KPŠF sledio 5 godina. Nova Izjava o investicionim principima zasniva se na glavnom dugoročnom investicionom cilju KPŠF-a, koji je: kao prvo, da sačuva i kao drugo, da nominalno i realno uveća kapital doprinosioca. Ova Izjava je utvrdila Indeks potrošačkih cena na Kosovu kao benčmark prema kome će se merititi učinak investicija KPŠF-a.

Uputstvo za investicione politike (UIP), prepoznajući da mora da postoji ravnoteža između doprinosioca koji su blizu penzionisanja i onih koji to nisu, poziva na politiku koja sadrži razumnu, ali ne prekomernu alokaciju u dugoročna sredstva od kojih se očekuje veći prinos i kolebljivost, kao što su akcije; u kombinaciji sa većom alokacijom u investicije od kojih se očekuje manja kolebljivost i stabilniji prinosi nego kod akcija.

Ovim uvećanim naglaskom riziku, cilj UIP-a je da pruži veću zaštitu kada su tržišta u padu, ali da svakako ubire nagrade kada su tržišta u porastu. Po uspešnom okončanju izbora šest novih investicionih fondova, prema novom investicionom okviru i alokacijom €283 mln u iste, potpuni prelazak u novu fazu investicija KPŠF-a može da se smatra ostvarenim.

Novi UIP je utvrdio i rokove za revidiranje i trenutno je na snazi revidirana verzija od 11. septembra 2014. godine (ista se može preuzeti na sajtu KPŠF-a, u delu investicija). Takođe, Upravni odbor svakih tri meseca kontroliše okvir ograničenja alokacije sredstva i utvrđuje da li postoji prekoračenje granica u klasama sredstava ili u investicionoj strategiji koju primenjuju menadžeri fondova. Istovremeno, kontroliše se sa maksimalnom pažnjom da se sve investicije KPŠF-a strogo pridržavaju svih odredaba Zakona o penzijskim fondovima na Kosovu.

Investiciona politika se zasniva na kombinaciji: a) klasa sredstava – odnosno finansijskih instrumenata direktnih investicija i onih u okviru investicionih fondova; i b) investicione strategije usvojene od strane investicionog fonda.

U svim ovim tačkama preseka klasa sredstava i strategija postoje dozvoljene granice za investiranje. U donjoj tabeli su prikazane klase sredstava povezane sa odgovarajućim strategijama, krajnja alokacija na 31. decembar 2014. i utvrđene granice za svaku od njih strategijom Upravnog odbora.

KLASA SREDSTAVA	STRATEGIJA	KRAJNJA ALOKACIJA	GRANICE
Gotovina/Kosovske obveznice	Dividenda/Pružanje kamate	6.0%	1%-10%
Dužnički instrumenti	Sa ciljem prinos	17.1%	15%-25%
Multi-sredstva	Upravljanje/ciljani rizik; apsolutni prinos	29.6%	25%-35%
Akcije	Dividenda/Pružanje kamate	7.8%	5%-11%
Akcije	Upravljanje/ciljani rizik; apsolutni prinos	8.0%	5%-11%
Akcije	Sa ciljem prinos	31.5%	25%-35%

Fondovi multi-sredstava podrazumevaju fondove koji u sastavu imaju i akcije i dužničke instrumente (npr. obveznice) država i svetskih korporacija.

Kada je u pitanju investiciona strategija, fondovi sa upravljanim rizikom postavljaju plasmane kroz derivate (kao npr. futures – ugovori o kupoprodaji finansijskih instrumenata u budućnosti sa unapred utvrđenim datumom i cenom), kako bi se zaštitili od neželjenih ispada na tržištu.

Fondovi sa ciljanim rizikom utvrđuju nivo (cilj) za kolebljivost investicionog portfolija i na redovnoj osnovi vrše preusmeravanje sredstava radi vraćanja nestabilnosti na taj nivo.

Fondovi sa apsolutnim prinosom nastoje da izaberu akcije i obveznice za koje se smatra da imaju najveći potencijal za pozitivne prinose, pod opštim uverenjem da će manja kolebljivost obveznica amortizovati nestabilnost akcija i na taj način smanjiti ukupan rizik.

Fondovi sa strategijom dividende u investicionom portfoliju biraju samo akcije stabilnih korporacija koje redovno isplaćuju dividende. „Pružanje kamate“ podrazumeva direktne plasmane u instrumente koji plaćaju kamatu, kao npr. bankarski depoziti i kosovske obveznice.

Na narednoj stranici su pružene informacije o tome gde pripada svaki od plasmana KPŠF-a.

RASPODELA SREDSTAVA

Na kraju godine investicije u kosovske obveznice su iznosile €54.7 mln

KPŠF investira većinu sredstava preko otvorenih fondova, kojima upravljaju specijalizovane kompanije koje posluju na globalnim finansijskim tržištima.

Odbor zahteva da ovi instrumenti budu likvidni i dobro diversifikovani, da imaju zadovoljavajući učinak, da su njihove investicije u skladu sa Zakonom o penzijskim fondovima Kosova i investicionom politikom KPŠF-a, kao i da upravljači fondova imaju dovoljno iskustva u industriji.

U 2014. godini je investirano €332 mln, od kojih je €283 mln otišlo u šest novih investicionih fondova koji su angažovani kao rezultat izmene politike, ali je bilo i povećanja sredstava (od €49 mln) u nekim od ranije angažovanih fondova. Od investiranog iznosa u nove investicione fondove, €142 mln je usmereno u dva fonda Nordea-e: €96 mln u Nordea 1-SRF i €46 mln u Nordea 1-GSEF; €51 mln u KBI; €35 mln u Tobam; €30 mln u Pictet i €26 mln u AXA-WFOI. Sredstva investirana u postojeće fondove iznosila su: €25 mln u fond multi-sredstava BNY Mellon, €15 mln u fond obveznica Schroders-a i €9 mln u fond sa ciljanim obveznicama povezanim sa inflacijom AXA-GILB.

Investicije u kosovske obveznice su bile različite tokom godine prema rokovima dospeća i novim investicijama, ali kretale su se između €50 i €60 mln, a na kraju godine su iznosile €54.7 mln. Upravni odbor ima za cilj da nastavi investiranje u ovaj instrument i u toku 2015. godine, u skladu sa mogućnostima koje su dozvoljene važećim zakonom.

Jedina investicija koja je povučena u 2014. godine bila je ona u fondu ECM-DEC (od €23.8 mln) pošto se izmena investicione strategije ne podudara sa investicionim portfolijom ovog fonda. Ova povučena vrednost je potom alocirana u nove investicione fondove.

2014. godina je za KPŠF zaključena sa sredstvima investiranim na finansijskim tržištima u vrednosti od €1.078.3 mln (2013: €703.9 mln), od kojih €54.7 mln na Kosovu i €1,023.7 mln globalno. Neinvestirano (u CBK) bili su €9.9 mln (2013: €209.6 mln).

INVESTICIJA	KLASA/STRATEGIJA	SREDSTVA	ALOKACIJA
Vanguard - Global Stock Index Fund	Akcije/Sa ciljem prinos	€343.0 mln	31.8%
BNY Mellon - Real Return Fund	Multi-sredstva/Apsolutni prinos	€166.2 mln	15.4%
Schroders - International Strategic Bond Fund	Dužnički instrumenti/Sa ciljem prinos	€114.5 mln	10.6%
Nordea 1 - Stable Return Fund	Multi-sredstva/Upravljanje rizikom	€100.8 mln	9.3%
AXA - Global Inflation Linked Bonds Fund	Dužnički instrumenti/Upravljanje rizikom	€71.9 mln	6.7%
KBI - Institutional Dividend Plus Developed Equity Fund	Akcije/Dividenda	€54.9 mln	5.1%
Trezor Kosova	Kosovske obveznice/Pružanje kamate	€54.7 mln	5.1%
Nordea 1 - Global Stable Equity Fund Unhedged	Akcije/Upravljanje rizikom	€50.3 mln	4.7%
Tobam - Anti-benchmark World Equity Fund	Akcije/Ciljani rizik	€36.7 mln	3.4%
Pictet - High Dividend Selection	Akcije/Dividenda	€30.2 mln	2.8%
Aquila - Risk Parity 7 Fund	Multi-sredstva/Ciljani rizik	€28.8 mln	2.7%
AXA - World Fund Optimal Income	Multi-sredstva/Apsolutni prinos	€26.3 mln	2.4%

UKUPNA SREDSTVA INVESTIRANA

€1,078.3 mln

100.0%

GEOGRAFSKA RASPODELA

Novac koji je investiran preko otvorenih fondova, upravljači ovih fondova investiraju u akcije, dužničke instrumente, gotovinu i druge finansijske instrumente svetskih korporacija i suverenih država.

Na kraju godine, KPŠF je imao direktne i indirektno investicije u finansijske instrumente 1,949 svetskih emitentata. Tabela podaci o raspodeli sredstava po državama i ilustracija njihovog globalnog prostiranja prikazani su na narednim stranicama.



01. AMERIKA
€502,340,499

46.16%



02. EVROPA
€488,084,302

44.85%



03. AZIJA
€65,077,907

5.98%



05. AFRIKA
€1,523,563

0.14%



04. OKEANIJA
€31,233,042

2.87%



BR.	DRŽAVA	%	SREDSTVA
01.	SAD	41.67%	€453,427,443
02.	Ujedinjeno Kraljevstvo	11.04%	€120,097,575
03.	Francuska	6.50%	€70,739,434
04.	Kosovo	5.94%	€64,639,695
05.	Nemačka	5.26%	€57,224,659
06.	Japan	4.73%	€51,490,948
07.	Kanada	3.59%	€39,100,965
08.	Holandija	3.48%	€37,873,941
09.	Švajcarska	3.04%	€33,031,645
10.	Australija	2.43%	€26,414,632
11.	Italija	1.78%	€19,337,685
12.	Irska	1.53%	€16,703,904
13.	Danska	1.42%	€15,440,102
14.	Švedska	1.38%	€15,028,829
15.	Španija	1.18%	€12,816,908
16.	Luksemburg	0.89%	€9,639,534
17.	Hong-Kong	0.53%	€5,747,797
18.	Novi Zeland	0.44%	€4,802,018
19.	Meksiko	0.43%	€4,696,158
20.	Norveška	0.36%	€3,908,517
21.	Finska	0.35%	€3,798,572
22.	Singapur	0.25%	€2,690,341
23.	Izrael	0.23%	€2,507,149
24.	Belgija	0.22%	€2,369,540
25.	Indija	0.14%	€1,565,509
26.	Ostale	1.21%	€13,163,614

GLAVNI EMITENTI

Trezor SAD se vraća na čelo liste

Listu sa 20 glavnih emitenata je ponovo preuzeo Trezor SAD, obuhvatajući 7.40% sredstava (uključujući gotovinu u CBK) ili €80.49 mln, zauzimajući na taj način mesto Trezora Kosova koji je rangiran drugi sa 5.03% i vrednošću od €54.70 mln. Top 20 dole navedenih emitenata sačinjavaju 29% sredstava KPŠF-a (2013: 23%). Preostali deo sredstava (71%) je bilo izloženo u 1,929 emitenata, svi sa 0.5% sredstava KPŠF-a ili manje.

Uključivanje šest novih investicionih fondova u 2014. godini dovelo je do toga da se 1/3 emitenata sa ove liste promeni. Ipak, postoji jedna grupa emitenata koji, s obzirom da su bili među najtraženijim u svetu, u poslednjih pet godina nikada nisu ispali sa liste Top 20; a to su trezori SAD, Ujedinjenog Kraljevstva, Francuske, Nemačke i Holandije, kao i korporacije Microsoft, Apple i Exxon Mobil.

EMITENT	SREDSTVA	RASPODELA SREDSTAVA
01. Trezor SHBA	€80.49 mln	7.40%
02. Trezor Kosova	€54.70 mln	5.03%
03. Trezor Ujedinjenog Kraljevstva	€29.31 mln	2.69%
04. Trezor Francuske	€15.24 mln	1.40%
05. Trezor Australije	€13.12 mln	1.21%
06. Microsoft Corp	€12.69 mln	1.17%
07. Trezor Nemačke	€12.34 mln	1.13%
08. Novartis Ag	€10.96 mln	1.01%
09. Apple Inc	€9.60 mln	0.88%
10. Roche Hldg Ag	€9.21 mln	0.85%
11. Trezor Holandije	€8.91 mln	0.82%
12. Sanofi-Aventis	€8.65 mln	0.79%
13. Trezor Italije	€8.49 mln	0.78%
14. Johnson & Johnson	€7.43 mln	0.68%
15. Royal Dutch Shell	€7.32 mln	0.67%
16. Bayer Ag	€6.82 mln	0.63%
17. Exxon Mobil Corp	€6.23 mln	0.57%
18. Accenture Plc	€5.95 mln	0.55%
19. British American Tobacco	€5.86 mln	0.54%
20. Merck & Co Inc	€5.84 mln	0.54%

KLASE I VALUTE

Akcije su činili 67.3% investiranih sredstava

Investirana sredstva KPŠF na kraju 2014. godine, direktno i indirektno, sastojala su se 67.3% od akcija, 33.0% od dužničkih instrumenata, 3.6% od gotovine i neto -3.9% od derivata (2013: 57.4%, 40.4%, 0.4% i odnosno neto -1.8%).

Direktni i indirektni plasmani su krajem godine bili u instrumentima glavnih svetskih valuta, i to: USD sa 43.1%; EUR sa 22.6%; GBP sa 12.6%; JPY sa 4.2%; AUD sa 2.8%; CAD i CHF sa 2.7%; DKK sa 1.4%; SEK sa 1.1%; i ostalo sa 6.8%.

Od 33.0% ukupnih investicija koje su obuhvatale dužničke instrumente njih oko 99.8% su bili instrumenti koji trenutno nisu klasifikovani na visokim nivou rizika.

REJTING PLASMANA U DUŽNIČKE INSTRUMENTE

RIZIK	REJTING	KVALITET PLASMANA	DEO DUŽNIČKIH INSTRUMENTENATA
	--	Trezor Kosova	15.0%
	AAA	Prvoklasni	29.9%
	AA	Visok	34.9%
	A	Srednji viši	9.0%
	BBB	Srednji niži	7.6%
	BB	Nizak	2.3%
	B	Sa umerenim rizikom	1.0%
	C ili niži	Sa visokim rizikom	0.2%
UKUPNO			100.0%

UČINAK INVESTICIJA

Ovo je bila pozitivna godina za sve investicione fondove KPŠF-a, što je uglavnom rezultat poboljšanja privrede SAD i EU

Glavna tržišta u SAD i EU su nastavila još jednu godinu sa rastom u svim finansijskim instrumentima. Svakako, kao i obično, u slučaju rasta tržišta najviše profitira tržište akcija, bivajući tako i ove godine najveći doprinosilac pozitivnom učinku investicija KPŠF-a. Sve ovo se dogodilo usled privrednog rasta i smanjenja nezaposlenosti u SAD, ali i usled privrednog oporavka u Evropi, podržanog i stimulativnim merama najavljenim od strane Centralne evropske banke. Međutim, ni ovo nije bila godina bez jakih oscilacija, koje su uglavnom rezultat političke krize između Rusije i Zapada, ali i nemira u nekim zemljama Bliskog istoka koje imaju težinu na svetskom tržištu nafte.

Investicije KPŠF-a na finansijskim tržištima su rezultirale rastom za 6.3% za cenu akcije tokom godine, što ujedno predstavlja meru neto učinka KPŠF za period. 2014. godina je okončana sa rekordnom cenom na kraju godine u iznosu od €1.2879 za akciju (2013: €1.2117).

Akcijski indeksirani fond Vanguard-a sa €30.1 mln je najviše doprineo u prinosu u nominalnoj vrednosti (45.1% bruto prinosa), ali je i prosečna alokacija bila znatno najveća (32.8%). Zahvaljujući učinku od 9.3%, Vanguard je doprineo u ukupnom prinosu više nego što je u njega alocirano.

Međutim, sa 16.2% fond akcija sa upravljanjem rizika Nordea-1 je imao najbolji učinak, i to samo od trenutka kada su sredstva investirana u njega (godišnji učinak je iznosio 26.8%). I fond akcija sa dividendom Kleinwort Benson (KBI-IDPDE) je doprineo iznad proseka u sveobuhvatnom prinosu KPŠF.

S druge strane, bilo je povraćaja zahteva za obveznice zaštićene od inflacije kojima trguje fond AXA-GILB što se odrazilo u njegovom učinku; ali se i fond Aquila RP7 veoma dobro oporavio, doprinoseći pozitivno na ukupan učinak KPŠF-a.

Učinak novih fondova koji su angažovani je bio impresivan, naročito kada se uzme u obzir da su oni ne samo doprineli u prinosu već su i za 20% snizili kolebljivost učinka KPŠF, i diversifikovali su i smanjili za 30% faktore koji doprinose riziku portfolija KPŠF.

Neto prinos, nakon smanjenja naknada kojima se oporezuje fond, rezultirao je na €61.5 mln za godinu (2013: €66.5 mln, uključujući €3 mln refundiranih iz poslovanja KPŠF).

CENA AKCIJE KPŠF-A OD OSNIVANJA



INVESTICIJA	PROSEČNA GODIŠNJA ALOKACIJA	BRUTO PRINOS	PERFORMANSA
Vanguard - GSIF	32.8%	€30.1 mln	9.3%
BNY Mellon - RRF	14.5%	€8.0 mln	6.0%
Schroders - ISB	10.1%	€3.1 mln	3.4%
AXA - GILB	6.2%	€5.5 mln	9.0%
Obveznice Vlade Kosova	5.7%	€1.0 mln	1.5%
Nordea 1 - SRF	3.9%	€4.8 mln	7.1%
Aquila - RP7	2.9%	€1.8 mln	6.7%
ECM - DEC	2.1%	€0.9 mln	3.2%
KBI - IDPDE	2.0%	€4.1 mln	8.8%
Nordea 1 - GSEF	1.8%	€5.3 mln	16.2%
Tobam - AWEF	1.4%	€1.7 mln	4.5%
Pictet - HDS	1.2%	€0.2 mln	1.9%
AXA - WFOI	1.1%	€0.3 mln	1.2%
UKUPNO	85.7%	€66.8 mln	--
CBK (ne-investirane)	14.3%	--	--

4

DOPRINOSI I PENZIONISANJE

042 Početak i pasivizacija uplate doprinosa

043 Doprinosi

044 Penzionisanje i isplata beneficija

POČETAK I PASIVIZACIJA UPLATE DOPRINOSA

Naplaćeni godišnji doprinosi povećani su za 8.0%. Stopa rasta isplata beneficija iznosila je 32.8%. Doprinosioci početnici: 9.1% aktivnih doprinosioca

Aktivni doprinosioci KPŠF su osobe koje su plaćale doprinose za godinu izveštavanja, u ovom slučaju za 2014. godinu. S druge strane doprinosioci početnici KPŠF naziva aktivne doprinosioce, njih 9.1%, koji po prvi put plaćaju doprinose u i za pomenutu godinu (2013: 10.4%).

Doprinosioca početnika je bilo ukupno 25,897, dok je bilo 33,917 ostalih, ili 12%, koji su pauzirali (doprineli su u 2013 ali ne i u 2014); u ove brojke nije uključeno 3,567 doprinosioca sa čijih računa je podignuta štednja tokom 2013. godine.

Dok se, 13.9% doprinosioca početnika po prvi put zaposlilo sa 40+ godina starosti, nastavljajući na taj način sa tempom iz prethodne godine (2013: 14.0%).

Prosečna starost doprinosioca početnika je bila 28 godina, dok su 50% njih 24-godišnjaci ili mlađi (2013: 28 i 25, respektivno).

Samozaposleni koji čine 5% doprinosioca početnika (2013: 10%), kako se i očekuje bili su u proseku stariji. Kao u 2013. godini njihova prosečna starost je bila 35 godina i 50% njih je bilo 33 godine ili mlađi.

Žene su nastavile sa porastom učešća kod doprinosioca početnika, zauzimajući 40.3% zaposlenih i 28.5% samozaposlenih (2013: odnosno 36.1% i 21.8%), što može da znači da se žene iz dana u dan osposobljavaju i sve više imaju koristi od šansi na tržištu rada, ili prelaze u formalnu ekonomiju u većoj meri od muškaraca.

1

Izraz „Zaposlenje“ se koristio u najširem mogućem kontekstu. KPŠF nije u stanju da zna da li su doprinosi novih davaoca doprinosa zaista rezultat njihovog prvog zaposlenja. Osim toga, KPŠF ne može znati da li je to zaposlenje stalno, na određeno vreme, ili za neki određeni posao (ugovor o radu).

Ostavljajući po strani samozaposlene, analize su međutim pokazale da je 60% davaoca doprinosa okončalo godinu bez doprinosa, što se može smatrati da su završili godinu formalno nezaposleni (2013: 52%).

Žene se pasivizuju u nižoj stopi od one sa kojom započinju davanje doprinosa, čineći tako 28.9% od zaposlenih i 17.2% od samozaposlenih koji su pasivizirani (2013: odnosno 26.7% i 16.2%).

Pasivizacija se najviše javlja u dobi od 24-26 godina. Zapravo, 50% doprinosioca u prethodnoj godini koji su pasivizovani u toku ove godine bili su 30-godišnjaci ili mlađi kod zaposlenih i 39-godišnjaci ili mlađi kod samozaposlenih (2013: 33 i 40, respektivno). Ovi podaci bude sumnju oko manje stabilnosti rada u mladoj starosnoj dobi.

Kao pozitivno se može smatrati da 15.8% doprinosioca (ostavljajući po strani samozaposlene), koji su bili pasivni tokom 2013. godine, najmanje su još jednom ponovo doprineli u 2014 (2013: 15.7%).

Analiza podataka za poslednjih 5 godina iznosi na videlo da je 155,384 zaposlenih i 19,037 samozaposlenih doprinosioca, uplaćivalo doprinose u svake od zadnjih 5 godina (2013: 146,985 i 18,495).

DOPRINOSI

Od €973.4 mln primljenih doprinosa od osnivanja, €913.0 mln ostaju i dalje pod upravom

Doprinosi koji nisu pod upravom ili €60.4 mln (2013: €46.9 mln) su doprinosi koji su povučeni prilikom isplate beneficija i povraćaja, i nisu više deo fonda.

Ukupan iznos primljenih doprinosa u 2014. godini je €128.7 mln (2013: €119.1 mln), od čega su poslodavci i samozaposleni uplatili €117.7 mln za 2014. godinu, €9.8 mln za 2013. godinu, €0.6 mln za 2012. godinu i €0.7 mln za period 2002-2011. Uplaćeni doprinosi u 2014. godini su zabeležili rast od 8.0% u odnosu na prethodnu godinu (2013: 5.4%; 2012: 4.6%).

Iako je ovo bila treća godina zaredom u kojoj stopa rasta nije dvocifrena, kolika je bila u periodu 2003-2011, primećuje se zadovoljavajući ritam rasta naplaćenih doprinosa u poslednje tri godine, i ne isključuje se mogućnost da se dvocifreni rast ponovo vrati u 2015. godini.

Novi poslodavci, kojih je bilo 3,553, zabeležili su porast broja u odnosu na prethodnu godinu (2013: 3,269). Novim poslodavcima, KPŠF smatra biznise, institucije i dr., koji po prvi put uplaćuju doprinose za zaposlene.

Sa druge strane, broj poslodavaca koji su pasivizovani iznosio je 2,990, zabeleživši porast broja od 3.1% u odnosu na prethodnu godinu (2013: 2,900). Pasivizovanim poslodavcima KPŠF smatra one biznise, institucije, i dr., koji su uplaćivali doprinose za zaposlene u prethodnoj godini, ali ne i u izveštajnoj godini.

Tako je broj aktivnih poslodavaca, onih koji su uplaćivali doprinose u ovoj godini, povećan za neto 1,523 i iznosi 21,918 (2013: 369 i 21,918, respektivno).

DOPRINOSI		
GODINE	PRIMLJENI	POD UPRAVOM
2002-2010	€504.6 mln	€487.9 mln
2011	€108.0 mln	€99.9 mln
2012	€113.0 mln	€101.9 mln
2013	€119.1 mln	€108.0 mln
2014	€128.7 mln	€115.3 mln
UKUPNO	€973.4 mln	€913.0 mln

STRUKTURA NETO SREDSTAVA POD UPRAVOM

2013

DOPRINOSI POD UPRAVOM

87.4%

DOBITAK

12.6%

2014

DOPRINOSI POD UPRAVOM

83.9%

DOBITAK

16.1%

PENZIONISANJE I ISPLATA BENEFICIJA

Tokom 2014. godine, penzionisani ili naslednici su u proseku realizovali dobit od 16.5%. U 2013. godini ovaj iznos je bio 11.1%.

Tokom 2014. godine, Administracija je odobrila 4,045 novih prijava za podizanje penzijske štednje (2013: 3,567). Ukupna sredstva koja su isplaćena prilikom podizanja štednje tokom 2014. godine iznosila su €14.3 mln, a sastojala su se od nominalnih doprinosa u iznosu od €12.3 mln. Ukupan broj računa sa podizanjem od osnivanja iznosi 24,548.

Broj osoba koji su povukli sredstva tokom 2014. godine, nakon što su dostigli penzijsku dob od 65. godina je iznosio 3,095 ili 76.4% odobrenih prijava (2013: 2,676 ili 75.0%). Sredstva su zbog invalidnosti povukle 143 osobe, ili 3.5% usvojenih prijava (2013: 151 ili 4.2%).

Bilo je 810 slučajeva u kojima su štednju podigli naslednici doprinosioca koji su preminuli pre nego su podigli svoja sredstva iz KPŠF (2013: 740), što čini 20.0% odobrenih prijava (2013: 20.7%). U 35% slučajeva, doprinosioci su bili mlađi od 55 godina kada su preminuli, 26% ih je bilo starosti 55-59 godina, dok je njih 27% bilo starosti 60-64 godina.

Sredstva usmerena u PPF su bila u vrednosti od €10.9 mln, dok su €3.4 mln podigli drugi korisnici jednokratno. Prenos fondova u PPF, upravljanje koje je od 2011. godine pa sve do novembra i 2014. godine bilo povereno NLB u Prištini, a od decembra 2014. godine povereno TEB banci, čine 76.4% podignutih sredstava za godinu (2013: 73.5%).

Iako je vrednost sredstava koja su usmerena u PPF nastavila da raste i u 2014. godini, broj korisnika u ovom programu je zabeležio pad na 46.2% (2013: 58.8%).

Ovo neslaganje između broja korisnika i podignute vrednosti obrazlaže se rastom od 12.7% prosečnog bilansa računa doprinosioca koji je na kraju 2014. godine iznosio €2,376 (2013: €2,107).

CBK-a krajem 2014. godine je izmenila Uredbu o podizanju penzijske štednje. Prema ovoj novoj uredbi, doprinosioci koji dostignu starosnu dob za penzionisanje od 65 godina, kako je bilo zahtevano od KPŠF, sada mogu da izaberu da podignu 20% bilansa penzijske štednje odmah, a da preostali deo podižu svakog meseca kroz program podizanja u fazama, sve dok se ne utroši ceo iznos.

Izuzetak od ovog pravila su doprinosioci koji u trenutku penzionisanja imaju bilans penzijske štednje manji od €2,250, i oni mogu odmah da podignu ceo bilans na račun. Minimalna isplata u programu podizanja u fazama iznosi €150 mesečno ili 1% ukupnog bilansa, koja god je veća.

Predmetna uredba je izmenila i način podizanja penzijske štednje za doprinosioce koji su korisnici invalidskih penzija prema odluci Ministarstva rada i socijalne zaštite (MRSZ). Podizanje penzijske štednje za ovu kategoriju će se vršiti kroz program podizanja u fazama po €150, za onoliko meseca koliko ih se može finansirati sa bilansa računa doprinosioca, do isteka odluke MRSZ-a.

Promene u uredbi ne utiču na podizanje penzijske štednje preminulih doprinosioca, čiji naslednici mogu da podignu ceo prikupljeni iznos, odnosno mogu da prebace ovaj iznos na svoj račun penzijske štednje.

U svim slučajevima kada se penzijska štednja podigne jednokratnom isplatom, KPŠF je dužan da za tu isplatu zadrži porez u skladu sa Javno Tumačenje Odluke Br. 06/2014 PUK-a.

ISPLATE

GODINA	DOPRINOSI	SREDSTVA
2004-2010	€14.1 mln	€13.8 mln
2011	€5.7 mln	€5.7 mln
2012	€8.4 mln	€8.7 mln
2013	€9.7 mln	€10.7 mln
2014	€12.3 mln	€14.3 mln
UKUPNO	€50.2 mln	€53.2 mln

PODIGNUTA SREDSTVA PREBAČENA U PPF

2014

76.4%

2013

73.5%

5

DEMOGRAFSKI PODACI DOPRINOSIOCA

- 048 Doprinosioci
- 050 Geografska raspoređenost doprinosioca
- 052 Starost doprinosilaca
- 053 Doprinosioci prema vrsti preduzeća
- 054 Prosečna uplata doprinosa
- 056 Nivo uplate doprinosa
- 057 Koliko treba da štedite?

DOPRINOSIOCI

Ovo poglavlje sadrži ključne demografske podatke o doprinosiocima KPŠF-a u 2014. godini, uz poređenja kretanja sa prethodnom godinom.

Važno je napomenuti da ovo poglavlje prikazuje rezultate analiza samo za aktivne doprinosioce, a ne za sve vlasnike računa KPŠF, kojih je ukupno 476,559.

Ove godine je bilo 285,914 aktivnih doprinosioca (2013: 277,267). S najmanje jednim doprinosom kao zaposleni se u toku godine pojavljuju 259,802, a kao samozaposleni 30,253; u ove cifre je dva puta ubrojano 4,141 doprinosioca koji se u 2014. godini pojavljuju i kao zaposleni i kao samozaposleni.

Ključ odgovarajuće štednje za penziju je dovoljna i stalna uplata doprinosa. Četvrtina svih računa svih starosnih grupa i polova, sastoji se od veoma niskih i/ili povremenih doprinosa.

Sa populacijom Kosova koja se procenjuje na 1.8 miliona stanovnika teško je poverovati da je samo 16% stanovništva bilo doprinosno aktivno u toku godine (2013: 15%).

Ako se statistike o nezaposlenosti na Kosovu uzmu kao tačne, onda kao jedini razuman zaključak proizilazi taj da se radi o visokoj stopi informalnosti.

Ovo se posebno odnosi na poljoprivredni i građevinski sektor, u ovim sektorima postoji velika nesrazmera između statističkih podataka o broju zaposlenih i broju doprinosilaca u KPŠF.

KPŠF ističe ove stvari verujući da na taj način ispunjava jedan deo svoje socijalne odgovornosti: da svaki državljanin Kosova uštedi dovoljno za svoju penziju.

Saznajući ko, kada, koliko i koliko često uplaćuje doprinose, može pomoći u razumevanju dosadašnjih postignuća i poboljšanja koja se trebaju izvršiti u postojećim politikama sa ciljem da sadašnja penzionera šema postane još bolja.

ZAPOSLENI

259,802



SAMOZAPOSLENI

+ 30,253



I ZAPOSLENI I SAMOZAPOSLENI

- 4,141



AKTIVNI DOPRINOSIOCI

= 285,914



GEOGRAFSKA RASPOREĐENOST DOPRINOSIOCA

S obzirom da jedan veliki deo doprinosioca dobija plate od Ministarstva javne uprave, čija kancelarija je registrovana u Prištini, nije moguće izvršiti analizu o tome gde su doprinosioci radili tokom godine.

Ovo je razlog zbog čega KPŠF prikazuje samo analize zasnovane na opštinama adresa doprinosioca na registrima KPŠF-a.

Još uvek ima dosta doprinosioca koji ne obavestavaju KPŠF o promeni adrese, usled čega su i rezultati manje pouzdaniji.

Broj doprinosilaca prema opštinama tokom 2014. godine je zabeležio značajan rast (preko 8%) samo u opštinama koje su većinski naseljene srpskom zajednicom.

Veruje se da je razlog za ovo postizanje političkog sporazuma između Kosova i Srbije koje su u društvenom sektoru zapošljavale pripadnike ove zajednice.



‡ Ovo je broj doprinosilaca koji žive van Kosova ili za koje KPŠF nije imao informacije kojoj opštini pripadaju.

BR.	OPŠTINA	BROJ DOPRINOSILACA	UČEŠĆE	RAZLIKA U BROJU
01.	Priština	55,233	19.3%	2.6%
02.	Prizren	23,136	8.1%	1.9%
03.	Gnjilane	16,895	5.9%	3.7%
04.	Uroševac	16,485	5.8%	4.1%
05.	Peć	16,433	5.7%	2.3%
06.	Đakovica	15,518	5.4%	1.9%
07.	Podujevo	13,301	4.7%	3.0%
08.	Južna Mitrovica	12,398	4.3%	0.8%
09.	Vučitrn	11,679	4.1%	0.2%
10.	Glogovac	9,035	3.2%	1.8%
11.	Lipljane	8,615	3.0%	1.2%
12.	Suva Reka	7,961	2.8%	-0.2%
13.	Srbica	7,335	2.6%	1.0%
14.	Kosovo Polje	6,684	2.3%	3.8%
15.	Orahovac	6,392	2.2%	3.2%
16.	Istok	5,721	2.0%	3.2%
17.	Vitina	5,484	1.9%	1.8%
18.	Mališevo	5,378	1.9%	3.3%
19.	Kamenica	5,205	1.8%	1.9%
20.	Klina	4,662	1.6%	1.5%
21.	Obilić	4,531	1.6%	2.9%
22.	Dečane	4,172	1.5%	0.7%
23.	Kačanik	4,042	1.4%	1.2%
24.	Dragaš	3,478	1.2%	3.3%
25.	Štimlje	3,432	1.2%	2.6%
26.	Gračanica	1,772	0.6%	11.5%
27.	Leposavić	1,566	0.5%	68.8%
28.	Severna Mitrovica	1,320	0.5%	15.8%
29.	Štrpce	1,246	0.4%	9.0%
30.	General Janković	1,058	0.4%	0.7%
31.	Zvečan	1,031	0.4%	72.1%
32.	Zubin Potok	838	0.3%	22.0%
33.	Junik	562	0.2%	3.7%
34.	Parteš	505	0.2%	31.9%
35.	Novo Brdo	469	0.2%	8.8%
36.	Ranilug	444	0.2%	8.8%
37.	Klokot	431	0.2%	18.7%
38.	Mamuša	384	0.1%	-6.1%
	Ostali*	1,083		

STAROST DOPRINOSILACA

Prosečna starost aktivnih doprinosilaca u 2014. godini je malo povećana na 40.3 godina sa 40.1 kolika je bila u prethodnoj godini. Medijana je ostala ista - 38 godina starosti.

PROSEK MUŠKARACA

41.4



PROSEK ŽENA

37.7



MEDIJANA MUŠKARACA

40



MEDIJANA ŽENA

36.0



U principu nije bilo većih promena kod učešća pojedinih starosnih grupa u ukupnom broju doprinosilaca. Skoro 2/3 doprinosilaca KPŠF-a (66.5%) je bilo u dobi ispod 45 godina; pre godinu dana ova starosna grupa je činila 66.7% od ukupnog broja.

U odnosu na prošlu godinu zabeležen je pad kod starosne grupe 45-54 godina i to na 20.4% od ukupnog broja (2013: 20.6%). Starosna grupa 55-64 godina i ona 65+ čine 12.2% i 0.8%, što znači da ih je bilo više nego prošle godine (2013: respektivno, 11.9% i 0.7%).

STAROSNA GRUPA	2014	2013
15-24	11.9%	11.6%
25-34	29.4%	29.7%
35-44	25.2%	25.4%
45-54	20.4%	20.6%
55-64	12.2%	11.9%
65+	0.8%	0.7%

DOPRINOSIOCI PREMA VRSTI PREDUZEĆA

Vrsta preduzeća se utvrđuje na osnovu njihove registracije pri Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa ili u okviru Ministarstva javne uprave. Treba naglasiti da je većina javnih i društvenih preduzeća (kao što su regionalne kompanije za vodosnabdevanje i otpad, Pošta Kosova, gradske toplane, itd.) registrovana kao akcionarska društva, te se iz tog razloga prikazuju zajedno sa ostalim javnim preduzećima u grupi akcionarskih društava.

Kao i svake godine zabeležen je rast i u broju i u angažovanju kod budžetskih organizacija koje se plaćaju iz konsolidovanog budžeta Kosova, dakle poreskih obveznika.

Zaposleni su u partnerstva zabeležili pad od 22.8% brojčano i 24.5% u angažmanu. Većina njih je zaslužena za rast u društvima sa ograničenom odgovornošću (DOO), što je veruje se posledica toga što vlasnici žele da ograniče pristup njihovoj imovini izvršiocima, i zbog toga svoja partnerstva prebacuju u DOO.

Kako bi se ilustriralo „angažovanje“ koristiće se sledeći primer: Ukoliko je dvoje radnika davalo doprinose, jedan 8 meseca i drugi 4 meseca, u tom slučaju oni brojčano čine dvoje doprinosilaca, ali u angažovanju čine ekvivalent jednog doprinosioca koji je doprinomio tokom cele godine.

VRSTA PREDUZEĆA	DOPRINOSILACA BROJ	ANGAŽOVANJE		PROMENE SA 2013	
		KOEFICIJENT	DOPRINOSILACA EKVIVALENT	DOPRINOSILACA BROJ	DOPRINOSILACA EKVIVALENT
01. Budžetska organizacija	85,238	.927	79,021	1.5%	1.0%
02. DOO	79,090	.668	52,803	10.1%	12.4%
03. Individualni biznis	68,585	.708	48,559	4.4%	6.1%
04. Samozaposleni	30,253	.825	24,959	0.9%	-2.1%
05. Akcionarsko društvo	29,546	.868	25,645	-4.9%	4.0%
06. NVO	14,706	.419	6,168	10.7%	3.8%
07. Partnerstvo	4,952	.648	3,208	-22.8%	-24.5%
08. Ostalo	6,786	.709	4,813	-9.0%	-3.2%

PROSEČNA UPLATA DOPRINOSA

Zaposleni su zabeležili prosečan porast uplate doprinosa u 2014. godini za 6%, na šta je najviše uticalo povećanje plata za 25% u javnom sektoru. Samozaposleni su pak u proseku doprinosili samo 2% više.

Što se tiče uplate doprinosa po starosnim grupama zaposlenih, samo je najmlađa starosna grupa (15-24 godina) prosečno doprinosila manje nego prethodne godine, dok su ostale starosne grupe zabeležile porast.

Najveći porast doprinosa imala je starosna grupa 55-64 godina (10.6%), za kojom sledi starosna grupa 65+ (10.0%).

Kod samozaposlenih kretanja su bila različita: u dve starosne grupe negativna (15-24 godina i kod 65+ godina), jedna starosna grupa je doprinosila isto, dok su dve starosne grupe zabeležile simboličan rast (45-54 godina i 55-64 godina).

Što se tiče uplate doprinosa zaposlenih prema polu, žene su u proseku imale veći porast od muškaraca (6.9% nasuprot 5.8%), u odnosu na prošlu godinu.

I kod samozaposlenih, žene su imale veći rast, ali uz manju razliku.

Iako sa bržim tempom prosečnog rasta uplate doprinosa u 2014. godini, žene su prosečno doprinosile 6.7% manje kod zaposlenih i 22.8% manje kod samozaposlenih od muškaraca.

U nastavku se predstavljaju podaci za poslednje tri godine.

PROSEČNI MESEČNI DOPRINOS

GODINA	ZAPOSLENI	SAMOZAPOSLENI
2012	€38.56	€25.58
2013	€38.94	€29.80
2014	€41.29	€30.41

PROSEČNI MESEČNI DOPRINOS PO STAROSNIM GRUPAMA

	2014		2013		2012	
	ZAPOSLENI	SAMOZAPOSLENI	ZAPOSLENI	SAMOZAPOSLENI	ZAPOSLENI	SAMOZAPOSLENI
15-24	€24.81	€ 20.01	€24.97	€20.52	€24.76	€18.09
25-34	€38.3	€ 24.54	€37.14	€24.54	€37.09	€21.89
35-44	€45.75	€ 31.75	€42.85	€31.49	€42.08	€27.20
45-54	€45.18	€ 33.55	€41.65	€32.30	€40.87	€27.14
55-64	€48.46	€ 33.74	€43.80	€32.35	€43.63	€27.21
65+	€51.57	€ 28.00	€46.88	€28.37	€45.64	€21.42

PROSEČNI MESEČNI DOPRINOS PREMA POLU

GODINA	 ŽENE		 MUŠKARCI	
	ZAPOSLENE	SAMOZAPOSLENE	ZAPOSLENI	SAMOZAPOSLENI
2012	€36.68	€20.33	€39.38	€26.48
2013	€36.84	€23.66	€39.88	€30.88
2014	€39.37	€24.34	€42.19	€31.52

NIVO UPLETE DOPRINOSA

Zakon propisuje da se minimalni doprinos za samozaposlene, kao i zaposlene sa punim radnom vremenom, zasniva na minimalnim ličnim dohocima na Kosovu, koji iznose: €130 za osobe starosti do 35 godina i €170 za osobe starije od 35 godina.

U poređenju sa prošlom godinom, procenat doprinosa koji se uplaćuju ispod propisanog minimuma je nastavio da opada sa 6.2% na 5.8% kod samozaposlenih i sa 3.7% na 2.9% kod zaposlenih, za relevantne godine 2013. i 2014.

Samozaposleni, 49.9% njih, su nastavili da u velikoj meri uplaćuju doprinose samo u zakonom propisanom minimumu (2013: 57.6%), i tako ovaj deo samozaposlenih nastavlja da rizikuje da ne uštedi dovoljno za svoju penziju.

Ove godine je 3.8% zaposlenih uplaćivalo doprinose prema zakonskom minimumu (2013: 4.2%) dok je 93.3% (2013: 92.1%) zaposlenih uplaćivalo doprinose iznad zakonskog minimuma).

NIVOI UPLETE DOPRINOSA ZAPOSLENIH

	UPLATA		
	ISPOD MINIMUMA	JEDNAKO SA MINIMUMOM	IZNAD MINIMUMA
DO 35 GODINA	1.12%	0.40%	43.62%
IZNAD 35 GODINA	1.80%	3.40%	49.66%

NIVOI UPLETE DOPRINOSA SAMOZAPOSLJENIH

	UPLATA		
	ISPOD MINIMUMA	JEDNAKO SA MINIMUMOM	IZNAD MINIMUMA
DO 35 GODINA	0.80%	13.37%	15.51%
IZNAD 35 GODINA	4.95%	36.51%	28.86%

“KOLIKO TREBA DA ŠTEDITE?”

KPŠF smatra svojom i socijalnom obavezom da savetuje obveznike doprinosa o tome koliko treba da štede kako bi ostvarili iznos koji bi im mogao obezbediti veću sigurnost nakon penzionisanja.

Stoga u nastavku predstavljamo nekoliko važnih saveta i predloga.

Primer: ako se pretpostavi da će se cena akcije KPŠF-a svakog meseca povećavati po konstantnoj stopi od 4% godišnje, osoba koja se zaposli na svoj 25. rođendan i uplaćuje doprinose jednake sa zakonskim minimumom za 40 godina sve do penzionisanja, imaće na svom računu u KPŠF-u akumulirani bilans od €18,142.

Međutim, s obzirom da inflacija umanjuje vrednost novca, ako inflacija iznosi npr. 2% godišnje, današnja vrednost tog bilansa bi bila €8,216.

Ova vrednost, uštedena kroz minimalni doprinos bila bi nedovoljna za kupovinu ekonomski povoljnog doživotnog anuiteta.

U trenutnim okolnostima takva osoba će se penzionisati u programu podizanja u fazama, uz mogućnost podizanja početnog iznosa od 20% od ukupnog bilansa i podizanja preostalog iznosa od €150 mesečno, što ne bi bilo dovoljno ni za 4 godine.

Proizvod doživotnog anuiteta se i dalje ne pruža na Kosovu a bez njega na tržištu je teško izračunati bilans štednje koja bi bila potrebna za kupovinu minimalnog doživotnog anuiteta.

S druge strane, teško je poverovati da bi štednja manja od €25,000 (u današnjoj vrednosti) bila dovoljna za kupovinu minimalne penzije.

Sa ovom vrednošću kao cilj, osoba koja se zaposli u dobi od 25 godina i radi do penzionisanja bez bilo kakvog povećanja plate, treba da uplaćuje €41,50 svakog meseca (zaposleni i poslodavac zajedno).

Ali ako bi ista osoba svake godine imala povećanje plate od 1% trebalo bi da počne sa mesečnim doprinosima od €34.30 i da završi sa €74.23 uoči svog 65. rođendana. U poslednjem slučaju, prosečni mesečni doprinosi bi iznosili €51.74 ili za oko €10 više nego u prvom slučaju, čime se objašnjava značaj što ranije uplate doprinosa i u što je moguće većim iznosima.

Naravno, danas postoji mnogo ljudi na Kosovu koji stalno počinju i prestaju da rade, ili su se kasnije uključili u šemu i imaju manji broj godina za štednju; za njih će biti veoma teško da ostvare dovoljnu penziju samo kroz obaveznu penzijsku štednju.

Osoblje KPŠF-a je tu da pomogne i može da pruži savet svakome ko želi da zna kako i koliko treba da štedi za bolju penziju; a KPŠF i njegov Odbor će učiniti sve da povećaju vrednost štednje doprinosilaca kako bi im osigurali što srećniju penziju.

6

PRAVNI OKVIR

PRAVNI OKVIR

Organizacija, funkcionisanje i odlučivanje KPŠF-a su zasnovani na Zakonu br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu, koji je dopunjen Zakonom br. 04/L-168, a dalje se preciziraju sekundarnim zakonodavstvom, i to uredbama CBK-a o penzijama te uputstvima i obaveštenjima PUK-a sa objašnjenjima o načinu prijavljivanja, plaćanja doprinosa, ispravke i oporezivanja penzijskih doprinosa.

U cilju poboljšanja funkcionisanja KPŠF i njenih organa, bolju zaštitu interesa doprinosilaca, ali i dinamiziranje ulaganja u cilju najboljih performansi, KPŠF predlaže dodavanje, izmenu i okončanje nekih tačaka sadašnjeg Zakona o penzijskim fondovima Kosova

1. DIREKTNA INVESTICIJA NA FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA	KPŠF, treba biti dozvoljeno da ulaže određeni iznos sredstava, utvrđenog i pod nadzorom CBK, direktno na finansijskim tržištima.
2. RAZMATRANJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA I GRANICA	Zakon treba da omogući KPŠF da investira u više finansijskih instrumenata, osim onih aktuelnih, kao i da ima pregled investicionih granica, sa ciljem da granice ne sputavaju već da pomognu investicionu strategiju.
3. TRETMAN INVESTICIONIH NAKNADA	KPŠF je trenutno oporezuje dve naknade: jednu za investicije i drugu za poslovanje. Investicije treba tretirati kao trošak penzionih sredstava, a ne operacija KPŠF. Skupština po zakonu treba da odredi maksimalnu naknadu sa kojom KPŠF može da angažuje investicione fondove. Operativna naknada odobrena od strane Skupštine da bude "maksimalno" i Odbora da ima mogućnost da smanji isto za ostatak godine.
4. STALNE KOMISIJE UTVRDITI ZAKONOM	Sastav i Odluke stalnih Komisija Upravnog odbora treba utvrditi zakonom, a posebno Komisiju za reviziju, gde se može predvideti učešće i spoljnih članova.
5. MANDAT ČLANA ODBORA	Članovi Upravnog odbora trebalo bi da imaju duži mandat. Trenutni mandat od 3 (tri) godine je kratak za jedan izborni proces koji traje nekoliko meseci dok se ne priđu svi nivoi.
6. PROFESIONALNI ČLANOVI	Najmanje dva profesionalna člana Odbora moraju imati iskustvo u rukovođenju fondovima sa preko €300 mln iz prve ruke.
7. POVLAČENJE SREDSTAVA	Zakon bi trebalo da reguliše povlačenje sredstava u slučaju penzionisanja, gde se 20% sredstava može podići odmah. Ovo je sada regulisano jedino Uredbom CBK.
8. POVLAČENJE SREDSTAVA U SLUČAJU INVALIDNOSTI	U slučaju kada period invalidnosti ne prelazi ili dostigne 65 godina, ne treba dozvoliti povlačenje sredstava. U ovom slučaju MRSZ treba da plati penzijske doprinose, sve dok je doprinosilac nesposoban za rad.
9. SLANJE GODIŠNJIH IZVEŠTAJA DOPRINOSIOCIMA	U cilju što boljeg korišćenja sredstava doprinosilaca, Zakon ne treba da obavezuje KPŠF da jednom godišnje svim vlasnicima računa poštom šalje stanje računa.
10. NIVO DOPRINOSA	Trenutni nivo doprinosa od 5%+5% ne obezbeđuje dovoljnu akumulaciju penzijske štednje svim davaocima doprinosa, na taj način se rizikuje da jedan ne beznačajan broj ostane bez dovoljno sredstava nakon penzionisanja. Zbog toga se zahteva povećanje minimalnog nominalnog doprinosa.



KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND OPERACIJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
NA DAN I ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠENA 31 DECEMBRA 2014

064 Izveštaj nezavisnog revizora

066 Izveštaj o finansijskom stanju

067 Izveštaj o sveobuhvatnom dobitku

068 Izveštaj o promenama u neto sredstva koja pripadaju operacijama KPŠF

069 Izveštaj o tokovima gotovine

070 Napomene finansijskih izveštaja

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Prishtina
Kosovo

T +381 38 247 771
T +381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.grant-thornton.com.mk

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije (KPŠF-O), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembar 2014, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama na neto imovine i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene informacije.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za takve interne kontrole kao menadžment određuje je neophodno da se omogući pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže netačne materijalne prikaze, bilo iz razloga prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da budemo u skladu sa etičkim zahtevima i da planiramo i izvršimo reviziju i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje izvršavanje procedura cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odobrene procedure su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući i procenu rizika da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, bilo iz razloga prevare ili grešaka. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra unutrašnju kontrolu koja je relevantna za pripremu i nepristrasnog prikaza finansijskih izveštaja u cilju osmišljavanja o revizorskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta. Revizija takodje uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procena koje je izvršilo menadžment, kao i opštu ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije na dan 31 decembar 2014, i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Ovaj izveštaj je prevod originalne verzije na engleskom jeziku, u slučaju odstupanja, neusklađenosti će nadjačati verzija na engleskom jeziku.

Grant Thornton LLC

GRANT THORNTON LLC

Prishtina, Kosovo

14 april 2015

	NAPOMENE	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
IMOVINA		EUR	EUR
Obrtna sredstva			
Gotovina u rukama i bankama	4	1,293,109	888,141
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	5	4,897,475	4,000,000
Dospeli računi	6	406,516	350,373
Pretplaćeni troškovi		20,479	45,151
		6,617,579	5,283,665
NEOBRITNA SREDSTVA			
Nekretnina, postrojenja i opreme	7	146,182	159,566
Nematerijalna sredstva	8	193,236	233,691
		339,418	393,257
UKUPNA IMOVINA		6,956,997	5,676,922
OBAVEZE			
Tekuće obaveze			
Plativi računi		870,638	629,542
		870,638	629,542
Neto sredstva koja pripadaju KPŠF-Operacijama		6,086,359	5,047,380

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 14. aprila 2015.


Dr. Prof. Ymer Havolli
Predsedavajući Upravnog odbora


G-din. Adrian Zalli
Izvršni direktor




G-din. Vërshim Hatipi
Zamenik direktora - Finansije i IT

	NAPOMENE	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
PRIHODI		EUR	EUR
Naknada taksi na teret penzijskih sredstava	10	5,269,319	4,599,464
Ostali prihodi	11	273,510	314,706
UKUPNI PRIHODI		5,542,829	4,914,170
RASHODI			
Troškovi investicija			
Neto naknade otvorenih instrumenata	12	(3,039,313)	(2,836,938)
Naknada CBK-a za transfere i održavanje		(53,244)	(30,422)
Posredništvo, starateljstvo i troškovi zaloga		(11,487)	(25,508)
		(3,104,044)	(2,892,868)
Administrativni troškovi			
Troškovi Upravnog odbora	13	(177,863)	(147,914)
Troškovi osoblja	14	(521,541)	(522,970)
Stanja Računa i korespondencija		(300,707)	(112,094)
Troškovi kancelarijskog poslovanja		(82,631)	(88,529)
Edukacija javnosti i oglasi		(33,824)	(19,901)
Održavanje softvera		(54,525)	(36,271)
Naknade nadzora CBK-a		(7,755)	(15,539)
Obezvređenje i amortizacija	7-8	(144,257)	(103,319)
Stručne službe / ugovorači / konsultanti	15	(9,952)	(2,920)
Eksterna revizija		(9,900)	(9,900)
Saniranje posledica nepogoda – kirija i ostali povezani troškovi		(17,177)	(8,616)
Sastanci i konferencije		(937)	(808)
Komunikacije		(11,662)	(8,860)
Bankovne naknade za izvršene usluge		(8,440)	(3,982)
Ostali troškovi		(16,135)	(13,851)
		(1,397,306)	(1,095,474)
UKUPNI RASHODI		(4,501,350)	(3,988,342)
VIŠAK ZA GODINU		1,041,479	925,828

	NAPOMENE	VIŠAK	REZERVE	UKUPNO
		EUR	EUR	EUR
NA DAN 1 JANUAR 2013		7,121,552	--	7,121,552
Višak za godinu		925,828	--	925,828
Transfer u rezervu		(5,000,000)	5,000,000	--
Refundacija viška u KPŠF-PS		(3,000,000)	--	(3,000,000)
NA DAN 31 DECEMBAR 2013		47,380	5,000,000	5,047,380
Višak za godinu	9	1,041,479	--	1,041,479
Donacije		(2,500)	--	(2,500)
NA DAN 31 DECEMBAR 2014		1,086,359	5,000,000	6,086,359

	NAPOMENE	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
		EUR	EUR
TOK GOTOVOG NOVCA OD OPERACIJA			
Višak za godinu		1,041,479	925,828
Prilagodavanja za:			
Obezvredenje i amortizacija	7-8	144,257	103,319
		1,185,736	1,029,147
Promene na poslovnim sredstvima i obavezama			
Povećanje u plativim računima/akrualima		241,096	146,140
(Povećanje) Smanjenje u dospelim računima / pretplatama		(31,471)	174,418
NETO TOK GOTOVOG NOVCA OD OPERACIJA		1,395,361	1,349,705
NOVČANI TOK IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI			
Nabavka opreme		(58,624)	(144,208)
Nabavke softvera i licenca		(31,794)	(53,966)
(Povećanje) Smanjenje u investicije sa fiksnim rokom dospeća		(897,475)	2,000,000
NETO TOK NOVCA IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI		(987,893)	1,801,826
NOVČANI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Refundacija viška u KPŠF-PS		--	(3,000,000)
Donacije		(2,500)	--
NETO TOK NOVCA IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		(2,500)	(3,000,000)
POVEĆANJE GOTOVINE I NJENIH EKVIVALENATA			
Gotovina i njeni ekvivalenti početkom godine		888,141	736,610
GOTOVINA I NJENI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	4	1,293,109	888,141

1. UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani Br. 10, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22. decembra 2001. godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen Zakonom br. 04/L-101 Republike Kosovo, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivi i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon Br. 04/L-101 obezbeđuje program penzione štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade.

Direktor i 25. stalno zaposlenih radnika upravljali su svakodnevnim operacijama KPŠF-a tokom 2014. godine (2013: Direktor i 25. stalno zaposlenih).

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. IZJAVA O USKLAĐENOSTI

Finansijski izveštaji KPŠF-O su pripremljene u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2. OSNOVA ZA PRIPREMU

KPŠF-O vodi knjigovodstvenu dokumentaciju i priprema finansijske izveštaje prema pravilima istorijskog troška. Aktualni i uporedni podaci objavljeni u ovim finansijskim izveštajima su prikazani u evrima koja je valuta i funkcionisanja i prezentiranja KPŠF-O. Gde je bilo neophodno, uporedni podaci su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa prezentacijom tekuće godine.

2.3. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA

2.3.1 NOVI I REVIDIRANI STANDARDI KOJI SU NA SNAZI ZA GODIŠNJE PERIODE KOJI POČINJU NA DAN ILI NAKON 1. JANUARA 2014. GODINE

Broj novih i revidiranih standarda su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine. Informacija o ovim novim standardima je u nastavku.

IFRIC 21 'NAMETI'

IFRIC 21 pojašnjava da:

- obligacioni događaj koji ostvaruje obavezu je aktivnost koja prouzrokuje isplatu nameta, kao što je identifikovano vladinom zakonodavstvom. Ako se aktivnost desi u određenom roku unutar računovodstvenog perioda, onda se cela obaveza poznaje na taj datum.
- isti principi priznavanja važe i za godišnje i za privremene finansijske izveštaje.

IFRIC 21 nema nikakav materijalni uticaj u finansijskim izveštajima KPŠF-O.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

2.3.1. NOVI I REVIDIRANI STANDARDI KOJI SU NA SNAZI ZA GODIŠNJE PERIODE KOJI POČINJU NA DAN ILI NAKON 1. JANUARA 2014. GODINE (NASTAVAK)

Prebijanje finansijskih sredstva i finansijskih obaveza (Promene u MRS 32)

Ove promene pojašnjavaju sprovođenje određenih kriterijuma za prebijanje u MRS 32, uključujući:

- shvatanje 'trenutno ima zakonsko sprovodljivo pravo za prebijanje';
- da neki mehanizmi bruto otplate mogu da se smatraju jednakim sa neto otplatom.

Promene su primenjene na retrospektivan način, u skladu sa njihovim prelaznim odredbama. Pošto KPŠF-O trenutno ne predstavlja neko finansijsko sredstvo ili finansijsku obavezu na osnovu neto koristeći odredbe MRS 32, ove promene nisu imali nikakav materijalni efekat u finansijskim izveštajima KPŠF-O za nijedan predstavljani period.

NADOKNADIVI IZNOS OBELODANJIVANJA ZA NEFINANSIJSKE IMOVINE (PROMENE U MRS 36)

Ove promene objašnjaju da se iz jednog entiteta traži da se obelodani nadoknadivi iznos sredstva (ili generirajuće jedinice novčanih sredstva) kad god je umanjivanje poznat ili anuliran u tom periodu. Osim toga, promene predstavljaju nekoliko novih zahteva za obelodanjivanje kada se nadoknadivi iznos umanjivanih sredstva osniva na iznos fer vrednosti minus troškove odlaganja, uključujući:

- dodatne informacije za merenje fer vrednosti, uključujući primenljivi nivo hijerarhije fer vrednosti i opis bilo kakve korišćene tehnike procenjivanja, kao i glavne učinjene pretpostavke;
- norme popusta koje se koriste ako prava vrednost minus troškove odlaganja budu merene koristeći tehniku trenutne vrednosti.

Ove promene se primenjuju na retroaktivan način u skladu sa njihovim prelaznim odredbama.

Primena MRS 36 ne utiče ne finansijske izveštaje KPŠF-O.

2.3.2. RANO USVAJANA 'ŠEMA SA DEFINISANIM DOBICIMA: DOPRINOSI RADNIKA (PROMENE U MRS 19)

Promene u MRS 19 su učinile promene u računovodstvu dobiti radnika. Te promene važe za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. i:

- objašnjaju zahteve MRS 19 koji se tiču doprinosu radnika ili trećih strana;
- predstavljaju takvu praktičnu dobit da doprinosi koji su nezavisni od broja godina službe, mogu se tretirati kao sniženje cene služenja u periodu za koji je izvršena relevantna služba.

Primena MRS 19 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-O.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

2.3.3 STANDARDI, AMANDMANI I TOMAČENJA POSTOJEĆIH STANDARDARDA KOJI JOŠ NISU NA SNAZI I NISU RANIJE USVOJENI OD STRANE KPŠF-O

Na dan ovlašćenja ovih finansijskih izveštaja, nekoliko novih standarda, amandmana i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od OMRS-a, ali još nisu na snazi i nisu se usvojili ranije od strane KPŠF-O.

Rukovodstvo očekuje da će sva relevantna objavljivanja biti usvojene u računovodstvenim politikama KPŠF-O u prvi period koji počinje nakon stupanja na snagu iste. Informacije o novim standardima, amandmanima i tumačenjima koji se očekuje da će biti relevantni za finansijske izveštaje KPŠF-O su prekazani na nastavku. Ostali novi standardi i tumačenja koji su izdani ne očekuje se da će imati neki materijalni uticaj nad finansijskim izveštajima KPŠF-O.

MSFI 9 'FINANSIJSKI INSTRUMENTI' (2014)

OMRS je nedavno izneo MSFI 9 'Finansijski instrumenti' (2014), koji predstavlja završetak svojeg projekta za zamenu MRS 39 'Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje'. Novi standard pravi mnoge izmene u uputstvima MRS 39 za klasifikovanje i merenje finansijskih sredstva i predstavlja novi model za "očekujući kreditni gubitak" za umanjivanje finansijskih sredstva. MSFI 9 takođe predviđa nova uputstva za sprovođenje zaštitnog računovodstva.

Rukovodstvo KPŠF preostaje da izvrši procenu uticaja MSFI 9 u ovim finansijskim izveštajima. Novi standard se treba sprovesti za periode godišnjeg izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018.

MSFI 15 'PRIHODI IZ UGOVORA SA KLIJENTIMA'

MSFI 15 predstavlja nove zahteve za priznanje prihoda, menjajući MRS 18 'Prihodi', MRS 11 'Ugovori izgradnje', kao i nekoliko tumačenja koji se tiču prihoda. Novi standard određuje model priznavanja prihoda osnovane na kontroli i osigurava dodatna uputstva u mnogim oblastima koji nisu pokriveni postojećim MSFI-ima, uključujući i to kako da se učini računovodstvo sporazuma sa mnogobrojnim obavezama za izvršenje, određivanje promenljivih cena, pravo klijenta za refundaciju, opcije snabdevača za ponovnu kupovinu kao i druge zakonite kompleksnosti.

MSFI 15 vredi za periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. Primena MSFI 15 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-O.

PROMENE MSFI 11 'ZAJEDNIČKI ARANŽMANI'

Ove promene obezbeđuju računovodstvena uputstva za kupovinu interesa u zajedničkim operacijama iz kojih se sadrži jedno poslovanje. Promene zahtevaju da se sve takve transakcije obračunaju koristeći principe za računovodstvo poslovnih kombinacija u MSFI 3 'Kombinacije poslovanja' i ostalih MSFI-ova osim kada su ti principi u suprotnosti sa MSFI 11. Kupovina interesa u zajedničkim preduzetništvima se ne utiču od ovog novog uputstva.

Promene vrede za periode godišnjih izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016.

Sprovođenje MRS 11 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-O.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 PREPOZNAVANJE PRIHODA

Menadžerska tarifa je knjižena na dnevnoj osnovi naplaćivanjem određenog procenta na dnevni bruto bilans fonda doprinosilaca.

Kamata na bankarske depozite priznaje se na akrualnoj osnovi.

3.2 NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

Nekretnina, postrojenja i opreme operacija KPŠF-O se osnovi od: Kompjuteri i prateće opreme; Nameštaja, uređaja i oprema; Ostalih kancelarijskih oprema; i Motornih vozila; koje su prenete kao cene smanjene za akumulirano obezvređenje i gubitke akumuliranih od umanjenja ako ih ima.

Obezvređenje se računa linearno na procenjeni veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Kompjuteri i prateće opreme - 33%
Nameštaji, uređaji i oprema - 20%
Ostala kancelarijska oprema - 20%
Motorna vozila - 20%.

3.3 NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna sredstva sastoje se od licenciranih kompjuterskih softvera. U početku su predstavljene prema trošku, dok kasnije prema ceni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke usled umanjenja vrednosti, ako ih je bilo.

Amortizacija se knjiži ako su sredstva raspoloživa za korišćenje primenom linearne metode, gde se trošak nematerijalnih sredstava otpisuje tokom procenjenog veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Sofveri - 20%
Licence se amortizuju za tok trajanja licence.

3.4 FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Finansijska sredstva i obaveze koje se vode u izveštaj finansijskog stanja uključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, dospele račune i obaveze. Računovodstvene politike za priznavanje i merenje ovih stavki su objavljene u odgovarajućim računovodstvenim politikama uključenih u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao sredstva ili obaveze u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana.

Kamata, dobit ili gubici koji se odnose na finansijske instrumente klasifikovane kao sredstva ili obaveze iskazuju se kao neto prihod. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-O ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5 UMANJENJE NE-FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Prenošena vrednost ne-finansijskih sredstava je razmatrana za umanjivanje kada ima promene u slučajevima ili kada promene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrednost se ne može ostvariti. Ako bilo kakva takva indikacija postoji i kada je knjigovodstvena vrednost veća od procenjenog iznosa koji može da se nadoknadi za nju, vrednost aktive se smanjuje na vrednost koja se za nju može nadoknaditi. Iznos koji se može nadoknaditi za ta sredstva je veća do neto prodajne cene ili upotrebne vrednosti.

Pri proceni upotrebne vrednosti, predviđeni budući tokovi gotovog novca smanjuju se na sadašnju vrednost primenom pre-porezne stope smanjenja koja odražava vremensku vrednost novca i rizika specifičnih za ta sredstva.

Gubici zbog umanjivanja vrednosti priznaju se u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

3.6 INVESTICIJE

Svaka kupovina i prodaja vrednosnica knjiži se na dan trgovanja. Dan obavljene trgovine je dan kada KPŠF-0 preuzme obavezu da kupi ili proda imovinu.

Investicije sa fiksnim rokom dospeća

Investicije sa fiksnim rokom dospeća predstavljaju depozite sa fiksnim ili utvrđenim isplatama i fiksnim rokom dospeća za koje KPŠF-0 ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do roka dospelosti. Uročeni depoziti čiji su originalni rokovi dospeća do tri meseca klasifikuju se kao gotovinski ekvivalenti, dok su oni koji dospevaju u originalnom periodu od više od tri meseca klasifikovani kao investicije sa fiksnim rokom dospeća.

Kamata se obračunava po osnovu vremenskog prirasta, a kamata koja dospeva za naplatu se ogleda u drugim dospelim računima. Vladine ili blagajničke obveznice u vreme nabavke su procjenene prema sniženoj vrednosti sa kasnijim procenama sačinjene po amortizovanoj vrednosti.

Investicije raspoložive za prodaju

Investicione vrednosnice u otvorenim zajedničkim fondovima koje poseduje KPŠF-0, klasifikuju se kao raspoložive za prodaju. Knjigovodstvena vrednost ovih investicija se na početku vodi prema trošku koji predstavlja fer vrednost za investiciju uključujući troškove za pribavu tih investicija.

Posle početnog knjiženja, investicije raspoložive za prodaju se ponovo procenjuju prema fer vrednosti ustanovljenom na osnovu kotiranih tržišnih cena na kraju tržišta na datum izveštavanja.

Procenjivanje fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi se dobila za prodaju neke imovine ili platila da bi se prenela neka obaveza na urednu transakciju između učesnika na tržištu na datum procenjivanja.

Financijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Financijska imovina merena po fer vrednosti u izveštaju finansijskog stanja iskazuje se u skladu s hijerarhijom fer vrednosti. Ova hijerarhija skuplja finansijske imovine i obveze u tri razine koje se temelje na značaju ulaznih podataka koji se koriste tekom merenja fer vrednosti finansijske imovine:

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6 INVESTICIJE (NASTAVAK)

Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične imovine ili obveze;

Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izrađeni od cene); i

Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezu koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta.

Na izveštajnim datumima, KPŠF-0 nije imao finansijske instrumente procenjene po fer vrijednosti. Zbog činjenice da je likvidnost apsolutnog viška KPŠF-0 uloženo samo u kratkoročne depozite, i nije izloženo nikakvim finansijskim rizicima osim mogućnosti stečaja banaka u kojima se nalaze oročeni depoziti ili države Kosova.

Umanjivanje finansijskih sredstava

Umanjivanje investicija se priznaje u izveštaju sveobuhvatih prihoda kada postoji stalno umanjenje njihove vrednosti.

3.7 GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje.

3.8 OPOREZIVANJE

KPŠF kao poverenički fond je izuzet od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3.9 PENZION I TROŠKOVI

KPŠF-0 ne drži provizije niti ima bilo kakvu obavezu u pogledu penzija zaposlenih koje su veće od doprinosa koji su uplaćeni u gorepomenutu penzionu šemu.

3.10 ZNAČAJNE PROCENE I PRESUDE

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi. Promene računovodstvenim procenama priznaju se u periodu u kojem je procena revidirana i idućim uticanim periodima. Informacije o oblastima za procenu neizvesnosti i ključna prosuđivanja u primeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima su opisane u nastavku:

Korisni vek trajanja obezvedljivih sredstava

Uprava je pregledala korisne živote obezvedljivih sredstava na dan 31 decembra 2014. Rukovodstvo procenjuje određen korisni vek sredstava predstavlja očekivanu korist te imovine. Knjigovodstvene vrednosti tih sredstava su analizirani u Napomenama 7 i 8. Međutim, faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena zbog tehnološke zastarelosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11 UPRAVLJIVANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

3.11.1 KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka KPŠF-O ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze, a nastaje uglavnom od depozita KPŠF-O u bankama i gotovine i gotovinskih ekvivalenta, kao i investicija u obveznicama trezora Kosova.

3.11.2 RIZIK LIKVIDNOSTI

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, raspoloživost sredstava putem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost prikupljanja na vreme, u utvrđenom roku, potraživanja od trećih lica.

Sledeća tabela prikazuje preostala ugovorna dospeća finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-O. Dospeća su pripremljena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova.

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014		NA DAN 31 DECEMBAR 2013	
	KRATKOROČNE DO 1 GODINE	DUGOROČNE PREKO 1 GODINE	KRATKOROČNE DO 1 GODINE	DUGOROČNE PREKO 1 GODINE
	EUR	EUR	EUR	EUR
FINANSIJSKA SREDSTVA				
Gotovina u rukama i bankama	1,293,109	--	888,141	--
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,897,475	--	4,000,000	--
Dospeli računi	406,516	--	350,373	--
	6,597,100	--	5,238,514	--
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Plativi računi	870,638	--	629,542	--
	870,638	--	629,542	--
ROČNA NEUSKLAĐENOST	5,726,462	--	4,608,972	--

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11 UPRAVLJIVANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

3.11.3 TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik je rizik da će promena u tržišnim cenama, kao što su deviznih kurseva i kamatnih stopa, uticati na dobit KPŠF-O ili na vrednost njenih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih parametara, uz optimizaciju povratka.

Devizni rizik

Sredstva i obaveze KPŠF-O nisu izložena deviznim kretnjama kursa pošto se sve transakcije i bilanci obavljaju u lokalnoj valuti.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Menadžment KPŠF-O-a je prvenstveno odgovoran za svakodnevno praćenje neto kamatne stope rizika pozicije i postavlja granice da se smanji potencijal nesklada kamatnih stopa. Na dan finansijskog stanja KPŠF-O nije imao varijabilnih kamatonosnih sredstava ili pozajmljenih fondova iz domaćih ili stranih finansijskih institucija.

KAMATONOSNI	NA DAN 31 DECEMBAR 2014		NA DAN 31 DECEMBAR 2013	
	IMOVINA	OBAVEZE	IMOVINA	OBAVEZE
	EUR	EUR	EUR	EUR
FIKSNA STOPA:				
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,897,475	--	4,000,000	--
UKUPNO	4,897,475	--	4,000,000	--

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11 UPRAVLJIVANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

3.11.4 FINANSIJSKI INSTRUMENTI KOJI NISU PREDSTAVLJENI PO FER VREDNOSTI

Sljedeća tabela sumira knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti tih finansijskih sredstava i obaveza koje nisu prikazane u izveštaju o finansijskom stanju po fer vrednosti na dan 31 decembar 2014 i 2013.

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014		NA DAN 31 DECEMBAR 2013	
	VREDNOST U KNJIGOVODSTVO	FER VREDNOST	VREDNOST U KNJIGOVODSTVO	FER VREDNOST
	EUR	EUR	EUR	EUR
FINANSIJSKA SREDSTVA				
Gotovina u rukama i bankama	1,293,109	1,293,109	888,141	888,141
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,897,475	4,897,475	4,000,000	4,000,000
Dospeli računi	406,516	406,516	350,373	350,373
	6,597,100	6,597,100	5,238,514	5,238,514
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Plativi računi	870,638	870,638	629,542	629,542
	870,638	870,638	629,542	629,542

4. GOTOVINA U RUKAMA I BANKAMA

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Raiffeisen Bank Kosovo – Tekući račun	1,029,350	278,688
ProCredit Bank - Tekući račun	134,279	481,482
NLB Prishtina - Tekući račun	125,657	124,782
Raiffeisen Bank International (Austria) - Tekući račun	3,414	2,673
Gotov novac u rukama	409	516
UKUPNA GOTOVINA U RUKAMA I BANKAMA	1,293,109	888,141

5. INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

	NAPOMENE	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
		EUR	EUR
Oročeni depoziti	5.1	--	4,000,000
Dužnički instrumenti trezora Kosova	5.2	4,897,475	--
UKUPNO INVESTICIJA SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA		4,897,475	4,000,000

5.1 OROČENI DEPOZITI

Na dan 31. decembra 2014. nije bilo plasmana u oročenim bankarskim depozitima. Bilans oročenih bankarskih depozita do 31. decembra 2013 u iznosu od 4,000,000 EUR predstavlja depozite u domaćim bankama sa originalnim rokom dospeća do dvanaest meseci sa godišnjom kamatnom stopom u rasponu od 2.63% do 2.90% koji su sazreli tokom godine završenom 31. decembra 2014.

5. INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA (NASTAVAK)

5.2 DUŽNIČKI INSTRUMENTI TREZORA KOSOVA

	2014	2013
	EUR	EUR
NA DAN 1 JANUAR		
PLASMANI		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2014 @0.95%	--	2,488,114
KV1105640563 T-Bill Mat. 09.12.2015 @2.20%	4,891,198	--
	4,891,198	2,488,114
KAMATA		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2014 @0.95%	--	11,886
KV1105640563 T-Bill Mat. 09.12.2015 @2.20%	6,277	--
	6,277	11,886
OTKUPI (PO DOSPEĆU)		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2014 @0.95%	--	(2,500,000)
	--	(2,500,000)
NA DAN 31 DECEMBAR	4,897,475	--

Obveznice Trezora Kosova još nisu ocenjeni od rejting agencija. Namena Upravnog odbora je da investicije KPŠF-0 u instrumente duga Trezora Kosova održi do dospeća.

6. DOSPELI RAČUNI

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Potraživanja od KPŠF-PS	366,825	294,010
Dospeli rabati iz otvorenih instrumenata	37,965	31,368
Drugi dospeli računi	1,726	24,995
UKUPNO DOSPELI RAČUNI	406,516	350,373

Na dan 31. decembra 2014, bilans potraživanja od KPŠF-PS u iznosu od 366,825 EUR (2013: 294,010 EUR) odnosi se na naknadu za upravljanje naplaćen na računima doprinosilaca u iznosu od 319,203 EUR (2013: 292,357 EUR) kao i dobitke od refundacija pogrešnih doprinosa i zaokruživanjem isplata beneficija u iznosu od 47,622 EUR (2013: 1,653 EUR); koji nisu plaćeni do datuma izveštavanja.

7. NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

	KOMPJUTERI I PRATEĆE OPREME	NAMEŠTAJI UREĐAJI I OPREMA	OSTALA KANCELARIJSKA OPREMA	MOTORNA VOZILA	UKUPNO
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
CENE					
NA DAN 1 JANUAR 2013	119,725	19,815	35,301	53,365	228,206
Dodato u toku godine	128,525	1,639	14,044	--	144,208
Otpisano u toku godine	(5,408)	(738)	(909)	--	(7,055)
NA DAN 31 DECEMBAR 2013	242,842	20,716	48,436	53,365	365,359
Dodato u toku godine	39,059	--	19,565	--	58,624
Otpisano u toku godine	--	--	--	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR 2014	281,901	20,716	68,001	53,365	423,983
AKUMULIRANO OBEZVREĐENJE					
NA DAN 1 JANUAR 2013	(89,017)	(17,929)	(23,118)	(40,337)	(170,401)
Teret u toku godine	(31,562)	(1,131)	(5,156)	(4,598)	(42,447)
Eliminisano iz otpisa	5,408	738	909	--	7,055
NA DAN 31 DECEMBAR 2013	(115,171)	(18,322)	(27,365)	(44,935)	(205,793)
Teret u toku godine	(59,490)	(931)	(6,989)	(4,598)	(72,008)
Eliminisano iz otpisa	--	--	--	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR 2014	(174,661)	(19,253)	(34,354)	(49,533)	(277,801)
NETO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST					
NA DAN 31 DECEMBAR 2014	107,240	1,463	33,647	3,832	146,182
NA DAN 31 DECEMBAR 2013	127,671	2,394	21,071	8,430	159,566

Na dan 31. decembra 2014. i 2013. ne postoje tereti nad sredstvima KPŠF-O.

8. NEMATERIJALNA SREDSTVA

	SOFTVERI I LICENCE
	EUR
CENE	
NA DAN 1 JANUAR 2013	285,832
Dodato u toku godine	53,966
Otpisano u toku godine	--
NA DAN 31 DECEMBAR 2013	339,798
Dodato u toku godine	31,794
Otpisano u toku godine	--
NA DAN 31 DECEMBAR 2014	371,592
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
NA DAN 1 JANUAR 2013	(45,235)
Teret u toku godine	(60,872)
Eliminisano iz otpisa	--
NA DAN 31 DECEMBAR 2013	(106,107)
Teret u toku godine	(72,249)
Eliminisano iz otpisa	--
NA DAN 31 DECEMBAR 2014	(178,356)
NETO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST	
NA DAN 31 DECEMBAR 2014	193,236
NA DAN 31 DECEMBAR 2013	233,691

9. VIŠAK

	OPERATIVNE AKTIVNOSTI	INVESTICIONE AKTIVNOSTI	UKUPNO
	EUR	EUR	EUR
PRIHODI ZA GODINU 2014			
Prihodi od naplaćenih taksi	1,292,475	3,976,844	5,269,319
Prihodi ne od taksi	264,551	8,959	273,510
	1,557,026	3,985,803	5,542,829
Troškovi za godinu 2014	(1,397,306)	(3,104,044)	(4,501,350)
VIŠAK ZA GODINU 2014	159,720	881,759	1,041,479
Višak u početku godine	47,380	--	47,380
Donacije	(2,500)	--	(2,500)
VIŠAK U KRAJU GODINE	204,600	881,759	1,086,359

Upravni odbor je aprila 2014. odlučio da 10,000 EUR primljenih putem konfiskacije osiguranja tendera dodeli kao donacije. Ovi fondove su činili deo viška od operativnih aktivnosti u početku godine. Tokom godine završenoj 31. decembra 2014. fondovi u iznosu od 2,500 EUR su donirani jednoj javnoj nevladinoj organizaciji.

Tokom 2013. Upravni odbor je odlučio da nadoknadi penziona sredstva doprinosioca (KPŠF-PS) sa 3,000,000 EUR iz viška zajedničkih i operativnih aktivnosti, ostavljajući bilans od 47,380 EUR na dan 31. decembra 2013.

10. NAKNADA TAKSI NA TERET PENZIJSKIH SREDSTAVA

	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Naplaćene takse za zajedničke aktivnosti	--	1,796,645
Naplaćene takse za investicione aktivnosti	3,976,844	2,009,569
Naplaćene takse za operativne aktivnosti	1,292,475	793,250
TOTAL NAKNADA TAKSI NA TERET PENZIJSKIH SREDSTAVA	5,269,319	4,599,464

Naknade su obračunate svakodnevno prema formuli:

$Naknada = [bruto\ sredstva\ učesnika] * [Stopa] / [Broj\ dana\ u\ godini]$.

Ukupno naplaćene takse nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-O za godinu završenu 31. decembra 2014 iznosili su 5,269,319 EUR (2013: 4,599,464 EUR).

Za godinu koja je završena 31 decembra 2014 godine, naplaćene tarife, u skladu sa Zakonom br. 04/L-168 bili su 0.40% godišnje za investicione aktivnosti i 0.13% godišnje za operativne aktivnosti. Od 20. maja 2013. do 31. decembra 2013. naplaćene tarife su bile 0.38% godišnje za investicione aktivnosti i 0.15% godišnje za operativne aktivnosti. Od 1. januara 2013. do 20. maja 2013. zajedničke tarife od 0.60% godišnje (za pokrivanje i investicionih i operativnih aktivnosti) su natovarene u skladu sa Zakonom br. 04/L-101. Tarife se uvek usvajaju od Skupštine Republike Kosovo.

11. OSTALI PRIHODI

	ZA GODINU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Prihod investicija sa fisknim rokom dospeća	93,892	233,384
Razlike od refundacije pogrešnih doprinosa	164,733	71,300
Ostali prihodi iz operativnih aktivnosti	5,926	10,022
Ostali prihodi iz investicionih aktivnosti	8,959	--
UKUPNI OSTALI PRIHODI	273,510	314,706

12. NETO NAKNADE OTVORENIH INSTRUMENATA

	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014			ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013		
	BRUTO	RABATI	NETO	BRUTO	RABATI	NETO
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard - GSIF	813,537	(390,498)	423,039	1,185,522	(789,074)	396,448
BNY Mellon - RRF	868,854	--	868,854	763,930	--	763,930
AXA - GILB	246,174	(30,762)	215,412	472,252	(39,207)	433,045
Schroders - SISF	508,375	--	508,375	453,392	--	453,392
Aquila - RP7	231,565	--	231,565	625,429	--	625,429
ECM - DEC	101,033	--	101,033	113,244	--	113,244
Nordea 1 - GSEF	81,464	--	81,464	--	--	--
Nordea 1 - SRF	232,940	--	232,940	--	--	--
KBI - IDPDEF	152,493	--	152,493	--	--	--
AXA - WFOI	61,130	--	61,130	--	--	--
Pictet - HDS	76,744	--	76,744	--	--	--
Tobam - ABWEF	86,264	--	86,264	--	--	--
State Street - EMIF	--	--	--	51,450	--	51,450
UKUPNE NETO NAKNADE OTVORENIH INSTRUMENATA	3,460,573	(421,260)	3,039,313	3,665,219	(828,281)	2,836,938

13. TROŠKOVI UPRAVNOG ODBORA

	ZA GODINU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Honorari članova Odbora	99,799	90,403
Fiducijarno osiguranje	26,677	21,503
Sastanci (Putovanja/Hotel/Drugi/troškovi)	45,598	31,370
Penzioni doprinosi poslodavca	5,789	4,638
UKUPNO TROŠKOVI UPRAVNOG ODBORA	177,863	147,914

14. TROŠKOVI OSOBLJA

	ZA GODINU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Plate osoblja	404,895	397,020
Prekovremeni rad, bonusi i troškovi održavanja	46,109	60,619
Penzioni doprinosi poslodavca	42,984	43,444
Obuka zaposlenih	4,613	3,573
Zdravstveno osiguranje	7,930	6,225
Putovanja i ostali troškovi osoblja	15,010	12,089
UKUPNO TROŠKOVI OSOBLJA	521,541	522,970

15. STRUČNE SLUŽBE / UGOVORAČI / KONSULTANTI

	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Prevodilačke i lektorske usluge	3,742	1,688
Usluge dizajna	6,001	--
Noterske / pravne službe	209	1,200
Ostalo	--	32
UKUPNI TROŠKOVI ZA STRUČNE USLUGE, UGOVORAČE I KONSULTANTE	9,952	2,920

16. DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Za prva dva meseca 2015. godine KPŠF-0 poseduje sledeće finansijske podatke koji su zasnovani na nerevizirane finansijske izveštaje za ova dva meseca.

**28
FEBRUAR
2015**

EUR

Ukupna imovina	6,782,759
Tekuće obaveze	(614,557)
NETO SREDSTVA KOJA PRIPADAJU KPŠF-OPERACIJAMA	6,168,202

**ZA PERIOD
1 JANUAR
DO 28 FEBRUAR
2015**

EUR

Ukupno prihodi	975,736
Ukupno troškovi	(893,913)
NET VIŠAK	81,823

Na dan 12. marta 2015. Skupština Kosova je usvojila investicionu naknadu od 0.40% sredstava i operativnu naknadu od 0.085% sredstava godišnje, za preostali deo godine koja se završava na dan 31. decembra 2015.

Ne postoje kasniji ostali događaji koji zahtevaju prilagođavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima za godinu završenu 31. decembra 2014.



KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND PENZIJSKA SREDSTVA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
NA DAN I ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠENA 31 DECEMBRA 2014

- 094 Izveštaj nezavisnog revizora
- 096 Izveštaj o finansijskom stanju
- 097 Izveštaj o sveobuhvatnom dobitku
- 098 Izveštaj o promenama u neto sredstva doprinosioca
- 099 Izveštaj o tokovima gotovine
- 100 Napomene finansijskih izveštaja

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Prishtina
Kosovo

T +381 38 247 771
T +381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.grant-thornton.com.mk

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Penzijska Sredstva (KPŠF-PS), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembar 2014, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama na neto imovini doprinosioca i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene informacije.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za takve interne kontrole kako menadžment određuje je neophodno da se omogući priprema finansijskih izveštaja koji ne sadrže netačne materijalne prikaze, bilo iz razloga prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da budemo u skladu sa etičkim zahtevima i da planiramo i izvršimo reviziju i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje izvršavanje procedura cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odobrene procedure su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući i procenu rizika da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, bilo iz razloga prevare ili grešaka. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra unutrašnju kontrolu koja je relevantna za pripremu i nepristrasnog prikaza finansijskih izveštaja u cilju osmišljavanja o revizorskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta. Revizija takođe uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procena koje je izvršilo menadžment, kao i opštu ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Penzijska Sredstva na dan 31 decembar 2014, i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na napomenu 16 uz finansijske izveštaje koji opisuju da naplaćeni doprinosi od učesnika u iznosu od 10,795,420 EUR nisu pripisani na račune pojedinih učesnika na dan 31 decembar 2014. Na dan 31 decembar 2013 iznos nepropisan na račune pojedinih učesnika je bio 12,849,215 EUR. Tokom 2014 KPŠF je pripisao iznos od 1,560,328 EUR na račune pojedinih učesnika od iznosa ne pripisanih na dan 31 decembar 2013. Naše mišljenje nije kvalifikovano u pogledu ovog pitanja.

Ovaj izveštaj je prevod originalne verzije na engleskom jeziku, u slučaju odstupanja, neusklađenosti će nadjačati verzija na engleskom jeziku.

Grant Thornton LLC

GRANT THORNTON LLC

Prishtina, Kosovo
14 april 2015

NAPOMENE	NA DAN	NA DAN
	31 DECEMBAR 2014	31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
IMOVINA		
Novac u banci	4 9,938,218	209,646,903
Dospeli doprinosi	5 7,984,158	7,869,239
Investicije na raspolaganju za prodaju	6 1,023,619,618	650,832,621
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	7 54,701,478	53,122,905
	1,096,243,472	921,471,668
OBAVEZE		
Obaveze prema KPŠF- Operacije	8 366,825	294,010
Obaveze za otkupljene jedinice	9 118,203	112,347
Ne-doprinosi	10 13,688	13,334
	498,716	419,691
NETO IMOVINA DOPRINOSIOCA	1,095,744,756	921,051,977

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 14 aprila 2015.



Dr. Prof. Ymer Havolli
Predsedavajući Upravnog odbora



G-din. Adrian Zalli
Izvršni direktor




G-din. Vërshim Hatipi
Zamenik direktora - Finansije i IT

NAPOMENE	ZA GODINU	ZA GODINU
	ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
PRIHODI		
Revalorizacija investicija na raspolaganju za prodaju - neto	11 65,791,957	67,528,194
Prihodi od kamata investicija sa fiksnim rokom dospeća	12 952,061	430,207
Prihodi od kamata investicija u bankarskim depozitima	13 --	173,172
Ostali prihodi	14 --	3,000,000
	66,744,018	71,131,573
TROŠKOVI		
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	15 (5,269,319)	(4,599,464)
	(5,269,319)	(4,599,464)
POVEĆANJE NETO SREDSTAVA DOPRINOSIOCA	61,474,699	66,532,109

	DOPRINOSI UČESNIKA	ZADRŽANI DOBITAK	UKUPNO
	EUR	EUR	EUR
NA DAN 31 JANUAR 2013	697,410,643	50,077,044	747,487,687
Doprinosi	119,291,741	--	119,291,741
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(9,674,931)	(1,074,936)	(10,749,867)
Otkup jedinica zbog refundacija	(1,438,393)	(71,300)	(1,509,693)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	--	66,532,109	66,532,109
NA DAN 31 DECEMBAR 2013	805,589,060	115,462,917	921,051,977
Doprinosi	128,862,934	--	128,862,934
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(12,256,211)	(2,022,630)	(14,278,841)
Otkup jedinica zbog refundacija	(1,201,279)	(164,734)	(1,366,013)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	--	61,474,699	61,474,699
NA DAN 31 DECEMBAR 2014	920,994,504	174,750,252	1,095,744,756

	NAPOMENE	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
		EUR	EUR
TOK GOTOVINE OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Povećanje neto sredstava doprinosioca	--	61,474,699	66,532,109
Kretanje radnog kapitala:			
Povećanje plativih naknada	8	26,846	59,651
Povećanje obaveza za ne-doprinosioce	10	354	8,442
NETO TOK GOTOVINE OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI		61,501,899	66,600,202
TOK GOTOVINE OD INVESTICIONIH AKTIVNOSTI			
Smanjenje / (Povećanje) investicija na raspolaganju za prodaju	--	(372,786,997)	15,486,768
(Povećanje) investicija sa fiksnim rokom dospeća	--	(1,578,573)	(23,073,909)
Smanjenje investicija u bankarskim depozitama	--	--	16,428,599
NETO TOK GOTOVINE OD INVESTICIONIH AKTIVNOSTI		(374,365,570)	8,841,458
TOK GOTOVINE OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Uplaćeni doprinosi učesnika	--	128,748,014	119,156,250
Povlačene štednje	--	(14,317,568)	(10,711,142)
Refundacije	--	(1,275,460)	(1,568,003)
NETO TOK GOTOVINE OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		113,154,986	106,877,105
(SMANJENJE) / POVEĆANJE GOTOVINE I NJEGOVIH EKIVALENATA		(199,708,685)	182,318,765
Gotovina i njegovi ekvivalenti početkom godine		209,646,903	27,328,138
GOTOVINA I NJEGOVI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	4	9,938,218	209,646,903

1. UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani Br. 10, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22. decembra 2001. godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen Zakonom br. 04/L-101 Republike Kosovo, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivi i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon Br. 04/L-101 obezbeđuje program KPpenzione štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratka od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade.

Direktor i 25. stalno zaposlenih radnika upravljali su svakodnevnim operacijama KPŠF-a tokom 2014. godine (2013: Direktor i 25 stalno zaposlenih).

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 IZJAVA O USKLAĐENOSTI

Finansijski izveštaji KPŠF-PS su pripremljene u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 OSNOVA ZA PRIPREMU

KPŠF-PS vodi knjigovodstvenu dokumentaciju i priprema finansijske izveštaje prema pravilima istorijskog troška izmenjenih revalorizacijom finansijskih sredstava na raspolaganju za prodaju. Aktualni i uporedni podaci objavljeni u ovim finansijskim izveštajima su prikazani u evrima koja je valuta i funkcionisanja i prezentiranja KPŠF-PS. Gde je bilo neophodno, uporedni podaci su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa prezentacijom tekuće godine

2.3 PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA

2.3.1 NOVI I REVIDIRANI STANDARDI KOJI SU NA SNAZI ZA GODIŠNJE PERIODE KOJI POČINJU NA DAN ILI NAKON 1. JANUARA 2014. GODINE

Broj novih i revidiranih standarda su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine. Informacija o ovim novim standardima je u nastavku.

IFRIC 21 'NAMETI'

IFRIC 21 pojašnjava da::

- obligacioni događaj koji ostvaruje obavezu je aktivnost koja prouzrokuje isplatu nameta, kao što je identifikovano vladinom zakonodavstvom. Ako se aktivnost desi u određenom roku unutar računovodstvenog perioda, onda se cela obaveza poznaje na taj datum.
- isti principi priznavanja važe i za godišnje i za privremene finansijske izveštaje.

IFRIC 21 nema nikakav materijalni uticaj u finansijskim izveštajima KPŠF-PS.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

2.3.1 NOVI I REVIDIRANI STANDARDI KOJI SU NA SNAZI ZA GODIŠNJE PERIODE KOJI POČINJU NA DAN ILI NAKON 1. JANUARA 2014. GODINE (NASTAVAK)

Prebijanje finansijskih sredstva i finansijskih obaveza (Promene u MRS 32)

Ove promene pojašnjavaju sprovođenje određenih kriterijuma za prebijanje u MRS 32, uključujući:

- shvatanje 'trenutno ima zakonsko sprovodljivo pravo za prebijanje';
- da neki mehanizmi bruto otplate mogu da se smatraju jednakim sa neto otplatom.

Promene su primenjene na retrospektivan način, u skladu sa njihovim prelaznim odredbama. Pošto KPŠF-PS trenutno ne predstavlja neko finansijsko sredstvo ili finansijsku obavezu na osnovu neto koristeći odredbe MRS 32, ove promene nisu imali nikakav materijalni efekat u finansijskim izveštajima KPŠF-PS za nijedan predstavljani period.

NADOKNADIVI IZNOS OBELODANJIVANJA ZA NEFINANSIJSKE IMOVINE (PROMENE U MRS 36)

Ove promene objašnjaju da se iz jednog entiteta traži da se obelodani nadoknadivi iznos sredstva (ili generirajuće jedinice novčanih sredstva) kad god je umanjivanje poznat ili anuliran u tom periodu. Osim toga, promene predstavljaju nekoliko novih zahteva za obelodanjivanje kada se nadoknadivi iznos umanjivanih sredstva osniva na iznos fer vrednosti minus troškove odlaganja, uključujući:

- dodatne informacije za merenje fer vrednosti, uključujući primenljivi nivo hijerarhije fer vrednosti i opis bilo kakve korišćene tehnike procenjivanja, kao i glavne učinjene pretpostavke;
- norme popusta koje se koriste ako prava vrednost minus troškove odlaganja budu merene koristeći tehniku trenutne vrednosti.

Ove promene se primenjuju na retroaktivan način u skladu sa njihovim prelaznim odredbama. Primena MRS 36 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

2.3.2 RANO USVAJANA 'ŠEMA SA DEFINISANIM DOBICIMA: DOPRINOSI RADNIKA (PROMENE U MRS 19)

Promene u MRS 19 su učinile promene u računovodstvu dobiti radnika. Te promene važe za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. i:

- objašnjaju zahteve MRS 19 koji se tiču doprinosu radnika ili trećih strana;
- predstavljaju takvu praktičnu dobit da doprinosi koji su nezavisni od broja godina službe, mogu se tretirati kao sniženje cene služenja u periodu za koji je izvršena relevantna služba.

Primena MRS 19 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVLJIVANJA (NASTAVAK)

2.3.3 STANDARDI, AMANDMANI I TOMAČENJA POSTOJEĆIH STANDARDA KOJI JOŠ NISU NA SNAZI I NISU RANIJE USVOJENI OD STRANE KPŠF-PS

Na dan ovlašćenja ovih finansijskih izveštaja, nekoliko novih standarda, amandmana i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od OMRS-a, ali još nisu na snazi i nisu se usvojili ranije od strane KPŠF-PS.

Rukovodstvo očekuje da će sva relevantna objavljivanja biti usvojene u računovodstvenim politikama KPŠF-PS u prvi period koji počinje nakon stupanja na snagu iste. Informacije o novim standardima, amandmanima i tumačenjima koji se očekuje da će biti relevantni za finansijske izveštaje KPŠF-PS su prekazani na nastavku. Ostali novi standardi i tumačenja koji su izdani ne očekuje se da će imati neki materijalni uticaj nad finansijskim izveštajima KPŠF-PS.

MSFI 9 'FINANSIJSKI INSTRUMENTI' (2014)

OMRS je nedavno izneo MSFI 9 'Finansijski instrumenti' (2014), koji predstavlja završetak svojeg projekta za zamenu MRS 39 'Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje'. Novi standard pravi mnoge izmene u uputstvima MRS 39 za klasifikovanje i merenje finansijskih sredstva i predstavlja novi model za "očekujući kreditni gubitak" za umanjivanje finansijskih sredstva. MSFI 9 takođe predviđa nova uputstva za sprovođenje zaštitnog računovodstva.

Rukovodstvo KPŠF preostaje da izvrši procenu uticaja MSFI 9 u ovim finansijskim izveštajima. Novi standard se treba sprovesti za periode godišnjeg izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018.

MSFI 15 'PRIHODI IZ UGOVORA SA KLIJENTIMA'

MSFI 15 predstavlja nove zahteve za priznanje prihoda, menjajući MRS 18 'Prihodi', MRS 11 'Ugovori izgradnje', kao i nekoliko tumačenja koji se tiču prihoda. Novi standard određuje model priznavanja prihoda osnovane na kontroli i osigurava dodatna uputstva u mnogim oblastima koji nisu pokriveni postojećim MSFI-ima, uključujući i to kako da se učini računovodstvo sporazuma sa mnogobrojnim obavezama za izvršenje, određivanje promenljivih cena, pravo klijenta za refundaciju, opcije snabdevača za ponovnu kupovinu kao i druge zakonite kompleksnosti.

MSFI 15 vredi za periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. Primena MSFI 15 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

PROMENE MSFI 11 'ZAJEDNIČKI ARANŽMANI'

Ove promene obezbeđuju računovodstvena uputstva za kupovinu interesa u zajedničkim operacijama iz kojih se sadrži jedno poslovanje. Promene zahtevaju da se sve takve transakcije obračunaju koristeći principe za računovodstvo poslovnih kombinacija u MSFI 3 'Kombinacije poslovanja' i ostalih MSFI-ova osim kada su ti principi u suprotnosti sa MSFI 11. Kupovina interesa u zajedničkim preduzetništvima se ne utiču od ovog novog uputstva.

Promene vrede za periode godišnjih izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016.

Sprovođenje MRS 11 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 PREPOZNAVANJE PRIHODA I RASHODA

Prihodi se sastoje od bruto prinosa finansijskih instrumenata čije priznavanje i merenje je obelodanjeno u odgovarajućim računovodstvenim politikama uključenih u ovoj napomeni, gde kamata bankarskih depozita je priznata na akrealnoj osnovi.

Troškovi se sastoje od dnevno ostvarenih naknada na nivou od određenih stopa koje KPŠF Operacije naplaćuje na bruto dnevna penziona sredstva.

3.2 DOPRINOSI

Doprinosi primljeni od doprinosilaca izračunaju se na akrealnoj bazi.

3.3 POVLAČENJE ŠTEDNJI I REFUNDACIJE

Povlačene štednje, tj. Isplata benefita, doprinosiocima ili njihovim korisnicima, kao i refundacije pogrešnih doprinosa, obračunavaju se na period na koji se dešava otkup jedinica.

3.4 FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Finansijska aktiva i pasiva koje se vode u izveštaj finansijskog stanjauključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, plative račune i obaveze. Knjigovodstvene politike za priznavanje ovih stavki su objavljene u relevantnim knjigovodstvenim politikama koje su navedene u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao imovina, obaveze ili ekvitet u skladu sa suštinom odgovarajućeg ugovornog aranžmana. Kamata, dobit i gubici u vezi sa finansijskim instrumentima klasifikovanih kao imovina ili obaveze su vođeni kao neto prihod. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-PS ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos, ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3.5 INVESTICIJE

Svaka kupovina i prodaja obveznica knjiži se na dan trgovanja. Dan obavljene trgovine je dan kada KPŠF-PS preuzme obavezu da kupi ili proda imovinu.

Investicije sa fiksnim rokom dospeća
 Investicije sa fiksnim rokom dospeća predstavljaju depozite sa fiksnim ili utvrđenim isplatama i fiksnim rokom dospeća za koje KPŠF-PS ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do roka dospelosti. Uročeni depoziti čiji su originalni rokovi dospeća do tri meseca klasifikuju se kao gotovinski ekvivalenti, dok su oni koji dospevaju u originalnom periodu od više od tri meseca klasifikovani kao investicije sa fiksnim rokom dospeća.

Kamata se obračunava po osnovu vremenskog prirasta. Vladine ili blagajničke obveznice u vreme nabavke su procjenene prema sniženoj vrednosti sa kasnijim procenama sačinjene po amortizovanom trošku.

Investicije na raspolaganju za prodaju
 Investicione vrednosnice u otvorenim zajedničkim fondovima koje poseduje KPŠF-PS, klasifikuju se kao raspoložive za prodaju. Knjigovodstvena vrednost ovih investicija se na početku vodi prema trošku koji predstavlja fer vrednost za investiciju uključujući troškove za pribavu tih investicija.

Posle početnog knjiženja, investicije raspoložive za prodaju se ponovo procenjuju prema fer vrednosti ustanovljenom na osnovu kotiranih tržišnih cena na kraju tržišta na datum izveštavanja.

Procenjivanje fer vrednosti
 Fer vrednost predstavlja cenu koja bi se dobila za prodaju neke imovine ili platila da bi se prenela neka obaveza na urednu transakciju između učesnika na tržištu na datum procenjivanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5 INVESTICIJE (NASTAVAK)

Financijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Financijska imovina merena po fer vrednosti u izveštaju finansijskog stanja iskazuje se u skladu s hijerarhijom fer vrednosti. Ova hijerarhija skuplja finansijske imovine i obveze u tri razine koje se temelje na značaju ulaznih podataka koji se koriste tekom merenja fer vrednosti finansijske imovine:

Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične imovine ili obveze;

Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izrađeni od cene); i

Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezu koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta

Na izveštajnim datumima, financijski instrumenti KPŠF-PS merene po fer vrijednosti, objašnjeni su na sledeći način:

KLASA ULAGANJA	RAZINA	NA DAN	NA DAN
		31 DECEMBAR	31 DECEMBAR
		2014	2013
		EUR	EUR
Investicije na raspolaganju za prodaju	1	1,023,619,618	650,832,621

Nije bilo kretanje sredstava između nivoa tokom godina završenih 31 decembra 2014 i 2013.

Umanjivanje

Umanjivanje investicija se priznaje u izveštaju sveobuhvatnih prihoda kada postoji stalno umanjivanje njihove vrednosti.

3.6 GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje. Izuzetak su investicije u bankarskim depozitima bez datuma dospeća ali sa prethodnim objavnim rokom koje Upravni odbor ne namerava da ih otkupi.

3.7 OPOREZIVANJE

KPŠF penzijska sredstva su izuzete od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 UPRAVLJIVANJE FINACIJSKIM RIZIKOM

Obaveze prema učesnicima KPŠF-PS su uvek jednaka sa vrednost neto imovine učesnika, tj. ne postoji raskorak finansiranja za buduće koristi, što je razlog zašto aktuarne procene se ne rade od strane KPŠF-PS. Obaveze KPŠF-PS nisu sastojane od finansijskih instrumenata, npr. pozajmljenih sredstava od drugih finansijskih institucija, zbog čega upravljanje rizicima za deo obaveza KPŠF-PS se ne smatra neophodnim.

Kada se radi o proceni rizika finansijskih instrumenata koji čine dio imovine KPŠF-PS, ogromna većina investicija se vrše kroz otvorene instrumente, što praktično znači da funkcija svakodnevnog upravljanja rizikom je ustupljena pružiocima otvorenih instrumenata. Kao rezultat toga, finansijska sredstva KPŠF-PS su direktno izloženi samo ograničenom broju rizika (pretežno cenovnom riziku) i to sa ograničenim delom sredstava, koje Upravni odbor nastoji da upravlja putem politike investiranja.

Investiciona politika pre svega zahteva za uložena sredstva, bilo direktno ili indirektno, da su veoma raznovrsne preko emitenata i klasa sredstava, kao i preko investicionih pristupa otvorenih investicionih fondova (vozila). Dalje, kao način da se upravlja direktnim rizicima politika postavlja ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente date klase sredstava (Vozila suštinski od akcija: 50%; Vozila višeklasnih sredstava: 40%; Vozila suštinski od obveznica: 30%; i Vozila tržišta novca i blagajničkih obveznica Kosova: 10%); kao i ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente datog investicionog pristupa (Vozila smernog povratka / Neprilagođene za rizik: 55%; Vozila sa Ciljem rizika / Upravljanjem rizika / Absolutnog povratka: 40%; i Vozila Čistog prihoda: 25%). U tom okviru Upravni odbor donosi odluke da li da se poveća ili smanji izlaganje u određeno vozilo zavisnos od učinka i portfelja vozila ili korelaciji vozila sa drugim vozilima, kao i od uverenja za kratki i srednji rok o izgledima za datu klasu sredstava i dati investicioni stil vozila. Sam KPŠF se ne angažuje u ugovorima unapred, svopovima i derivata u cilju upravljanja i kontrolisanja tih rizika za imovinu KPŠF-PS.

Odeljenje za finansije KPŠF kvartalno analizira usklađenost direktnih, kao i indirektnih ulaganja kroz otvorene investicione fondove, sa politikom investiranja KPŠF-a. Rizici i volatilnost direktnih i indirektnih plasmana se takode procenjuju na kvartalnom nivou. Nalazi su pregledani od strane Komisije za Investicije Upravnog odbora KPŠF-a i služe kao pomoć za donošenje investicionih odluka.

U nastavku su dati standardni rizici kojima su finansijska sredstva KPŠF-PS direktno bile izložene na dan izveštavanja:

3.8.1 DEVIZNI RIZIK

Na datum izveštavanja direktni plasmani u obveznicama kosovskog Trezora su denominirani u evrima. Kao način upravljanja valutnim rizikom putem otvorenih investicionih fondova, politika investiranja KPŠF-a dozvoljava samo do 10 odsto sredstava KPŠF-PS da budu uložene u otvorene investicione fondove koji nisu denominovane u evrima i ne pružaju evro hedžing.

Sve investicije KPŠF-PS kroz otvorene fondove su denominirane u evrima ili pružaju evro hedžing; gde upravljači ovih fondova koriste devizne derivate za upravljanje i kontrolu deviznog rizika.

Kao rezultat toga što nema direktne izloženosti deviznom riziku na datum izveštavanja nije se izvodila analiza osetljivosti o efektima smene valute na sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31 decembra 2013 i 2014.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 UPRAVLJIVANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

3.8.2 KAMATNI RIZIK

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Na dan izveštavanja KPŠF-PS ima direktne investicije koje se drže do dospeća sa fiksnom kamatnom stopom, a nema direktnih ulaganja u vrednosne hartije sa varijabilnim kamatnim stopama.

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014		NA DAN 31 DECEMBAR 2013	
	SREDSTVA	OBAVEZE	SREDSTVA	OBAVEZE
	EUR	EUR	EUR	EUR
FIKSNA STOPA				
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	54,701,478	--	53,122,905	--
UKUPNO	54,701,478	--	53,122,905	--

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 UPRAVLJIVANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

3.8.3 RIZIK LIKVIDNOSTI

Konzervativno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljne gotovine, dostupnost fondova kroz odgovarajuća kreditna postrojenja i mogućnost blagovremenog prikupljanja - u okviru uspostavljenih termina - dospele iznose iz trećih strana.

Prosečni mesečni otkupi od KPŠF-PS kroz isplate beneficija i refundacija za godinu koja se završava 31. decembra 2014 iznosili su 1,189,903 EUR (2013: 1,021,630 EUR). Prosečni mesečni ulazni doprinosi za godinu u iznosu od 10,738,578 EUR (2013: 9,940,978 EUR), nastavljaju da budu mnogo veći nego mesečni izlasci.

Investicije putem otvorenih instrumenata mogu se otkupiti u roku od 1-10 dana, i sve investicije sredstava KPŠF-PS na obveznice Trezora Kosova originalni zrelost manje od dve godine od datuma izveštavanja.

Tabela ispod predstavlja ostatak ugovorenog roka otplate finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-PS.

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014		NA DAN 31 DECEMBAR 2013	
	TREKUTNI DO 1 GODINE	NE-TREKUTNI 1-2 GODINE	TREKUTNI DO 1 GODINE	NE-TREKUTNI 1-2 GODINE
	EUR	EUR	EUR	EUR
FINANSIJSKA SREDSTVA				
Novac u banci	9,938,218	--	209,646,903	--
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	34,123,521	20,577,957	53,122,905	--
Dospeli doprinosi	7,984,158	--	7,869,239	--
	52,045,897	20,577,957	270,639,047	--
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Obaveze	498,716	--	419,691	--
	498,716	--	419,691	--
RAZLIKA ZRELOSTI	51,547,181	20,577,957	270,219,356	--

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 UPRAVLJIVANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

3.8.4 KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za KPŠF-PS ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Sredstva KPŠF-PS su direktno izložene samo u hartijama Vlade Kosova, koje još uvek su ne-rangirane; međutim, zbog toga što zakon na snazi kategoriše obveznice kosovskog trezora u prvoj klasi, isto to radi i KPŠF-PS kada analizira izlaganje, direktno i indirektno putem portfelja otvorenih instrumenata, kreditnom riziku. KPŠF-PS smatra kreditni rizik kao veoma malim za investicije KPŠF-PS imajući u obzir ogromnu raznolikost izdavalaca, kao i rejting dužničkih instrumenata u portfeljima otvorenih instrumenata. Dole su navedeni su rejtinzi direktnih i indirektnih ulaganja KPŠF-PS na dan 31. decembra 2014.

OPIS	PRIMENLJIVI REJTING	PROCENAT SREDSTVA KPŠF
Prvoklasni	AAA	15.0%
Visok	AA+, AA, AA-	11.7%
Srednje viši	A+, A, A-	3.0%
Srednje niži	BBB+, BBB, BBB-	2.6%
Spekulativni	BB+ , BB, BB-	0.8%
Veoma spekulativni	B+ , B, B-	0.3%
Umereni rizik	CCC+	0.1%
Previše spekulativni	CCC	--
U neplaćaj sa malo izgleda za oporavak	CCC- , CC, C	0.0%
U neplaćaj	D	0.0%
UKUPNO		33.5%

3.8.5 CENOVNI RIZIK

Uprkos umerenom smanjenju osetljivosti na promene u fer vrednosti investicija raspoloživih za prodaju preko otvorenih instrumenata, cenovni rizik ostaje najznačajniji direktni faktor rizika za uložena sredstva KPŠF-PS. KPŠF-PS kroz investicione politike pokušava da upravlja ovim rizikom diversifikujući ulaganja u ne povezanim otvorenim instrumentima, koji zauzvrat imaju u svojim portfeljima različite klase sredstava i imaju različite investicione načine i ciljeve.

Analiza osetljivosti na promene cena otvorenih instrumenata

Da su cene otvorenih instrumenata bila 5% viša / niža na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala za 51,186,216 EUR ili odnosno smanjila za 51,175,746 EUR (povećan za 32,544,256 EUR ili odnosno smanjen za 32,538,061 EUR).

Analiza osetljivosti na promene cene akcija u portfelju otvorenih instrumenata

Indirektna izloženost akcijama u okviru otvorenih instrumenata iznosio je 725,587,238 EUR, odnosno 66.7% od sredstava KPŠF-PS (2013: EUR 404,325,510 ili 44.3%). Ovaj rizik je mnogo manji od direktnog cenovnog rizika samih otvorenih instrumenata, pri čemu ako bi cene akcija u okviru otvorenih instrumenata bile 5% više/niže na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala za 36,279,889 EUR ili odnosno smanjila za 36,278,835 EUR (2013: povećan za 19,305,378 EUR ili odnosno smanjen za 19,301,131 EUR).

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 UPRAVLJIVANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

3.8.6 IZLAGANJA PUTEM INDIREKTNIH PLASMANA

Većina KPŠF-PS sredstava plasiraju se preko otvorenih instrumenata koja trguju u različitim klasama imovine i zapošljavaju različitu politiku za investicije i rizik. Kao rezultat, sredstva KPŠF-PS izloženi su različitim rizicima za indirektno investicije u zavisnosti od sredstva uložena u datom otvorenom instrumentu. Kada se sve investicije, direktne i indirektno, uzimaju u obzir, izloženost sredstava KPŠF-PS na dan 31. decembar 2014 godine je kao sledeće:

Valuta - USD: 42.7%; EUR: 23.2%; GBP: 12.5%; JPY: 4.2%; AUD: 2.8%; Ostalo: 14.6%. Deo imovine koji nije u evrima a nemaju hedžing za evro je bio 4.1% od sredstava KPŠF-PS.

Aset klasa - Akcije: 66.7%; Trezorski dug: 21.6%; Dug preduzeća: 11.9%; Novčana tržišta: 3.6%; Neto derivati: -3.8 %.

Glavni rizici kojima su sami otvoreni instrumenti bili izloženi na dan 31. decembra 2014 su bili sledeći:

FOND	GLAVNI RIZICI
Vanguard - GSIF	Cenovni; Državni/Politički; Praćenje indeksa.
AXA - GILB	Kreditni; Ugovorne stranke; Kamatni.
BNY Mellon - RRF	Cenovni; Kreditni; Ugovorne stranke; Kamatni; Valutni.
Aquila - RP7	Kreditni; Ugovorne stranke; Likvidnosti; Derivatni.
Schroders - SISF	Kreditni; Ugovorne stranke; Valutni; Derivatni.
Nordea 1 - GSEF	Cenovni; Ugovorne stranke; Državni/Politički.
Nordea 1 - SRF	Cenovni; Kreditni; Ugovorne stranke; Državni/Politički; Derivatni.
KBI - IDPDEF	Cenovni; Ugovorne stranke; Likvidnosti; Valutni.
AXA - WFOI	Kreditni; Ugovorne stranke.
Pictet - HDS	Cenovni; Ugovorne stranke; Valutni; Državni/Politički.
Tobam - ABWEF	Cenovni; Ugovorne stranke; Valutni; Upravljanja.

KOMPLETAN SET RIZIKA KOJIMA SU IZLOŽENI GORE NAVEDENI FONDOVI MOGU SE NAĆI KOD NJIHOVIH POJEDINAČNIH PROSPEKTA.

3. PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9 ZNAČAJNE PROCENE I PRESUDE

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi. Promene računovodstvenim procenama priznaju se u periodu u kojem je procena revidirana i idućim uticanim periodima. Informacije o oblastima za procenu neizvesnosti i ključna prosuđivanja u primeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima su opisane u nastavku:

Ispravka za umanjivanje investicija na raspolaganju za prodaju u akcije
 KPŠF-PS određuje da investicije na raspolaganju za prodaju se umanjuju kada dolazi do značajnog ili prolongiranog pada fer vrednosti ispod njihove nabavne cene. Određivanje toga što je značajno ili prolongirano zahteva presudu. U izradi ove presude, KPŠF-PS procenjuje između ostalih faktora, normalnu kolebljivost cena akcija. Pored toga, umanjjenje može biti prikladno kada postoje dokazi o pogoršanju u finansijskom zdravlju i performansi investitora, industrije ili sektora, promenama u tehnologiji, i tokovima operativne i finansijske gotovine.

4. NOVAC U BANCIMA

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
U Centralnoj banci Republike Kosovo (CBK)	9,938,218	209,646,903
UKUPAN NOVAC U BANCIMA	9,938,218	209,646,903

Tokom 2013 i 2014 godine nije pružena kamata na žiro-račun KPŠF-PS u Centralnoj Banci Kosova.

5. DOSPELI DOPRINOSI

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Dospeli doprinosi	7,984,158	7,869,239
UKUPNO DOSPELIH DOPRINOSA	7,984,158	7,869,239

Dospeli doprinosi odnose se na doprinose koji su primljeni na uplatni račun do 18-og tekućeg meseca (2013: do 18-og) a nisu pretvorene u jedinice na dan izveštavanja.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU

	NAPOMENE	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
		EUR	EUR
Vanguard - GSIF	6.1	343,025,434	313,444,532
BNY Mellon - RRF	6.2	166,159,683	133,139,594
AXA - GILB	6.3	71,926,649	57,478,701
Schroders - SISF	6.4	114,516,911	96,379,844
Aquila - RP7	6.5	28,803,675	26,986,630
Nordea 1 - GSEF	6.6	50,304,385	--
Nordea 1 - SRF	6.7	100,812,922	--
KBI - IDPDEF	6.8	54,922,848	--
AXA - WFOI	6.9	26,287,722	--
Pictet - HDS	6.10	30,197,501	--
Tobam - ABWEF	6.11	36,661,888	--
ECM - DEC	6.12	--	23,403,320
UKUPNE INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU		1,023,619,618	650,832,621

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.1 VANGUARD INVESTMENT SERIES PLC- GLOBAL STOCK INDEX FUND EURO HEDGED (ISIN: IE00B03HD316)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	22,678,696	313,444,532	25,211,077	272,937,641
Investicije tokom godine	--	--	3,205,132	42,000,000
Otkupi tokom godine	--	--	(5,803,337)	(75,000,000)
Reinvestiranje rabata	26,642	383,016	65,824	818,992
Revalorizacija – Povećanje	--	30,011,423	--	73,873,421
Odbijena naknada	--	(813,537)	--	(1,185,522)
NA DAN 31 DECEMBAR	22,705,338	343,025,434	22,678,696	313,444,532

Fond teži da obezbedi dugoročan rast kapitala praćenjem poslovanja Morgan Stanley Capital International (MSCI), World Free Index, tržišnog ponderisanog indeksa zasnovanog na veličinu kapitala kompanija u razvijenim zemljama. Investiciona politika Global Stock Index Fund usmerena je pretežno ka cilju da se investira u obične akcije. Investicije KPŠF u ovaj Fond pripisane su po valutnom ekvivalentu neto vrednosti imovine po deonici na relevantni dan poslovanja. Fond ne isplaćuje nikakve dividend, stoga sva dobit se ogleda u neto vrednost sredstava fonda. Neto povraćaj za godinu koja je završena 31 decembra 2014 godine je bio 9.31% (2013: 27.66%).

Naknada za upravljanje obračunava se dnevno po godišnjoj stopi od 0.25% od vrednosti aktive (2013: 0.25%). Fond takođe daje rabat od 0.12% od naknade za upravljanje (2013: 0.12%), koja se reinvestira u sledećem mesecu, što za rezultat ima da neto naknada za upravljanje koje naplaćuje fond iznosi 0.13% od vrednosti sredstava (2013: 0.13% sredstava). U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.2 BNY MELLON - REAL RETURN FUND (ISIN IE00B504KX99)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	117,521,047	133,139,594	77,533,181	83,960,682
Investicije tokom godine	20,864,630	25,000,000	39,987,866	45,000,000
Revalorizacija – Povećanje	--	8,020,089	-	4,178,912
NA DAN 31 DECEMBAR	138,385,677	166,159,683	117,521,047	133,139,594

Na dan 31 decembra 2014, KPŠF-PS investicije su imale 138,385,677 akcija u BNY Mellon Real Return Fund. Fond je sredstvo sa apsolutnim povraćajem koji ulaže sredstva mešovito u gotovini, obveznicama i akcijama. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto prihod za godinu koja se završava 31 decembra 2014 bio je 5.98% (2013: 4.62%).

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.60% sredstava (2013: 0.70% sredstava), a odvojeno se plaća preko fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava. Ukupna naknada ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2014. iznosi 868,854 EUR (2013: 763,930 EUR). U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.3 AXA - GLOBAL INFLATION LINKED BONDS EUR (ISIN LU0227145629)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	433,540	57,478,701	813,865	115,609,533
Investicije tokom godine	63,995	9,200,000	68,885	10,000,000
Otkupi tokom godine	--	--	(449,472)	(60,000,000)
Reinvestiranje rabata	227	31,648	262	35,263
Revalorizacija – Povećanje / (Smanjenje)	--	5,462,474	--	(7,693,843)
Odbijena naknada	--	(246,174)	--	(472,252)
NA DAN 31 DECEMBAR	497,762	71,926,649	433,540	57,478,701

Do 31. decembra 2014, investicije KPŠF-PS su bile sastojene od 497,762 akcija na AXA Global Inflation Linked Bond Fund, vodeći svetski menadžer sredstava. Fond je sa apsolutnim povraćajem koji ulaže u trezorskim i korporacijskim obveznicama sa zaštitom za globalnu inflaciju. Fond ne plaća dividendu, dok se svi dobitci i interesi odražavaju u neto vrednosti sredstava fonda. Neto prihod za godinu završenu 31. decembra 2014 bio je 8.99% (2013: -6.67%).

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.40% vrednosti aktive (2013: 0.40%); ali početkom od 1. maja 2013 kada vrednost plasmana je veća od 50 miliona evra, rabat od godišnji stope od 5% sredstava se obračuna dnevno i reinvestira se u sledećem mesecu, što učini neto naknadu fonda u godišnjoj stopi od 0.35% sredstava. U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.4 SCHRODERS - INTERNATIONAL STRATEGIC BOND EURO HEDGED (ISIN LU0201424265)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	639,039	96,379,844	438,594	64,758,425
Investicije tokom godine	94,997	15,000,000	200,445	30,000,000
Revalorizacija – Povećanje	--	3,137,067	--	1,621,419
NA DAN 31 DECEMBAR	734,036	114,516,911	639,039	96,379,844

Schroders International Strategic Bond Fund je zajednički fond sa sedištem u Luksemburgu koji posluje kroz investicije u portfelj obveznica i druge hartije od vrednosti sa fiksnim ili promenljivim povraćajem denominovane u različite valute koje izdaju vlade, vladine agencije i međunarodne agencije, te korporacije širom sveta. Fond ne isplaćuje dividende, pa se stoga svi interesi ogledaju ponudačku cenu fonda. Povratak za godinu koja je završena 31. decembra 2014. je bio 3.44% (2013: 2.15%).

Naknada za upravljanje fondom se obračunava u tromesečno po godišnjoj stopi od 0.50% vrednosti imovine (2013: 0.50%), i isplaćuje se odvojeno preko fakture, to jest ne umanjuje vrednost aktive; Međutim, sa dejstvom od 1. maja 2013 kada je vrednost imovine fonda je veći od 100 miliona evra, godišnja taksa se smanja na 0.45% sredstava, što se desilo kasno u 2014. Ukupan iznos naknada koji je plaćen ovom fondu za godinu završenu 31. decembra 2014 je 508,375 EUR (2013: 453,392 EUR). U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.5 AQUILA – AC RISK PARITY 7 FUND (ISIN LU0554703917)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	266,152	26,986,630	685,082	73,938,085
Investicije tokom godine	--	--	92,885	10,000,000
Otkupi tokom godine	--	--	(511,815)	(52,000,000)
Revalorizacija – Povećanje / (Smanjenje)	--	1,817,045	--	(4,951,455)
NA DAN 31 DECEMBAR	266,152	28,803,675	266,152	26,986,630

Na dan 31 decembra 2014, KPŠF-PS investicije su imale 266,152 akcija u Aquila - AC Risk Parity 7 Fund of Alceda Fund Management. Fond je sredstvo za apsolutni povraćaj, koji ulaže ogromnu većinu fonda u visoko ocenjene obveznice, a ostatak u buduće ugovore indeksa obveznica i akcija za hedžing svrhe. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto prihod za godinu koja se završava 31 decembra 2014 bio je 6.73% (2013: -6.05%).

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od: 1.06% sredstava kada je iznos nominalnih investicija manji od 50,000,000 EUR; 0.96% sredstava kada je iznos nominalnih investicija između 50,000,000 EUR i 79,999,999 EUR; i 0.79% sredstava kada je iznos nominalnih investicija između 80,000,000 EUR i 99,999,999 EUR (2013: 0.79% sredstava), a odvojeno se plaća preko fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava; međutim, od 1. januara 2014 menadžer ovog fonda odrekao je takse od 0.27%, učinevši da takse budu 0.79% sredstava, sve do visokog vodenog žiga postignutog tokom 2013. , nije bio prevaziđen 1. decembra 2014. Ukupna naknada ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2014 iznosi 231,565 EUR (2013: 625,429 EUR). U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.6 NORDEA 1 – GLOBAL STABLE EQUITY FUND (ISIN LU0257969260)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	--	--	--	--
Investicije tokom godine	2,648,993	45,000,000	--	--
Revalorizacija – Povećanje / (Smanjenje)	--	5,304,385	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR	2,648,993	50,304,385	--	--

U junu 2014. godine Upravni odbor je odlučio da se uključi na Nordea 1 - Global Stable Equity fund. To je aktivan fond koji prvenstveno sadrži akcije globalnih korporacija koje imaju stabilne: povraćaje, dividende i novčane tokove. Fond može međutim, držati do 1/3 sredstava u gotovini ili ulagati ih u obveznicama ili drugim dužničkim instrumentima u cilju upravljanja rizikom. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Povratak od 11. juna 2014. godine. kada su prvo uložena sredstva i do 31. decembra, 2014 godine, bio je 16.15% godišnje.

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.44% sredstava i plaća se odvojeno putem fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava fonda. Ukupni troškovi menadžera ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2014 iznosi 81,464 EUR. U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.7 NORDEA 1 –STABLE RETURN FUND X EUR (ISIN LU0539147214)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	--	--	--	--
Investicije tokom godine	6,124,722	96,000,000	--	--
Revalorizacija - Povećanje	--	4,812,922	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR	6,124,722	100,812,922	--	--

U junu 2014. godine, Upravni odbor je odlučio da se uključi na Nordea 1 - Stable Return fund. Ovo je aktivan fond koji sadrži akcije i obveznice globalnih korporacija i državnih hartija od vrednosti, sa ciljem da stvori povratak iz obih kategorija sredstava i istovremeno da upravlja rizicima kroz strateško korišćenje finansijskih derivata. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Povratak od 11. juna 2014 kada su prva sredstva uložena pa do 31. decembra 2014 je bio 7.09%.

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.59% sredstava i plaća se odvojeno putem fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava fonda. Ukupni troškovi menadžera ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2014 iznosi 232,940 EUR. U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.8 KLEINWORT BENSON INVESTORS - INSTITUTIONAL DIVIDEND PLUS DEVELOPED EQUITY FUND H (ISIN IE00B589V552)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	--	--	--	--
Investicije tokom godine	3,868,079	51,000,000	--	--
Revalorizacija - Povećanje	--	4,075,341	--	--
Odbijena naknada	--	(152,493)	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR	3,868,079	54,922,848	--	--

U junu 2014. godine Upravni odbor je odlučio da se uključi na Kleinwort Benson investors – Institutional Dividend Plus Developed Equity fund. Ovo je aktivan fond koji sadrži akcije sa stabilnim dividendima korporacija u razvijenom svetu. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto doprinos od 3. jula 2014. godine, kada su prvo uložena sredstva i do 31. decembra 2014 je bio 8.77%.

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od: 0.73% sredstava i odbija se od fonda, čime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. Nije bilo povlačenja iz ovog fonda tokom 2014. godine.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.9 AXA - OPTIMAL INCOME I EUR (ISIN: LU0184635471)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	--	--	--	--
Investicije tokom godine	209,664	26,000,000	--	--
Revalorizacija - Povećanje	--	348,852	--	--
Odbijena naknada	--	(61,130)	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR	209,664	26,287,722	--	--

U junu 2014. godine Upravni odbor je odlučio da se uključi na AXA – Optimal Income fund. Ovo je aktivan fond koji sadrži akcije i obveznice korporacija i državnih hartija od vrednosti, uglavnom iz Evrope, sa ciljem da stvori apsolutni povratak u dugom roku od obih ovih klasa finansijskih instrumenata. Radi upravljanja rizikom, upotreba malog obima derivata je dozvoljeno. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci i interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto prinosi od 11. jula 2014. godine, kada su prvo uložena sredstva do 31. decembra 2014. bila 1.24%.

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od: 0.55% sredstva i odbija se od fonda, čime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.10 PICTET - HIGH DIVIDEND SELECTION - Z EURO (ISIN: LU0650147423)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	--	--	--	--
Investicije tokom godine	202,003	30,000,000	--	--
Revalorizacija - Povećanje	--	197,501	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR	202,003	30,197,501	--	--

U junu 2014. godine, Upravni odbor je odlučio da se uključi na Pictet – High Dividend Selection fund. Ovo je aktivan fond koji prvenstveno sadrži akcije sa stabilnim dividendima globalnih korporacija. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Povratak iz 14. jula 2014. godine, kada su prvo uložena sredstva i do 31. decembra, 2014 je bio 1.88%.

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.63% sredstava i plaća se odvojeno putem fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava fonda. Ukupni troškovi menadžera ovog fonda za godinu završenu 31. decembra, 2014. iznosi 76,744 EUR. U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.11 TOBAM - ANTI-BENCHMARK WORLD EQUITY FUND EURO-HEDGED (ISIN: LU1067857836)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	--	--	--	--
Investicije tokom godine	2,493	35,000,000	--	--
Revalorizacija - Povećanje	--	1,748,152	--	--
Odbijena naknada	--	(86,264)	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR	2,493	36,661,888	--	--

U junu 2014. godine Upravni odbor je odlučio da se uključi na Tobam - Anti benchmark Word Equity fund. Ovo je aktivan fond koji bira akcije globalnih korporacija sa ciljem postizanja optimalnog stepena diversifikacije. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto prinos od 16. jula 2014. godine, kada su prvo sredstva uložena i do 31. decembra, 2014 je bio 4.50%.

Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.60% sredstava i odbija se od fonda, čime se smanjuje vrednost neto sredstava fonda. U 2014 godini, nije imalo povlačenja iz ovog fonda.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.12 EUROPEAN CREDIT MANAGEMENT LTD - DIVERSIFIED EUROPEAN CREDIT (ISIN XS0306910752)

	2014		2013	
	JEDINICE	EUR	JEDINICE	EUR
NA DAN 1 JANUAR	252,550	23,403,320	252,550	22,086,565
Revalorizacija - Povećanje	--	856,706	--	1,429,999
Odbijena naknada	--	(101,033)	--	(113,244)
Povlačenja	(252,550)	(24,158,993)	--	--
NA DAN 31 DECEMBAR	--	--	252,550	23,403,320

U novembru 2014. godine, KPŠF je otkupio u celini investicije sa portfelja Diversified European Credit ECM-a, menadžera sredstava sa sedištem u Londonu. Ovo je aktivan fond koji traži najbolje ponude na tržištima obveznica i kredita u Evropi, i ima veći rizik od investicija na sličnim tržištima investicije KPŠF. Fond ne isplaćuje dividende, pa zato svi interesi odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto povratak za godinu do 9. novembra 2014. je bio 3.23% (2013: 4.85%).

Naknada za upravljanje obračunava se dnevno po godišnjoj stopi od 0.50% od vrednosti sredstava (2013: 0.50%), plus varijabilna naknada koja zavisi od uspešnosti poslovanja fonda u odnosu na referentnu vrednost Euribora. Realizirani prihodi od investicije iz početka do potpunog povlačenja iz fonda iznosio je 460,026 EUR.

6. INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.13 NAKNADE I RABATI OTVORENIH INSTRUMENATA

		ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014			ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013			
		BRUTO NAKNADA	RABATI	NETO NAKNADA	BRUTO NAKNADA	RABATI	NETO NAKNADA	
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
Vanguard – GSIF	6.1	813,537	(390,498)	423,039	1,185,522	(789,074)	396,448	
BNY Mellon – RRF	6.2	868,854	--	868,854	763,930	--	763,930	
AXA – GILB	6.3	246,174	(30,762)	215,412	472,252	(39,207)	433,045	
Schroders – SISF	6.4	508,375	--	508,375	453,392	--	453,392	
Aquila – RP7	6.5	231,565	--	231,565	625,429	--	625,429	
Nordea ¹ - GSEF	6.6	81,464	--	81,464	--	--	--	
Nordea ¹ - SRF	6.7	232,940	--	232,940	--	--	--	
KBI - IDPDEF	6.8	152,493	--	152,493	--	--	--	
AXA - WFOI	6.9	61,130	--	61,130	--	--	--	
Pictet - HDS	6.10	76,744	--	76,744	--	--	--	
Tobam - ABWEF	6.11	86,264	--	86,264	--	--	--	
ECM – DEC	6.12	101,033	--	101,033	113,244	--	113,244	
State Street – EMIF	--	--	--	--	51,450	--	51,450	
SVEGA NAKNADE I RABATA OTVORENIH INSTRUMENATA		3,460,573	(421,260)	3,039,313	3,665,219	(828,281)	2,836,938	

¹ Tokom 2014. godine KPŠF je otkupio u celosti investicije sa fonda ECM – DEC.

7. INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

ISIN	STOPA	ROK DOSPEĆA	2014				
			NA DAN 1 JANUAR	NOVI PLASMANI	DOBITAK KAMATE	DOSPEĆE / KUPONI	NA DAN 31. DECEMBAR
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
KV1102140211	2.26	23.04.2014	11,727,484	--	82,516	(11,810,000)	--
KV1102820282	1.49	19.02.2014	9,979,422	--	20,578	(10,000,000)	--
KV1103020305	1.24	19.03.2014	1,725,390	--	4,610	(1,730,000)	--
KV1103240327	1.98	22.10.2014	14,760,760	--	239,240	(15,000,000)	--
KV1103420343	1.20	21.05.2014	14,929,849	--	70,151	(15,000,000)	--
KV1103720374	1.09	23.07.2014	--	17,791,846	98,154	(17,890,000)	--
KV1103920398	0.92	20.08.2014	--	3,364,309	15,691	(3,380,000)	--
KV1104340433	1.34	22.04.2015	--	12,337,826	112,048	--	12,449,874
KV1104540457	1.40	17.06.2015	--	9,268,795	70,420	--	9,339,215
KV1204610466	2.60	30.06.2016	--	6,011,634	75,661	(78,000)	6,009,295
KV1104940495	2.10	19.08.2015	--	12,240,102	94,330	--	12,334,432
KV1205110510	2.90	30.09.2016	--	7,000,000	50,916	--	7,050,916
KV1205510558	2.90	01.12.2016	--	7,500,000	17,746	--	7,517,746
			53,122,905	75,514,512	952,061	(74,888,000)	54,701,478

7. INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA (NASTAVAK)

2013

ISIN	STOPA	ROK DOSPEĆA	NA DAN 1 JANUAR	NOVI PLASMANI	DOBITAK KAMATE	DOSPEĆE / KUPONI	NA DAN 31. DECEMBAR
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
KV1100820084	3.05	23.01.2013	12,655,493	--	24,507	(12,680,000)	--
KV1101120114	2.36	20.03.2013	1,273,418	--	6,582	(1,280,000)	--
KV1102140211	2.26	23.04.2014	--	11,546,252	181,232	--	11,727,484
KV1102820282	1.49	19.02.2014	--	9,925,301	54,121	--	9,979,422
KV1103020305	1.24	19.03.2014	--	1,719,262	6,128	--	1,725,390
KV1103240327	1.98	22.10.2014	--	14,705,355	55,405	--	14,760,760
KV1103420343	1.20	21.05.2014	--	14,909,512	20,337	--	14,929,849
			13,928,911	52,805,682	348,312	(13,960,000)	53,122,905

Na dan i za godinu završenu 31. decembra 2014 sve investicije sa fiksnim rokom dospeća KPŠF-PS sastojale su se od kosovskih trezorskih obveznica koje još nisu rangirane. Namera Upravnog odbora je da drži do dospeća sve investicije KPŠF-PS u kosovskom Trezoru dužničkih instrumenata.

8. OBAVEZE PREMA KPŠF - OPERACIJE

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Naknade naplaćene računima učesnika – plativi	319,203	292,357
Razlika od refundacija pogrešnih doprinosa – plativi	47,622	1,653
UKUPNO OBAVEZE PREMA KPŠF - OPERACIJE	366,825	294,010

Na dan 31. decembra 2014, bilans plativih naknada u iznosu od 319,203 EUR odnosi se na naknade KPŠF-a naplaćene računima učesnika koje nisu prenete na KPŠF Operacije na datum izvještavanja (31. decembar 2013: 292,357 EUR).

Kada je dokazano da su penzijski doprinosi plaćene greškom, nominalni iznos se vraća kod platioca. U skladu sa politikama KPŠF-a u snagu od 1 januara 2013 razlika vraćenog iznosa i vrednost otkupljenih jedinica na dan nadoknade treba da se tretira kao prihod (ili rashod) KPŠF-Operacija. Na dan 31. decembra 2014 razlika vraćenog iznosa plativih je bila 47,622 EUR (31 decembar 2013: 1,653 EUR).

9. OBAVEZE ZA OTKUPLJENE JEDINICE

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Obaveze za refundacije	118,203	73,620
Obaveze za povlačene štednje	--	38,727
UKUPNO OBAVEZE ZA OTKUPLJENE AKCIJE	118,203	112,347

Na dan 31. decembra 2014, bilans penzionih sredstava otkupljeni putem refundacija ili isplate beneficija koja nisu preneti korisnicima do datuma izveštavanja iznosi 118,203 EUR (2013: 112,347 EUR).

10. NE-DOPRINOSI

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Ne-doprinosi	13,688	13,334
UKUPNO NE-DOPRINOSI	13,688	13,334

Ulazni transferi na račun naplate KPŠF-a u CBK, koji su u vreme obrade bankovnog izveštaja identifikovani da su plaćeni greškom i nisu penzijski doprinosi, klasifikuju se kao ne-doprinosi i ne konvertiraju se na jedinice. U svim ostalim slučajevima dolazni transferi doprinosa se konvertiraju u jedinice, a kasnije ako se dokazuje da su učinjeni greškom oni se otkupljaju putem refundacije.

Na dan 31 decembra 2014, bilans ne-doprinosi koji još nije vraćen do datuma izveštavanja iznosi 13,688 EUR (2013: 13,334 EUR).

11. REVALORIZACIJA INVESTICIJA NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU - NETO

	NAPOMENA	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
		EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	30,011,423	73,873,421
BNY Mellon – RRF	6.2	8,020,089	4,178,912
AXA – GILB	6.3	5,462,474	(7,693,843)
Schroders – SISF	6.4	3,137,067	1,621,419
Aquila – RP7	6.5	1,817,045	(4,951,455)
Nordea 1 - GSEF	6.6	5,304,385	--
Nordea 1 - SRF	6.7	4,812,922	--
KBI - IDPDEF	6.8	4,075,341	--
AXA - WFOI	6.9	348,852	--
Pictet - HDS	6.10	197,501	--
Tobam - ABWEF	6.11	1,748,152	--
ECM – DEC	6.12	856,706	1,429,999
State Street – EMIF ¹		--	(930,259)
NETO POVEĆANJE OD REVALORIZACIJA INVESTICIJA NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU		65,791,957	67,528,194

¹ Tokom 2013. godine KPŠF je otkupio u celosti investicije sa fonda State Street Emerging Markets Index Fund.

12. PRIHODI KAMATA OD INVESTICIJA SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

	NAPOMENA	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
		EUR	EUR
Raiffeisen Bank Kosovo	--	--	81,895
Obveznice trezora Kosova	7	952,061	348,312
UKUPNI PRIHODI KAMATA OD INVESTICIJA SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA		952,061	430,207

13. INVESTICIJE U BANKARSKIM DEPOZITAMA

U 2014. godini nije bilo sredstva KPŠF-PS u bankarske depozite. Depoziti u NLB Prishtina, koji su otkupljeni tokom 2013. zaradili su 173,172 EUR u interesu za godinu završenu 31. decembra 2013.

14. OSTALI PRIHODI

Tokom godine završenoj 31. decembra 2013, Upravni odbor KPŠF-a je odlučio da refundira 3,000,000 EUR u penzijski fond od viška sredstava KPŠF Operacija.

15. NAKNADE ZA UPRAVLJANJE NA TERET RAČUNA UČESNIKA

	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2014	ZA GODINU ZAVRŠENU 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Naknade za zajedničke aktivnosti	--	1,796,645
Naknade za investicione aktivnosti	3,976,844	2,009,569
Naknade za operativne aktivnosti	1,292,475	793,250
UKUPNO NAKNADE ZA UPRAVLJANJE NA TERET RAČUNA UČESNIKA	5,269,319	4,599,464

Naknade su obračunate dnevno prema formuli:

$$\text{Naknada} = [\text{Bruto sredstva učesnika}] * [\text{Stopa}] / [\text{Broj dana u godini}] .$$

Ukupne naknade naplaćene nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-a za godinu koja se završava 31. decembra 2014 iznosi 5,269,319 EUR (2013: 4,599,464 EUR).

Za godinu koja je završena 31. decembra 2014 godine, naplaćene tarife, u skladu sa Zakonom br. 04/L-168 bili su 0.40% godišnje za investicione aktivnosti i 0.13% godišnje za operativne aktivnosti. Od 20. maja 2013. godine do 31. decembra 2013. godine, naplaćene tarife su bile 0.38% godišnje za investicione aktivnosti i 0.15% godišnje za operativne aktivnosti. Od 1. januara do 20. maja 2013. godine, zajedničke tarife od 0.60% godišnje (za pokrivanje i investicionih i operativnih aktivnosti) su natovarene u skladu sa Zakonom br. 04/L-101. Tarife su uvek usvajaju od Skupštine Republike Kosovo.

16. POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA

	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	BROJ RAČUNA	BROJ RAČUNA
Računi bez povlačenja štednje	452,011	426,756
Računi sa povlačenjem štednje	24,548	20,503
UKUPNO RAČUNA	476,559	447,259

Račun sa povlačenjem štednje predstavlja račune sa kojih su penzije štednje povučene zbog: (i) pensionisanje učesnika koji dostižu 65 godina ili koji postaju trajni invalidi; ili (ii) naslednici, smatrani zakonski pravim, naslede penzije štednje umrlog učesnika. Od 476,559 učesnika za koje je KPŠF otvorio račun penzijske štednje, 285,914 su imali doprinose koji pripadaju godini završenoj 31. decembra 2014 (31. decembar 2013: 277,305 od 447,259 otvorenih računa).

Doprinosi u KPŠF se uplaćuju od poslodavaca u korist zaposlenih koji su stalni stanovnici Kosova po stopi od najmanje 5% od bruto prihoda zaposlenika, za oba dvoje, zaposlenika i poslodavca. Zajedno sa dobrovoljnim doprinosima, zaposlenik i poslodavac mogu maksimalno da izdvoje do 15% od bruto prihoda zaposlenika.

Poslodavci su dužni da dostave podatke plate u portal PUK-a kako bi dobili dokument plaćanja za dati mesec. Samozaposleni uplaćuju doprinose kvartalno. PUK čini dostupnim informacije za KPŠF i takođe je odgovoran za poštovanje od strane poslodavaca i sprovođenje takvih pridržavanja putem kazni izdatih delikventnih poslodavcima.

Uglavnom zbog nesavršene prirode procesa prikupljanja i izveštavanja na snazi pre četvrtog kvartala 2012, kada je uveden portal PUK-a, prikupljena sredstva nisu u potpunosti prenete na individualne račune učesnika. Od kako je uveden portal ogromna većina doprinosa se dodeljuju individualnim računima na isti dan kada se obrađuju uplate. Uglavnom zbog neprijavlivanja od strane poslodavaca za prethodne periode, iznos od 10,795,420 EUR nije bio dodeljen na pojedine račune učesnika na dan 31. decembra 2014 (31. decembar 2013: 12,849,215 EUR).

16. POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA (NASTAVAK)

Tokom 2014. godine KPŠF je dodelio iznos od 1,560,328 EUR na individualne račune od iznosa nedodeljenih doprinosa na dan 31. decembra 2013.

Priroda i razlog doprinosa nedodeljenih na pojedine račune učesnika je dat u prilogu:

RAZLOG	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	EUR	EUR
Poslodavci nisu podneli izveštaje doprinosa	9,711,948	11,269,000
Doprinosi nisu dodeljeni u račune poslodavaca	571,236	1,022,564
Netačne kombinacije broja lične karte i imena/prezimana	512,236	557,651
UKUPNO NEDODELJENIH DOPRINOSA	10,795,420	12,849,215
Kumulativni doprinosi konvertisani u jedinice do datuma izveštavanja	973,387,646	844,639,632
NEDODELJENI DOPRINOSI KAO PROCENAT KUMULATIVNIH DOPRINOSA KONVERTISANE U JEDINICE DO DATUMA IZVEŠTAVANJA	1.0%	1.4%

Drugi način kako bi se video napredak procesa sravnjenja je usporedbom alociranih sredstava i neto imovine pod upravljanjem, kako je navedeno u nastavku:

NAPOMENA	NA DAN 31 DECEMBAR 2014	NA DAN 31 DECEMBAR 2013
	VALUE EUR	VALUE EUR
Neto imovina doprinosioca	1,095,744,756	921,051,977
Dospeli doprinosi ne konvertirani u jedinice na dan izveštavanja	5 (7,984,158)	(7,869,239)
NETO IMOVINA DOPRINOSIOCA KONVERTIRANIH U JEDINICE	1,087,760,598	913,182,738
Bilans sredstava u individualnim računima	1,074,489,956	898,282,029
PROCENAT NETO IMOVINE DOPRINOSIOCA KONVERTOVANIH U JEDINICE KOJI SU U INDIVIDUALNIM RAČUNIMA	98.8%	98.4%

17. ISPLAĆIVANJE BENEFICIJA KROZ POVLAČENJE U FAZAMA

U skladu sa administrativnim uputstvom CBK-a januara 2013. godine, učesnici penzionisani sa bilansom iznad 2,000 EUR na računu sa KPŠF, moraju da povuku svoju štednju u fazama. Učesnici povukaju sredstva mesečno u visini od: 1% od balansa računa na dan penzionisanja od KPŠF ili 150 EUR, koji god je veći. Instrukcija je uslovna do vremena kada će anuiteti biti na raspolaganju na Kosovu. Prilikom odlaska u penziju kompletan bilans KPŠF računa učesnika se prenosi na poslovne banke ugovorene za pružanje usluge povlačenja u fazama, i sredstva se više ne obračunavaju kao sredstva KPŠF-PS. Lica koji se penzionišu sa stanjem do 2,000 EUR nastavljaju da podižu štednju jednom isplatom.

18. IZVEŠTAJ O PROMENAMA U JEDINICAMA KOJA PRIPADAJU DOPRINOSIOCIMA

NAPOMENA	2014	2013
	#	#
NA DAN 1 JANUAR	753,650,392	662,262,094
Izdate jedinice u toku godine	103,569,706	101,884,208
Otkupljene jedinice zbog povlačenja sredstva	(11,517,186)	(9,207,956)
Otkupljene jedinice zbog refundacija i korekcija	(1,094,734)	(1,287,954)
NA DAN 31 DECEMBAR	844,608,178	753,650,392
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice	16	1,087,760,598
NETO VREDNOST JEDINICE NA DAN IZVEŠTAVANJA	EUR 1.2879	EUR 1.2117

19. DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Za prva dva meseca 2015. godine, KPŠF-PS poseduje sledeće finansijske podatke koji su zasnovani na nerevizirane finansijske izveštaje:

	NA DAN 28 FEBRUAR 2015
	EUR
Ukupno Imovina	1,161,579,813
Ukupne obaveze (kratkoročne)	(486,916)
NETO IMOVINA DOPRINOSIOCA	1,161,092,897
	EUR
Profit i kamate od revalorizacije investicija	49,395,107
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	(957,988)
POVEĆANJE NETO SREDSTAVA DOPRINOSIOCA	48,437,119
	EUR

Na dan 12. marta 2015. Skupština Kosova je usvojila investicionu naknadu od 0.40% sredstava i operativnu naknadu od 0.085% sredstava godišnje, za preostali deo godine koja se završava na dan 31. decembra 2015.

Ne postoje ostali kasniji događaji koji zahtevaju prilagođavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima za godinu koja se završava 31. decembra 2014.

ADRESA

Agim Ramadani br. 10,
Priština, 10000, Kosovo

TEL & FAX

+381 38 244 341
+381 38 244 368

E-MAIL & VEB

info@trusti.org
www.trusti.org